

Poučne in odgovorne besede

SANDOR TENCE

Predsednik Scalfaro je občutljivejši od svojih sodelavcev in morda nekaterih krajevnih državnih funkcionarjev, ki so v petek s popolnoma neosnovanimi utemeljitvami odklonili njegovo srečanje s Slovenci. S svojo gesto je dokazal, da je in hoče biti predsednik vseh italijanskih državljanov in da mu je zelo pri srcu, da ga vsi priznavajo kot najvišjega varuha ustavne ureditve.

Včerajšnje srečanje na goriski prefekturi pa je bilo pomembno in koristno tudi zato, ker so na njem - mimo strogega formalnega protokola - obravnavali zelo konkretne probleme. Mislimo na zaščitni zakon (Scalfaro je predlagal oster pritisk na senatno komisijo za ustavna vprašanja) in se zlasti na gorisko Kmečko banko.

Scalfarovo izvajanje je glede banke precej spominjalo na nepozabnega Sandra Pertinija, ki je resnici, brez slepomisenj in ovinkov, vedno pogledal sogovornikom iskreno v oči. Predsednik republike ni obljubil, da bo čez noč "resil" Kmečko banko (izpolnitev take obljube ne sodi v njegove pristojnosti), jasno pa je poudaril, da Banka Italije pri vseh svojih nadaljnjih in bistvenih odločitvah ne bo mogla mimo tradicije in identitete tega slovenskega bančnega zavoda. Razume naj tisti, ki mora razumeti!

Da je bil predsednik včeraj na prefekturi konkreten, a tudi zelo iskren, pa prica njegov večkratni poziv manjšinskemu predstavnikom, naj bodo v obrambi slovenske narodne skupnosti kar se da enotni in realisti. Ker vemo, da Scalfaro ne prebira poročil o sejah skupnega predstavnstva, smo prepričani, da je njegov poziv k enotnosti in realizmu enostavno sad zdrave pameti in ne kdo-ve kaksnih političnih ugotovitev ali podobno.

S tega vidika je bilo gorisko srečanje, ki se ga je udeležila tudi predsednica Dezele Alessandra Guerra, kar ni postranskega pomena, po svoje tudi zelo poučno. Za predsednika republike, ki je lahko v živo slisal za probleme in težave italijanskih državljanov slovenske narodnosti, a tudi za manjšinske voditelje, ki bi morali Scalfarova priporočila resno upoštevati. Pa ne samo zato, ker jih je izrekel predsednik republike.

GORICA / ČEPRAV PROTOKOL SREČANJA NI VKLJUČIL V URADNI SPORED OBISKA

Predsednik Scalfaro je sprejel predstavnike slovenske manjšine

Intenziven spored srečanj z goriškimi oblastmi - Danes pride še Klestil

GORICA - Predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro je včeraj popoldne na goriski prefekturi sprejel predstavništvo Slovencev v Italiji. Predsednik se je zavzel za pospešitev parlamentarnega postopka za manjšinsko zaščito ter tudi za ohranitev dosedanjih zgodovinskih značilnosti goriske Kmečke banke. Srečanja z manjšino se je udeležila tudi predsednica deželne odbora Alessandra Guerra.

Obisk predsednika republike Scalfara v Gorici se je začel pozno dopoldne na prefekturi, kjer ga je pozdravila predsednica deželne vlade Alessandra Guerra in kjer je Scalfaro srečal goriske politične in družbene predstavnike. Pozdravil je tudi tri slovenske župane in jim želel, »da bi se počutili kot doma«. Sledilo je srečanje na občini, kjer je župan Valenti predstavil gostu Gorico kot mesto, ki vidi po padcu železne zaves svoje vloge v odpiranju in aktivnem vključevanju v mednarodne tokove na osi zahod-vzhod. S tem v zvezi je očitel Dezeli, da zapostavlja Gorico v primerjavi z močnejšimi pokrajinami.

Scalfaro se tako na prefekturi kot na občini ni dotikal aktualnih vprašanj mednarodnega sodelovanja ne odnosov s Slovenijo. Govoril je predvsem o preteklosti, o tragedijah, ki so pretresale te kraje in o potrebi po resnici, umirjenosti in dialogu, ki vodijo k spravi.

Na 2. in 3. strani

V MAKEDONSKEM GLAVNEM MESTU

Atentat na Gligorova

SKOPJE - Makedonški predsednik Kiro Gligorov je bil težje poškodovan v včerajšnjem bombnem atentatu v središču Skopja. Gligorova so že operirali, a zdravniki se ne morejo oceniti njegovega zdravstvenega stanja, saj je bil huje ranjen v glavo. Neznanci so z daljinskim upravljanjem sprožili bombo postavljeno v parkiranem osebnem avtomobilu, mimo katerega se je peljal Gligorov. Predsednikov sofer je v atentatu izgubil življenje, trije mimoidoci pa so bili poškodovani. Oblasti so takoj po

atentatu aretirale dve osebi, ki sta hoteli hitro zapustiti mesto eksplozije, a so ugotovili, da v atentat nista vpleteni. Ničce se ni prevzel odgovornosti za atentat. Predsednik Gligorov je med prebivalstvom zelo priljubljen, saj je miren prehod v neodvisnost predvsem njegova zasluga. Gligorov se zavzema za ureditev odnosov z Grčijo, kar ni pogodu opozicijskim ultra-nacionalistom, ki bi želeli k Makedoniji priključiti sosednja območja, kjer živijo Makedonci.

Na 17. strani

Dini noče nobene politične etikete

RIM - Lamberto Dini se je izognil jasni izbiri. Ni si oddaljal od leve sredine, ki ga je doslej podpirala, ohranil pa je tudi naklonjenost zmernih sil v Kartelu svoboscin. Z včerajšnjim ekspezejem, s katerim je predstavil finančni zakon, je Dini spet potrdil, da ima njegova vlada predvsem tehnični značaj in da ji ni mogoče nalepiti nobene politične etikete. Vse stranke je prosil, naj podprejo finančni zakon, reševanje primera pravosodnega ministra Mancusa pa prepustil parlamentu.

Na 6. strani

ZDA / RAZSODBA NA PROCESU STOLETJA

Oprostili O.J. Simpsona

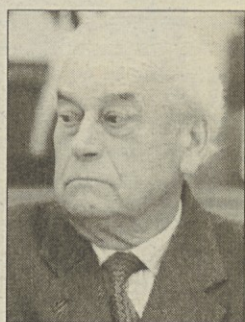
LOS ANGELES - Dva-najstčlanska porota je včeraj na sodišču v Los Angelesu zaključila, da temnopolti sportni zvezdnik O.J. Simpson ni odgovoren za smrt svoje nekdanje žene Nicole in njenega prijatelja Rona Goldmana. To je na veliko preseenečenje vseh le v bornih starih urah sklenila porota, v kateri je bilo devet temnopoltih, dva belca in Iberoamerican. Simpson je tako po več kot letu dni zapora spet svoboden. Marsikdo se je bal, da bi morebitna Simpsonova obsodba sprožila silovite rasne nemire.

Na 15. strani

Umrli je poslanec Albin Škerk

Plemenito srce zaslužnega in priljubljenega družbenopolitičnega delavca in neumornega borca za pravice naše narodne skupnosti, bivšega devinskega nabrezinskega župana in dve mandati dobi poslanca v italijanskem parlamentu Albina Škerka je nenadoma opesalo in utihnilo. V njegovi dragoceni zapuščini so zlasti tri zakonodajni uspehi, in sicer na solskem področju (tako imenovani zakon Belci-Skerk), glede javne rabe slovenscine pri

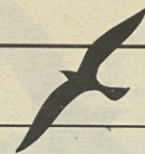
kazenskih postopkih in glede obveze RAI o oddajanju radijskih in televizijskih programov v slovenscini. Z njim smo izgubili velikega človeka.

Na 8. strani

Stališče slovenske vlade o TKB

Kot smo včeraj napovedali, objavljamo danes popolno gradivo stališča slovenske vlade o Trzaski kreditni banki. Gre za naravnost osupljiv dokument, v katerem je slovenska manjšina obravnavana kot predmet, s katerim vlada matične države razpolaga po mili volji. O kakšnem priznavanju manjšini pravice do subjekta sploh ni govora, in v nobenem pogledu ni dopuščena niti relativizacija tega pojma, pri kateri bi odločitve sprejemali skupno matice in manjšine. Po oceni nekaterih gre za najbolj brezobzirno in avtoritarno stališče o kaki manjšinski organizaciji ali ustanovi, kar smo jih brali ali slisali v zadnjih letih in morda celo desetletjih. Ostaja vprašanje, ali to stališče odpira nov način odnosov matice do manjšine. Odgovor na to vprašanje lahko da samo slovenska vlada.

Na 5. strani

GORICA / OBISK PREDSEDNIKA REPUBLIKE SCALFARA

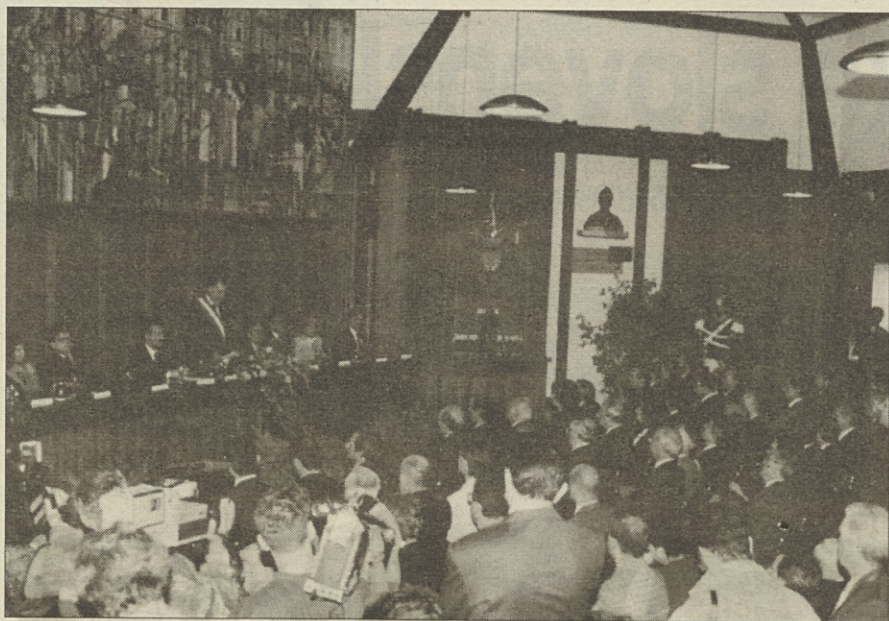
Glavni poudarek preseganju posledic boleče preteklosti

Predsednik se ni dotaknil problematike odnosov s Slovenijo

GORICA - Dvodnevni obisk predsednika Republike Oscarja Luigija Scalfara se je pričel na goriski prefekturi, kamor je predsednik prispel ob 10.23 z ronskega letališča. Državnega poglavarja, ki ga je spremljala hčerka Mariana, sta pred vladno palaco pozdravila prefekt Francesco De Matteis in predsednica deželne vlade Alessandra Guerra. Po ustaljenem protokolu, je bil zatem v slavnostnem salonu sprejem županov, predstavnikov gospodarskih združenj, raznih ustanov ter civilnih, vojskih in cerkvenih oblasti.

V dobrodošlici je predsednica dežele Alessandra Guerra poudarila, da je drugi predsednikov obisk v nasi deželi v letu dni priznanje prizadevanjem obmejne dežele, ki vidi v prijateljskih odnosih in sodelovanju s sosedi možnosti gospodarskega in splošnega razvoja. Guerra je izrazila posebno zadovoljstvo, da lahko predsednika pozdravi v mestu, »ki ga odlikuje prisotnost različnih kultur in kjer je spostovanje manjšin vrednota.«

V daljšem nagovoru se je Scalfaro zahvalil za tope sprejem, posebej se je zahvalil županom, ki so danes pred zelo težkimi nalogami kot nosilci oblasti in obenem garanti za upravičene zahteve občanov. Dejal je, da je z veseljem sprejel predlog predsednice deželne vlade, da se ob 4. novembra na Kvirinalu izpostavijo grbi vseh dežel, kar naj bi v nekem smislu predstavljalo raznoolikost, enotnost in povezanost države. Ob navajanju spominov na prvi obisk v Gorici (»ko je bilo mesto razdeljeno s frizijskimi jezdec in na drugi strani titovski vojaki niso imeli ravno prijaznega izraza«) je

predsednik omenjal žrtve in fojbe, obžaloval dolgotrajni molk glede teh dogodkov in poudaril potrebo po razkritju resnice »predvsem zato, da pride do dokončne pomiritve in sprave«.

Glede vesti, da je odklonil sprejem slovenske delegacije je Scalfaro dejal, da ne želi ustvarjati polemik. »Sem predsednik vseh in vsakdo ima pravico in možnost, da ga sprejemem. Naročil sem, naj vse, ki si želijo srečanja z mano, povabijo na prefekturo«, je dejal in tako napovedal popoldansko srečanje s slovenskim predstavništvom, o katerem poročamo posebej.

Scalfaro je tudi posegel v polemike, ki te dni spet razdvajajo sodstvo. »Potrebna je skrajna umirjenost, ljudje morajo razumeti, da sodstvo ne pomeni le polemike, ampak da je v ospredju vsega clovek, njegove pravice, in njegove dolžnosti«. Predsednik je ob koncu pozval vse naj si prizadevajo za strpnost. Potem je po vrsti pozdravil parlamentarce, predstavnike gospodarskega življenja, sindika-

tov, župane občin na Gorskem itd.

Med sprejemom na prefekturi se je na Travniku zbrala kar velika množica in z aplavzom pozdravila predsednika, ki se je namenil na županstvo.

Župan Gaetano Valenti je pred občinskimi odborniki in svetovalci, predsedniki rajonov in drugimi oblastni izrekel dobrodošlico predsedniku v mestu, »ki je bilo od vedno italijansko, a v katerem živi aktivna slovenska manjšina in ki je bilo dolga stoletja pod nemško upravo«. Župan je poudaril pozitivnost spajanja treh kultur v tem prostoru. Spomnil je na grozote preteklosti, prve in druge svetovne vojne ter povelja obdobja. Zavzel se je za iskanje resnice a obenem za preseganje konfliktov iz preteklosti in za utrjevanje sožitja. Ne da bi zanikalo svojo italijansko identiteto, se mora mesto odpreti kozmopolitskemu duhu. Župan je poudaril sodelovanje z Novo gorico, ki pomeni »volan razvoja za obe mesti«, pa tudi potrebo, da Gorica po padcu železne zaves

poisce svojo novo vlogo. Ta vloga je v središču za izmenjave in nudenje storitev v odnosih vzhod-zahod. »Gorica hoče spet postati središče večkulturnega zaledja, ki predstavlja pravzaprav njeno največje bogastvo«. V ta namen so potrebne infrastrukture, avtocesta in druge pomembne prometnice. Pri tem je Valenti namenil nekaj ostrih puščic deželni vladi, ki da vsa ta leta zapostavlja Gorico v primerjavi z drugimi pokrajinami, tako pri vprašanju denarja za gradnjo cest kot nasploh pri delitvi javnih sredstev.

Župan je omenil težave občin zaradi finančnega zakona, ki jim nalaga nove fikalne obveznosti, pa tudi zaradi birokracije, ki bi jo bilo treba preseči v korist privatističnega načina upravljanja, nato pa zaključil se enkrat s pozivom deželni vladi, naj Gorici prizna enako dostojanstvo kot drugim pokrajinam.

Ce je bil županov govor spodbuden in zanimiv zaradi večkrat poudarjene teznje po sožitju, odpiranju in obmejnem sode-

lovanju, pa je Scalfaro v svoji repliki povsem prezrl ta aspekt. Očitno je prišel v Gorico, da bi skupaj z avstrijskim predsednikom s simboličnim dejanjem dokončno zapечатil spravo in prijateljstvo s sovražniki izpred osemdesetih let, ni pa bil pripravljen odpirati veliko aktualnejših četudi v marsikaterem pogledu se kocljivih vprašanj preseganja vzhodne meje in sodelovanja z najbližjimi sosedi Gorice. Scalfaro se je tako omejil na prisrčno zahvalo za sprejem, s katerim so ga počastili Goricani, pozval je k dialogu, umirjenosti, posluhu in strpnosti do različnih mnenj, k spoštovanju institucij. Zvest svojemu katoliškemu prepričanju in s kanckom domovinske retorike je se spregovoril o spravi, ki mora temeljiti na poznavanju resnice, in o velikem cloveskem premoženju, ki izhaja prav iz nekdanjega gorja in trpljenja v teh krajih.

Z občine, kjer ga je ob slovesu občinski svetovalec Igor Komel nagovoril s slovenskim »dober dan« in pozdravil v imenu slovenske manjšine, se je Scalfaro podal pred lapidarij deportiranim v spominskem parku. Delno je tako ugodil nacionalističnim krogom, čeprav se popoldne ni udeležil manifestacije, na katero so ga vabili. V popoldanskem sporedu je predsednik ob razgovorih s predsednico Guerrovi in s slovenskim predstavništvom imel se srečanje s pokrajinskimi upravitelji, svoj prvi dan v Gorici pa je sklenil z obiskom razstave in koncerta v stolnici.

Vlado Klemše, Marko Marinič

Na slikah (Foto Balbi /KROMA) sprejem na županstvu in Scalfaro pred mestnim praporom

SCALFARO V GORICI

Danes srečanje sprave z avstrijskim predsednikom

Gorica je bila včeraj ob obisku predsednika Scalfara skoraj v obsednem stanju. Sile javnega reda so diskretno vendar kapilarno nadzorovale vsako ulico in vogal, mimo katerega se je peljal predsednik, avtomobilisti pa so se morali sprijazniti z marsikatero prepovedjo vožnje in parkiranja. Podobne ce ne se ostreje varnostne ukrepe je pričakovati danes, ko se bo Scalfaru pridružil se avstrijski predsednik Thomas Klestil. Državna poglavarja se bosta najprej ob 10. uri (dostop za občinstvo je dovoljen do 9.45) v Redipugli in Foljanu poklonila spomenu padlih italijanskih in avstroogrskih vojakov. Ob 10.45 bosta z Locniskega mostu odvrkla v Soco cvetje v spomin na vse padle v prvi svetovni

vojni, zatem pa bosta ob 11. uri v cerkvi sv. Ignacija sledila verskemu obredu. Predsedniški obisk se bo sklenil na gradu, kjer se bosta Scalfaro in Klestil umaknila na uradni državniški razgovor, zatem pa podala sklepni izjavi za javnost. Gorico bosta zapustila v prvih popoldanskih urah.

Ob protokolarnem delu s srečanji z goriskimi in deželnimi upravitelji ter političnimi predstavniki, o čemer poročamo posebej, je včerajšnji obisk v Gorici ponudil Scalfaru tudi nekaj kulturnih utrinkov. Predsednik si je v poznih popoldanskih urah najprej ogledal razstavo »Ottocento di frontiera« v pokrajinskih muzejih na gradu in pri tem izrazil občudovanje za slikarska dela in kulturni utrip v tem obmejnem prostoru. Takoj zatem je v stolnici prisluhnil koncertu polifonskega zbora iz Rude in orkestra gojencev in vzgojiteljev Mestne glasbene sole, ki so pod vodstvom Francesca Maderja izvedli Mozartovi skladbi. Spored je bil kakovosten, gotovo pa ni izrazil vsega bogastva goriske kulture, ki jo zlasti na zborovskem področju plemeniti slovenska prisotnost. Organizatorji predsednikovega obiska, goriska občina in pokrajina, namreč niso smatrali za umestno, da bi v koncertni spored vključili slovensko pesem oziroma skupino, ki bi gotovo lahko ponudila predsedniku vsaj enako kvaliteten nastop. V dokaz, da v Gorici pa le ni mogoče spregledati slovenskega kulturnega doprinosa naj povemo, da bo današnje slovesno maso v cerkvi na Travniku spremljal pevski zbor Sant' Ignazio, ki ga vodi slovenski dirigent Stanko Jericijo. (mm)

PREDSEDNIK SLOVENSKIM ŽUPANOM

»Da bi se počutili kot doma«

Sindikati opozorili na zaskrbljujoče stanje v podjetju Meteor

Predsednik Scalfaro pozdravlja doberdobskega župana dr. Maria Lavrenčiča (foto Studio Reportage)

Predsednik Republike je na sprejemu na prefekturi pozdravil tudi župane Doberdoba, Sovodenj in Steverjana ter senatorja Darka Bratino. Z vsakim je izmenjal nekaj besed. Poleg pozdrava pripadnikom slovenske narodnostne skupnosti je predsednik izrekel željo, »da bi se Slovenci zares počutili kot doma«, nam je povedal sovođenski župan Igor Petejan. Ob obisku predsednika so predstavniki raznih društev, ustanov in organizacij izročili predstavnikom predsednikovega kabineta tudi razne peticije, pisma in priporočila. Zvezni sindikati so tako opozorili na nerazumljivo poglobljanje krize v podjetju Meteor v Ronkah. (vk)

Scalfaru predložili problem sporne financarske šole

Odbor za varstvo in razvoj goriskega letališča je predsednika republike ob obisku v Gorici opozoril na problem gradnje sole-vojasnice za finančne stražnike na goriskem letališču. Člani odbora so Scalfaru naslovili pismo, v katerem ga seznajajo z namero, da bi na letališču sezidali objekt, ki bi izničil razvojne možnosti letališča. Sola-vojsnica, pojasnjujejo, naj bi sprejela 800 tecačnikov, zasedla bi 30 hektarjev tik ob meji, strošek pa bi znašal več kot 150 milijard lir.

Odbor spominja na nasprotovanje goriskih občanov, ki je prislo do izraza z več kot 10 tisoč podpisi pod peticijo proti gradnji in s 4 tisoč podpisi za referendum, ki je bil neutemeljeno zavrnjen. O tem bo odločalo Deželno upravo sodišče kakor tudi o novem prizivu odbora za letališče zoper vladni odlok, ki je financarsko solo označil za vojaško strukturo, da bi tako obšli urbanistične predpise, ki bi sicer prepredili gradnjo.

Prav s tem zvezi je odbor za leta-

lišče zaprosil Scalfara naj posreduje. Nasprotniki financarske sole prosijo, naj državni poglavar pomaga razčistiti vprašanje, ali je objekt vojaške narave in ali je utemeljena vojaška tajnost. V primeru pritrdilnega odgovora pravijo, je absurd, da se gradnja financira z denarjem iz Osimskih sporazumov, ki je bil namenjen mednarodnemu sodelovanju ne pa gradnji novih vojskih utrd. Če pa gre le za solo in ne za tajno vojaško strukturo, bi morali upoštevati vse urbanistične predpise in voljo goriskih občanov, po katerih financarske sole ne bi smeli zidati na zelenih tratah letališča temveč v eni od opuščenih vojašnic.

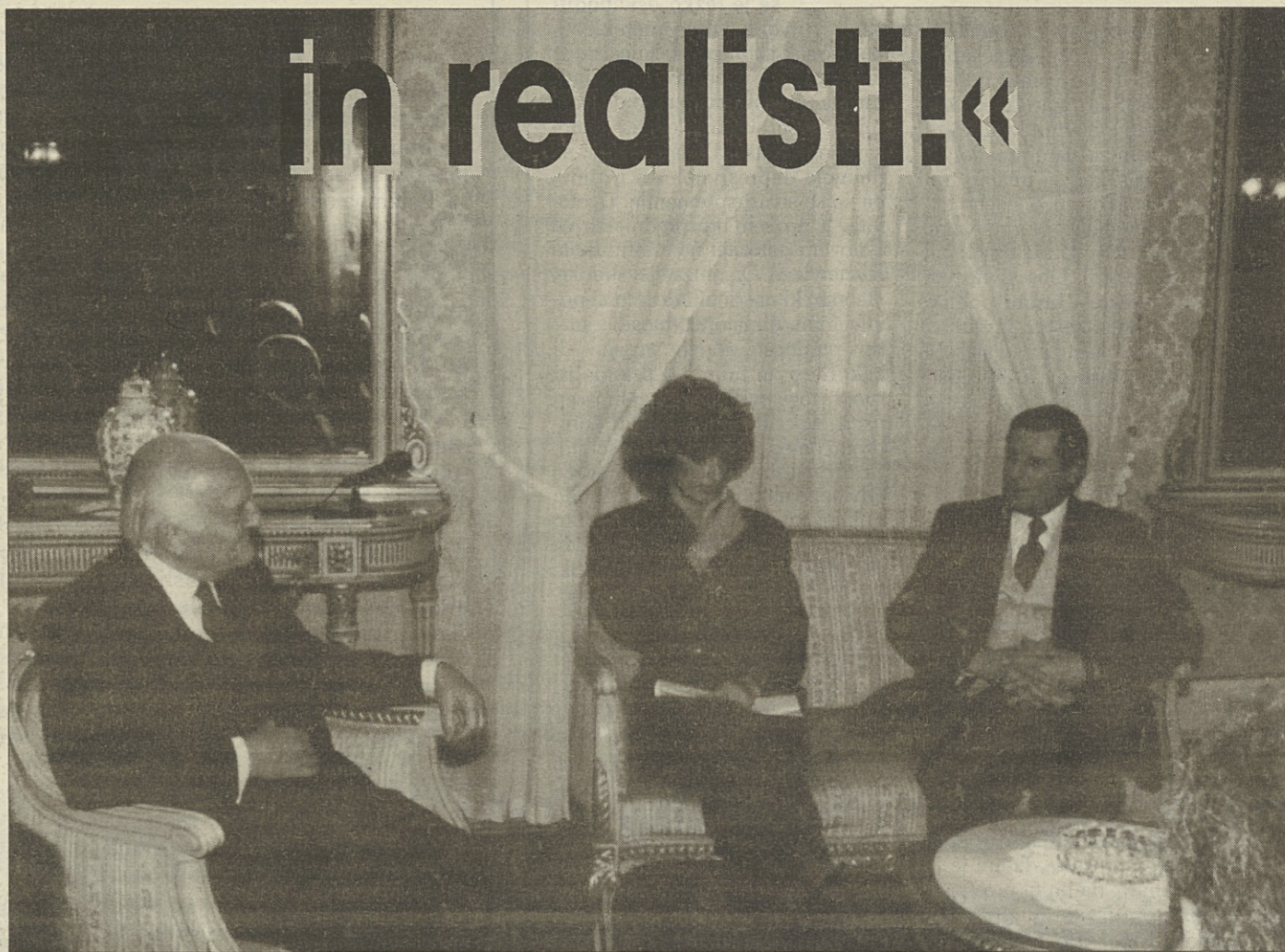
O istem vprašanju je Scalfaru pisal tudi nacelnik Forza Italia v občinskem svetu Sergio Fornasir, ki pozitivno ocenjuje skorajšnji začetek gradnje vojašnice, obenem pa se zavzema, da bi v zameno za okrnitev letališča dovolili polete ultralahkih letal tudi ob mejnem pasu. (mm)

Scalfaro manjšini:

»Bodite enotni in realisti!«

Na slikah: pod naslovom Scalfaro, Guerrova in senator Bratina med srečanjem skupnega predstavništva; spodaj Scalfaro in Guerra.

(Foto D. Balbi/KROMA)

najvišji predstavnik deželne uprave prisotnosti srečanju predsednika republike in predstavnikov državljanov slovenske narodnosti.

Pogovor na prefekturi, ki je potekal za zaprtimi vrati, je trajal približno

pol ure, kar ni malo, če pomislimo na predsednikove obveze in na strogi protokol, ki je srečanju na papirju namenil le nekaj minut. Bratina je Scalfara, kot receno, jedrnatno opozoril na neuresničene ustavne obve-

ze v zvezi z manjšinsko zaščito, na položaj Kmečke banke in na zelo hude težave slovenskega solstva.

Državni poglavar, ki je predvsem varuh ustavne ureditve in nima neposrednih političnih pristojnosti, je povedal, da je precej dobro seznanjen s problematiko manjšinske zaščite in da bo v skladu s svojimi pristojnostmi posegel pri parlamentu, da bi se zadeva končno premaknila z mrtve točke. Pozanimal se je, kako je s parlamentarnim soočanjem in predlagal (večkrat je poudaril, da predsednik lahko predlaga in vpliva, ne more pa direktno odlocati), da bi zadevo premaknili predvsem v senatni komisiji za ustavna vprašanja, kjer ležijo razni zaščitni predlogi. Glede tega je tudi predlagal cimpnejšnje vsebinsko poenotenje raznih osnutkov, kar bi po njegovem močno olajšalo in pospešilo parlamentarno pot slovenske zaščite.

Glede Kmečke banke

je Scalfaro z zanimanjem prisluhnil Bratinovim besedam in izrazil upanje, da bo bančni zavod praznoval devetdesetletnico (leta 1999) v skladu s svojo tradicijo in s svojo zgodovino. Ob tem je jasno povedal, da

mora goriska banka ohraniti svojo značaj in svojo dosedanje identiteto v korist domače go-riske stvarnosti. Dodal je tudi, da sam nima in ne more imeti neposrednega vpliva na Banko Italije, obvezal pa se je, da

bo pri osrednji državni banki takoj zaprosil za vse informacije in informativno gradivo o dejanskem stanju Kmečke banke. S priporočilom, je se enkrat ponovil predsednik, da bodo vsi morebitni novi ukrepi ohranili oziroma zaščitili identiteto in specifično Kmečke banke.

V slovenskem predstavništvu so, poleg senatorja Bratine, bili podpredsednik deželnega sveta in zastopnik DSL Milos Budin, deželni predsednik Slovenske skupnosti Marjan Terpin, predsednica Sveta slovenskih organizacij Marija Ferletic, Giorgio Banchig v zastopstvu beneskih Slovencev, tajnik Slovenske kulturno gospodarske zveze Boris Peric, Damjan Primožič (slovenska komponenta SKP), Rudi Pavsic (Demokratski forum) ter goriski občinski svetovalec DSL Igor Komel.

Srečanja na prefekturi so se s popolnoma različnimi stališči udeležili tudi trije predstavniki "Demokratskega centra" in sicer Milan Koglot, ki je v svojstvu goriskega pokrajinskega svetovaleca formalno zaprosil za sprejem, Boris Gombač in Boris Tanko Pavsic. V imenu te skupine je uvodoma spregovoril Koglot.

Sandor Tence

Guerrova se je zavzela za vsestransko okrepitev odnosov s Slovenijo

GORICA - Predsednica deželne vlade Alessandra Guerra, ki je sodelovala na Scalfarovem srečanju s Slovenci, je državnega poglavarja pred tem seznanila s položajem italijanske manjšine v Sloveniji in Hrvaski ter tudi o pričakovanih Furlanije-Juljske krajine pri odnosih med Italijo in Slovenijo. Glede meddržavnih odnosov je poudarila, da si Dežela prizadeva za čim boljše dobrososedske odnose s Slovenijo. Scalfaru je tudi naštel vrsto pobud, s katerimi deželna uprava krepi gospodarske stike s sosedi.

Glede položaja italijanske manjšine je Guerova izrazila nujnost, da italijanska država odobri organski zakon za vsestransko pomoč Italijanom v Istri. Dežela zahteva pri tem aktivno vlogo.

Guerova je v svojstvu predsednice stalne konference predsednikov deželnih uprav nato seznanila Scalfara z dokumentom o problematiki federalizma in odnosov med krajevnimi upravami in osrednjo oblastjo. S Scalfarom se je nato pogovarjala o bližnjem posvetu

predsednikov dežel in avtonomnih pokrajin, ki bo v Viterbu in ki se ga bo kot častni gost udeležil tudi predsednik republike.

Scalfaro je po srečanju s Slovenci na goriskem gradu pozno popoldne sprejel predsednico goriske Pokrajine Monico Marcolini, člane pokrajinskega odbora ter skupščine. V imenu pokrajinske skupnosti je Marcolinijeva toplo pozdravila predsednika republike ter iz-

postavila vlogo Gorice na stičišču velikih evropskih kultur.

Državnega poglavarja so pokrajinski upravitelji opozorili tudi na številne gospodarske probleme, s katerimi se sooca posoško gospodarstvo. Marcolinijeva je povedala, da smo na pokrajinski ravni prica velikemu ekonomskemu neravnovesju in pozvala državno oblast, naj uresniči vse obveze do goriske pokrajine.

»Predsednik je bil zelo realist, a do nas tudi zelo konkreten«

GORICA - Predsednik republike je dokazal, da kolikor toliko dobro pozna situacijo Slovencev v Italiji, predvsem kar zadeva vprašanje manjšinske zaščite, svoje goste na prefekturi pa je presenetil, če že ne iznenadil, zlasti s stališči o gorški Kmečki banki. To je enoglasna ocena vseh članov skupnega predstavništva, ki so torej vidno (in upravičeno) zadovoljni s potekom srečanja s Scalfarom.

»Mislim, da je bil sestanek s predsednikom republike dokaj pozitiven, ker si je Scalfaro prevzel nekatere obveze predvsem z našo zakonsko zaščito ter z usodo Kmečke banke. Svetoval nam je, naj vedno nastopimo skupno in složno in tudi kako, naj premaknemo z mrtve točke vprašanje zakonske zaščite«, nam je po srečanju dejal senator Darko Bratina. Glede Kmečke banke - nam je se dejal senator - pa je Scalfaro ostal najbolj presenečen, ko je zvedel za njeno dolgoletno tradicijo in globoko zakoreninjenost v domače okolje. Direktno sicer ne bo posegel pri Banci d'Italia, pač pa bo priporočil, naj banka tudi vnaprej ohrani svojo identiteto.

Tudi po mnenju Milosa Budina je predsednik republike, z znano običajno demokratično občutljivostjo, pokazal posluš za nase stvarnost. »Vprašanje zaščitnega zakona je obravnaval zelo realistično in tudi nam svetoval, da ga obravnavamo realistično. Smo pa tudi imeli razglašeno noto, ker je bila zraven delegacija "Demokratskega centra", ki je dala Scalfaru vtis, da je slovenska manjšina popolnoma razkropljena«.

»Predsednik Scalfaro je bil realen in realističen, kar lahko pač na tem po-

drocju naredi in ukrene predsednik republike. Povedal je, da ne more direktno vplivati na institucije, ampak se je zavzel za rešitev nekaterih problemov, začeni s Kmečko banko. Zelo pomemben se mi zdi njegov večkratni poziv, naj bomo enotni in skupni«, je srečanje s Scalfarom ocenil deželni predsednik SSK Marjan Terpin.

Tudi predsednica SSO Marija Ferletic je zadovoljna s sestankom in s konkretnostjo predsednikovih izjav ter predvsem obvez v zvezi z zaščitnim zakonom ter s Kmečko banko.

Tajnik SKGZ Boris Peric izpostavlja Scalfarovo priporočilo za pospešitev parlamentarne poti manjšinske zaščite in njegov poseg, predvsem v obliki sugestij, pri Banci d'Italia, da bo Kmečka banka ostala v domačih rokah.

»Ocena obiska je vsekakor zelo pozitivna, predvsem zaradi tega, kar nam je Scalfaro povedal. Bil je razmeroma optimist do problematike zaščitnega zakona, glede banke pa je pravzaprav potrdil naša znana stališča, da mora banka pač ostati v slovenskih rokah. Gre predvsem za jasen signal vodstvu osrednje banke, da ne more se vnaprej vztrajati pri sedanjih izrednih komisarjih upravi«, je bil mnenja zastopnik Demokratskega foruma Rudi Pavsic.

Scalfarovo zavzetost do težav Kmečke banke je poudaril tudi Igor Komel, medtem ko nam je predstavnik Slovencev v Stranki komunistične pre-nove Damjan Primožič povedal, da je bilo srečanje tvorno in konstruktivno. Prijetno presenečen nad Scalfarovimi besedami in nad njegovim dobrim poznavanjem slovenskega vprašanja. pa je Benčan Giorgio Banchig.

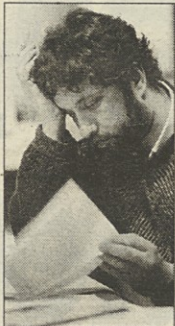
S.T.

O G L E D A L O

PRESKOČITI
ZGODOVINSKI
KROG

ACE MERMOLJA

vsaj identiteto brez kompleksov izvirne krivde. To so strašno nacerne stvari, vendar ni poti iz labirinta brez Ariadne niti.

Osnovno misel, ki sem jo skušal razpresti, zlahka »presadimo« v manjšinski prostor. Vem, da so tudi tu stvari kompleksne, da se je težko osvoboditi dolgoletne preteklosti,

da je vsak skok za skalalca huda odločitev. Ne predstavljam si intimnega prijateljstva med dosedanjimi nasprotniki. Nekateri položaji, seje, sestanki, poročila itd. pa delujejo depresivno. Vsi trdimo, da so se stvari spremenile. Ugotovitev je povsem brezpredmetna, če v novem položaju ne redefiniramo lastne vloge. Organizacije, stranke, »tabori«, ki naj bi bili do včeraj privilegirani, nimajo v odnosih z matico prednosti. »Levi«, »rdeči« ali kakorkoli se moramo premisliti svojo vlogo, izdelati viden in jasen nacrt, zgladiti, ali vsaj najti kompromis med različnimi stališči itd. Znotraj laičnega obzorja se že odvija živahna in včasih kar hudo polemična razprava, ki jo lahko dokumentiramo. Napočil je čas, da se tudi »druga stran«: »beli«, SSK, SSO itd. iznebi vloge žrtve. Na pomenu ne pridobis s tem, da zres v včerajšnje sence in praznine, ampak tako, da nastopiš s predlogi, ki presegajo lasten in utrjen delokrog. Vsakdo ima nekaj intimno svojega, vendar se ob Centru Emila Komela zastavlja dalekosežnejše vprašanje: kaj bomo Slovenci v Italiji nudili jutri svojim otrokom na glasbenem področju? Omenil sem primer, ki ni jedro spora, a odseva »mehanizem« blokiranega dogovarjanja. Ne valim krivde le na eno stran, a ne bi želel ostati žrtev paradoksa, da bi pri obračunu vsi izgledali »sirote« komunizma in blokvske delitve sveta. To bi bil znak naše nesposobnosti.

Kot dodatno pojasnilo svojih misli bom uporabil »metaforo« iz italijanskega političnega življenja. Italija ne bo prestopila praga druge republike, dokler ne bomo videli v Craxiju le navadnega državljanca, ki ima odprte račune s pravico in ne lutkarja, ki vleče pomembne niti. Vsaka, tudi temna, preteklost ima prijatelje v sedanjosti. Na simpoziju v devinskem gradu sem sedel med zlatom okincanimi damami, ki so opazno izdajale svojo avstrijskanstvo. Vseeno me ni oplazila misel, da je Trst v rokah Dunaja ali monarhije. Daljna ljubezen ali sovraštvo imata manjšo težo, kot to, kar smo komaj preboleli, kar ne pomeni, da moramo stare rane gojiti kot zlahke vrtnice.

vizorjev ter izpostavili banke in podjetja željam močnejšega kapitala. Revansi ne bo ostalo nobeno zadoščenje. Stare napake bi bilo treba reševati z novimi kvaliteta in ne z bojem za staro pravdo. Nisem desničar, ker pa imamo tudi Slovenci svojo desnico, naj bo moderna, naj predlaga stvarne nacrt, naj prekosi stare opcije z racionalnimi strategijami. Obsesivno vracanje v preteklost hromi politiko in družbo. Boj s kostmi in duhovi odkriva nove kosti in se starejše duhove; je arheologija ali spiritistična seja. Izstop iz zgodovinskega kroga pomeni za slovensko desnico iskanje odgovorov o lastni vlogi v izrazito premicnem svetu: to velja za Slovenijo in zamejstvo.

Levičarjem, partizanom in bivsim filojugoslovanom ne morem osporavati trditve, da so imeli v dolocenem in ključnem zgodovinskem trenutku prav. Velike demokratične države s ponosom praznujejo zmago nad nacifasizmom. Socializem je imel tehtne argumente, ki se se niso izčrpali, čeprav se problemi zastavljajo v drugačnih kontekstih. Osamosvojitve posameznih držav, krvava vojna in nabrano sovraštvo ne brišejo jutrajšnjih dilem nekdanjega jugoslovskega prostora. Izbira je jasna: si želimo, da bo ta prostor za vekomaj prepreden z žicami in okopi, ali pa je korist slovenske države in naroda prostor, kjer se bodo v miru prepletali posli in kultura, stiki in dogovorjeni nacrti. Po drugi svetovni vojni je Evropa morala iskati pot, ki je odpirala nadnacionalno združevanje, drugače bi star kontinent zdrknil v obrobje nerazvitosti. Sama Evropa ni razvzvala vseh nasprotij in zelj po ekonomski in drugačni nadvladi posameznih držav. Vsa nasprotja pa se morajo soočiti s potrebo po sodelovanju: ekonomskim in političnim. Evroskepticizem ima stvarne razloge, Evropa pa prav tako stvarne in močne konkurente, ki se ji danes pridružuje azijski tiger. Lahko majhen narod živi in tekmuje v tem neizbežnem kontekstu, če ostane privezan na travmatično preteklost? Tako sredina kot levica morata najti bolj profiliran prostor, kot je lahko strah pred agresivno desnico. Njen skok v drugi zgodovinski krog pomeni

Moje ogledalo bo spremljala kot stolpnica visoka predpostavka: »bi morali«. To ni niti stilno dobro, se manj vsebinsko, saj komentar ni posvetovalnica. Kaj hočem! Mnogokrat prodajam utopije in misli, ki se najverjetneje ne bodo uresničile. Opisovanje in ocenjevanje dogodkov se ponavlja kot popevka in to po krivdi samih dogodkov, ki so močvirnati. Casopisi pa ne plačujejo ponatisa starih clankov, vsaj bese-de morajo biti različne.

Slovenci, tudi v zamejstvu, bi morali preskočiti star zgodovinski krog in se preseliti v drugega. To ne pomeni brisanja spomina. Od ljudi, ki so bili proti komunizmu, socializmu, ki obtožujejo NOB, da je izgladila pot novemu totalitarizmu, ne bom zahteval, da se odpo-vejo svojim stališčem. V državi, ki zeli biti moderna, pa ni produktivno graditi politiko, kulturo, gospodarstvo na tem nasprotovanju, na stari grenkobi in ob novih ranah. Takšno zidanje je zidanje pesčenih gradov, pomeni ustvarjanje alibijev in dviganje nadaljnjih pregrad. Boj s sencami zatemnjuje de-zelo. Spominjam se, kako sem za-man prepricaval slovenskega pisatelja, da kdor v Sloveniji bogati, ne dela tega zato, da bo obujal rdečih zvezd. Kdor se je okoristil pred in po osamosvojitvi in odtegnil skupnosti del premoženja, ni sanjal partizanskih gozdov. Lastnik mercedesa, vile in vikendice bo branil, kar ima, brez ideoloških predpostavk. Končno smo se Slovenci opredelili za tržni sistem in pot v kapitalizem, kjer pride nujno do razlik. Naloga države naj bi bila, da deluje kot regulator, drugače tržišče podivja in postane neusmiljeno.

Pred kakim letom sem v Primorskih novicah napisal članek o napadih na Safti, o udbomafiji in podobnih rečeh. Razmisljal sem odmaknjeno, čeprav so mi po vsej verjetnosti nekateri očitali pristranskost. Izrazil sem zelo preprosto tezo, ki se na zalost izkazuje kot utemeljena. Ko napadas gospodarske strukture s političnimi anatemami in dosieji, ne dosežeš zaželjenega učinka. Ničesar ne oči-stis. Sleparije naj bodo predmet sodnih obravnav. Casom neprikladne strukture odpise tržišče. Ko se v gospodarske zadeve vmeša politika, in to preko lastnih pristojnosti, nastane splošna škoda. Nima smisla ponavljati napak socialističnih zdrav, kjer so vodilni mislili, da lahko s pravo idejo uravnava celotno družbo. Negospodarski pristopi so prav gotovo v manjšini pospešili prihod komisarjev in re-

PISMO UREDNIŠTVU

Zborovanje v Gorici
in poročanje Rai

Oglasam se v svojstvu podpisnika prošnje na gorisko Prefekturo za protestno manifestacijo v Gorici pred sedežem Kmečke banke in kot eden izmed neposrednih prirediteljev shoda.

Javno sprasujem, komu koristi dezinformacijsko poročanje v televizijskih poročilih v ponedeljek zvečer, ko je na osnovi enega samega intervjuja nastalo komentatorsko izničenje pobude, stevila prisotnih, solidarnostne zavesti goriskih in trzaskih Slovencev in celo vprašanja Kmečke banke kot enega izmed sedanjih osrednjih problemov naše narodnostne skupnosti.

Od kod izvira upravičenost pa ceprav le nakazane vzporedjanja shoda na Travniku pred enajstimi leti s ponedeljkovo protestno manifestacijo? Iz katerih izhodišč izhaja komentar, da je bilo ljudi premalo? Ali ste na Rai-u vedeli za zasnovano manifestacijo? Sta se novinarka in urednik pozanimala pri tistih, ki smo jo pripravljali? Poznata spodnjo številko, ki smo si jo postavili? Vesta za ciljno publiko, v katero je propaganda prirediteljev bila usmerjena? Ali pomeni neuspeh, če pride na

ulico po starih dneh propagande 800 ljudi? Pravim: na ulico, na delavnik, pred večerjo, na predvečer prihoda državnega poglavarja, ki vsi vedo, da so v mestu celotni stabi vseh mogocih varnostnih organov! To so aduti, o katerih je umestno govoriti, ne pa posiljati v eter malodušje, ki med drugim ni na mestu že po absolutni prisotnosti manifestantov. Da piše te stavke nekdo, ki se stezka evforizira, je pa menda jasno!

So prilike, ko pride na Travniki 10.000 ljudi, ko pride na Vrh 2.000 ljudi, ko pride v Dobrerdob 5.000 ljudi in ko blokiramo 200 m središčnega goriskega Korza z 800 ljudmi. Ob vseh nastetih priložnostih sem bil dokaj neposredno zraven od zaspove, preko priprave do pometanja. So prilike, ko pridejo na ulico ljudje za na barikade, in take, ko pride tudi moja stara teta z vnukom, ali take, ko pride celo sosed iz mešanega zakona. So prilike, ko povabis gromovite govornike državnega slovesa, ki že sami po sebi priklicajo množice ljudi, in take, ko hočeš mestu sporočiti v njemu razumljivih kodih, kar zelis. Kaj pa dejstvo, da je na bistvu slovenskem shodu spregovoril Slovenec in prid župan, ki je predsta-

vnik vodilne Forza Italia? Ali se zavedam tega, da je bila ponedeljkova do-slej največja množica, ki ji je kdaj spregovoril v svoji politični karieri? To morda sodi le v folkloro, a stavim, da bo na shodu v Spominskem parku v terek popoldne manj ljudi, kljub temu, da ga prireajo ljudje, ki imajo v Gorici skarje in platno.

Ce nadaljujem, tvegam, da me premamita pedagoški pristop in solniška profesionalna deformacija, kar bi bilo vsekakor zaljivo za uredništvo televizijskega dnevnika. Menim, da je strokovno vzeto ustrelilo mimo, prvič pa sem v živo doživel manipulacijo novice o nekem dogodku, o čemer slišimo že vrsto let na vsedržavni ravni. Slovenska televizijska poročila so mlada in upam, da se nam ne bo potrebno na to privaditi tudi v našem mikrokozmosu.

Na samem začetku sem napovedal, v kakšnem svojstvu pišem to pismo. Kot družbenemu delavcu pa se mi prebujajo zaznave in slutim različne odenke, ki nakazujejo na notranjo logiko nekaterih izjav in posledično so-zvočno vedenje. Oboje mi ni všeč, a zaenkrat je to moj osebni problem.

Aldo Rupel

OLGA PETELIN

Je bila to mladost?

Martina zgodba o trpkem kruhu,
krhkem srcu in črnem času

V Trstu, zima 1924 - poletje 1926

12.

Prav kmalu se je prikazal knjižničar, se priklonil in Renzu izročil drobno knjigo, bolj brošuro, ki je bila označena s številko 45. na hrbtu. Potem je odšel.

Radovednost sem že predolgo krotila.

»Ne razumem, Renzo. Kaj to pomeni?« sem plaho vprasala.

»Ste mar pozabili, da sem vam nekaj obljubil?« je resno odgovoril in položil brošuro predme.

»Vestno se poglabite vanjo, Marta. Tako se boste seznanili s pisarniskim delom v trgovski stroki.«

Ko sem pričela listati po brosur, in ko mi je seglo do pameti, kaj Renzo s to svojo gesto misli, sem bila iznenadena. Zmajala sem z glavo in zalostno pripomnila:

»Oprostite, Renzo, zdi se mi, da me precenjujete. Sami veste, da ne obvladam italijansčine ne strojepisja, se manj knjigovodstva. Kako naj ob vsem tem neznanju računam na pisarnisko službo!«

»Predstavila bi se kot začetnica z znanjem slovensčine,« je poudaril. »Naše mesto živi v dobri meri od trgovine in je vezano na obsirno slovansko zaledje. Razumljivo je torej, da je kar nekaj podjetij, ki potrebujejo osebe z znanjem slovenskega jezika. Enemu od teh sem vas že priporočil!« je ?e dodal in se nasmehnil.

»Renzo, bi bilo to res mogoče?« sem vsa iz sebe zinila.

»Z dobro voljo in vztrajnostjo človek marsikaj doseže. Najprej pač morate zaupati v samo sebe... pa bo prav!« Tako me je spodbujal in božal mojo roko, ki je bila od trdega dela vsa razkava in razbolela.

»Moja mala, čim prej morate stran od tistega prekletega skladišča. Tam si ugonablajte zdravje, in to je nedopustno.«

»Oh Renzo, ne morem se verjeti! To bi bila res odresitev!« Polna hvaleznosti sem ga gledala in vzdihnala.

»Vam resitev, meni pa v zadoščenje. Res, v veliko zadoščenje bi mi bilo, če nama uspe!« mi je pokimal in si zadovoljno prižgal cigareto.

- Zadoščenje je rekel? - sem ugrabila o njegovem odnosu do mene in umolknila.

»Mogoče se motim... Vas pisarnisko delo ne zanima?« se je nagnil k meni.

»Seveda me. In se kako bi me veselilo! Le močno me skrbi, če mu bom kos.«

»Marta, nič si po nepotrebnem ne pomisljajte. Raje se ravnajte po mojih napotkih: tako se vam ne izmuzne priložnost, ki se vam bo v kratkem ponudila.«

»Oh, Renzo, to ni mogoče!« sem spet pritajeno vzklila.

»Vse sem premislil in vem kako in kaj. Kar zaupajte mi!«

»Edini v Trstu ste, ki ima srce in razumevanje do dekleta v stiski, in se Slovenke povrh.« se mi je utrgalo iz ust.

»Ti nasi someščani, Tržacani!... Saj morda res niso slabi. Družabni so in radi se poveselejo. Pa so tudi plehki kot vodena jagoda. Ves čas s tisto svojo sveto brezskrbnostjo: viva là e po bom! Od vedno ste Slovenci zanje samo kmečke do-bricne in dobra delovna moč. In

nič več! Kdaj so se sploh vprašali po vaši zgodovini, od kod in kako ste tu... Pa glede vaše kulture... Se na pamet jim ne pride, da bi se o tem kdaj pozanimali.«

Svoj čas sem bil tudi jaz tak. Pozig Narodnega doma sredi mesta pa me je pretresel. Nisem mogel verjeti, da Italija ne more prepoznati takih izbruhov surovosti. Zael sem razmisljati. Takrat sem se kot gimnazijec pripravljval še na maturo. Ves zbezan sem bil. In te svoje občutke sem zaupal svojemu sosolcu Stefanu.

»Pridi popoldne k nam domov. Tam se bova lahko kaj več pomenila,« me je prijazno povabil. Seveda sem bil vabila vesel.

Stanoval je v lepi domaciji med zelenjem, nedaleč od Nabrezine. Ze ko me je sošolec pospremil v dnevno sobo, sem kar obstal. Najprej mi je padla v oči velika umetniska slika na steni in bleščeče bel, bogato izvezen prt na mizi. Najbolj pa sem se začudil trem policam knjig. To še v meščanskih hišah v Trstu ni bilo obicajno. Približal sem se najbogatejši polici in si z zanimanjem začel ogledovati hrbte.

»To je polica s slovensko književnostjo,« mi je s ponosom povedal Stefan. Približal se mi je še bolj in kot mimogrede pristavil: »Prepovedane knjige.«

»Zakaj prepovedane?« me je presunilo.

»Vidim, da ti se nihče teh reči ni pravil in da sploh ne veš, kako težko je biti Slovenec. kako grdo počenjajo z našim jezikom. Tu živimo sto in sto, morda tisoč let. Na svoji zemlji smo, pridno delamo in nikomur nič nočemo. Fasistična oblast pa našega obstoja ne priznava in nas hoče izbrisati!«

»Toda Stefan. to ni mogoče! To bi bilo grozno. To je teptanje osnovnih človekovih pravic. Na ves glas je treba protestirati!« sem mu zgroženo pravil.

»Vse to smo že napravili. Prav nič ni pomagalo. Vsak dan je huje in zdaj je položaj že tak, da ni mogoče več zdržati. Tako je, da se bomo morali, predvsem mi mladi, vdati pred takim državnim nasiljem in oditi s trebuhom za kruhom,« mi je zagrenjeno pravil Stefan, da me je zbolelo.

Nisem mogel verjeti, Marta.

Tedaj sva zaslislala od zunaj nekakšen hrup, potem so se oglašili koraki tudi v knjižnici, kjer sva posedala. Prihital je knjižničar:

»Oprostite, če vaju motim. Rav-nokar so mi sporočili, da prirejajo fasisti ta čas na Glavnem trgu svoj veliki shod, in da je najpametneje, da knjižnico zapremo. Stran je treba, brz.«

»Ze greva!« je Renzo zgrabil najina plašca in odhitel z mano na ulico.

Tu je bilo vpitje »arditov« se do-sti močnejše in to kričanje me je spravilo v strah. Nezavedno sem se močnejše oprijela Renzove roke.

»Res, nekaj se kuha. Vse je nas-pičeno. Cimprej se morava izvleci od tod. Najbolje bo, da vas pospre-mim domov.« Tako je v naglici se-petal in mi položil roko na ramo, da bi me pomiril.

»Hvala vam,« sem z zadržnje-nim glasom zamrmrala.

(Se nadaljuje)

EKSKLUZIVNO

Uradni sklep vlade republike Slovenije v zvezi z vstopom banke LHB v TKB

Sklep je vlada republike Slovenije sprejela 29. septembra 1995 in nosi številko 440-07/93

V celoti objavljamo uradno besedilo sklepa zaprte seje vlade Republike Slovenije dne 29. septembra 1995 v zvezi z vstopom banke LHB med delničarje Tržaške kreditne banke. Sklep je označen s številko 440-07/93.

Vlada Republike Slovenije je na 162. seji 29. septembra 1995 obravnavala informacijo o povečanju kapitala Tržaške kreditne banke s strani Bance popolare di Brescia in o podpisu protokola med Tržasko kreditno banko in Banco popolare di Brescia, ki ureja osnovna razmerja med Banco popolare di Brescia kot novim delničarjem in obstoječimi delničarji Tržaške kreditne banke in sprejela naslednje sklepe:

1. Vlada Republike Slovenije se je seznanila z informacijo o povečanju kapitala Tržaške kreditne banke (v nadaljevanju TKB) s strani Bance popolare di Brescia (v na-

daljevanju BPB) in o podpisu protokola med Tržasko kreditno banko in Banco popolare di Brescia, ki ureja osnovna razmerja med Banco popolare di Brescia kot novim delničarjem in obstoječimi delničarji Tržaške kreditne banke.

2. Vlada Republike Slovenije priporoča Novi Ljubljanski banki d.d. Ljubljana (v nadaljevanju NLB) in LHB Internationale Handelsbank AG (v nadaljevanju LHB), da poiskujeta doseči podaljšanje roka za realizacijo opcije o vstopu LHB kot solastnika v TKB, ki zapade 30. septembra 1995, zaradi pregleda finančne (davčne) inspekcije, ki se je začel tik pred iztekom opcijskega roka in ki te dni še vedno poteka v banki. O rezultatih pregleda finančne (davčne) inspekcije naj NLB in LHB, v sodelovanju s TKB, pisno informirajo Vlado Republike Slovenije.

3. Vlada Republike Slovenije

predlaga Ministrstvu za zunanje zadeve, Ministrstvu za finance, Banki Slovenije in Agenciji Republike Slovenije za sanacijo bank in hranilnic, da proučijo in predlagajo možnosti lastniškega sodelovanja NLB in LHB v TKB. Pri tem naj upoštevajo okoliščine, ki so povezane s spremenjeno lastniško in upravljalno strukturo in ki so nastale kot posledica povečanja kapitala v TKB s strani BPB. Vlada Republike Slovenije bo Državnemu zboru Republike Slovenije predlagala ustrezno finančno podporo za lastniško soudeležbo LHB v TKB, če bodo izpolnjeni naslednji pogoji:

- hkrati s pridobitvijo 19,44% lastniškega deleža bo imela LHB banka pravico imenovati, s predhodnim soglasjem Vlade Republike Slovenije, najmanj 2 člana upravnega sveta od devetih in generalnega direktorja (ne glede na protokol med TKB in BPB, po ka-

terem slednja daje soglasje na imenovanje);

- obstoječi delničarji TKB-ja razen BPB-ja bodo morali za dobo petih let, deponirati svoje delnice pri ustreznem depozitarju, pravice iz delnic pa se vedno pripadajo njihovim lastnikom (obstoječim delničarjem);

- delničarji, ki bodo deponirali svoje delnice v skladu s prejšnjo alineo, bodo morali pravico do glasovanja na skupščini delničarjev TKB s pooblastilom prenesti na predstavnika LHB-ja na skupščini delničarjev TKB-ja, ki bo imenovan s predhodnim soglasjem Vlade Republike Slovenije;

- pooblastilo iz predhodne alinee mora biti dano za dobo petih let;

- Vlada Republike Slovenije nalaga NLB in LHB, da poročata o ka-

drovskih in drugih ukrepih, ki jih bo uveljavljala v primeru morebitnih nepravilnosti, ki bi jih ugotovila finančna (davčna) inspekcija;

- pravne osebe - delničarji TKB in pravne osebe, v katerih ima TKB lastniške naložbe, morajo LHB in NLB predložiti revizijska poročila o njihovem pravnem in finančnem statusu.

4. Vlada Republike Slovenije predlaga, da Ministrstvo za zunanje zadeve, Ministrstvo za finance, Banka Slovenije, Agencija Republike Slovenije za sanacijo bank in hranilnic in NLB, po ugotovitvah oziroma poročilu finančne (davčne) inspekcije in pregledu revizijskih poročil, proučijo in predlagajo tudi alternativno možnost glede financiranja slovenskih institucij v zamejstvu z ustanovitvijo družnične slovenske banke v Trstu oziroma banke, ki je pod njeno kontrolo.

Pojasnilo urada vlade za informiranje

V celoti objavljamo pojasnilo urada za informiranje pri vladi Republike Slovenije, ki smo ga v izveščku objavili včeraj na prvi strani:

V zvezi s pisanjem nekaterih medijev o problematiki povezani s Tržasko kreditno banko, daje Urad vlade za informiranje naslednje pojasnilo:

Vlada Republike Slovenije je o vprašanju zamejskih bank razpravljala na zaprtem delu svoje zadnje seje, v petek, 29. septembra.

Slovenska vlada je na omenjeni seji ponovno potrdila svoj trden in jasen namen podpreti slovensko manjšino v Italiji. Slovenska vlada nasprotuje različnim poskusom, tudi s strani italijanskih institucij, da bi se zmanjšala ali celo povsem izničila materialna in gospodarska osnova slovenske manjšine v Italiji. S tem namenom so slovenski predstavniki že večkrat posredovali pri ustreznih italijanskih finančnih in monetarnih institucijah. Vendar pa mora slovenska vlada delovati in ob delovalu le v okviru veljavnih zakonov in obstoječega formalno-pravnega sistema Slovenije in v tem primeru tudi Italije. Prav tako slovenska vlada zeli pri tem razločevati med interesom slovenske manjšine v Italiji in interesi posameznikov, grupacij ali institucij.

Na petkovi seji se je vlada tudi odločila priporočiti Novi Ljubljanski banki (NLB) in LHB Internationale Handelsbank AG (LHB), da poskusata doseči podaljšanje roka iz podpisane pogodbe med Tržasko kreditno banko in Banco popolare di Brescia za realizacijo možnosti, da bi LHB postala solastnik v Tržaski kreditni banki (TKB), ki je zapadel 30. septembra 1995, zaradi pregleda finančne (davčne) inspekcije, ki se je začel tik pred iztekom opcijskega roka in ki te dni še vedno poteka v banki.

Slovenska vlada je pripravljena nastopiti s svojimi jamstvi ali posredno tudi s sredstvi prek slovenskih bančnih institucij, v primeru, če gre za korektno poslovanje ter tudi za jasno ekonomsko perspektivo teh institucij in dejanski interes slovenske manjšine v Italiji. V primeru svojega posredovanja pa bo slovenska vlada seveda zahtevala ustrezna revizijska poročila in jasen pregled stanja in dogajanja v teh institucijah. Zato je tudi razumljivo pričakovanje, da sedanji vlagatelji v teh institucijah ne bi izrabili takšne intervencije in umaknili svoje kapitalne vloške iz teh bank.

Slovenska vlada zeli pomagati slovenski manjšini v Italiji, vendar mora biti prepricana, da bodo sredstva v ta namen pravilno alocirana oziroma, da bodo resnično dosegla pravi učinek v skladu z legitimnimi interesi celotne slovenske manjšine. Zato je potrebno poiskati pravi način. Pripravljenost za to na slovenski strani vsekakor obstaja in je razvidna iz sklepov vlade.

Urad vlade za informiranje

Sklep vlade objektivno šibi gospodarstvo naše manjšine

Urad vlade za informiranje, kot že pred tem sama vlada RS v svojih sklepih, se naprej vztraja na zmotnem prepričanju, da je tudi po 30. septembru možna lastniška udeležba LHB v TKB, in ne upošteva osnovnega dejstva, da je podaljšanje roka neizvedljivo. To so med drugimi že pred iztekom roka potrdili pravni izvedenci, predvsem pa ni mogoče mimo elementarne ugotovitve, da Banca popolare di Brescia nima ne možnosti ne volje, da bi ugodila prošnji po odlogu, ki jo je nanjo naslovila LHB. Obe (TKB in BPB) sta po protokolu, ki je bil podpisan marca letos, ponudili LHB najprej možnost, da dokapitalizira TKB (do 30. junija), za tem pa je tekel trimesečni rok, ki je zapadel 30. septembra, med katerim je bilo LHB ponujeno, da uveljavi opcijo na 20% novih delnic, ki jih je bila pred tem na osnovi dokapitalizacije dobila v lastništvo BPB.

Urad za informiranje vlade RS pojasnjuje, da zeli vlada pomagati slovenski manjšini v Italiji, vendar se mora prepričati, ali bodo sredstva pravilno alocirana oziroma, da bodo resnično dosegla pravi učinek v skladu z legitimnimi interesi celotne slovenske manjšine. Slovenska vlada zeli nadalje razločevati med interesom slovenske manjšine in interesi posameznikov, grupacij ali institucij. V konkretnem primeru TKB posamezniki in grupacije vplivajo na poslovanje banke povsem v skladu z veljavnimi zakoni in obstoječim formalno-pravnim sistemom Italije. Na osnovi kakršnih meril in instrumentov namerava vlada RS razločevati med splošnimi in partikularnimi interesi znotraj manjšine? Ali morda tako, da bi slovenski delničarji glasovalno pravico prenesli na predstavnika LHB oz. človeka, ki uživa njeno zaupanje? Ali ni to v kricecem nasprotju z zaključki posveta, ki ga je letos poleti priredil državni

zbor in je nosil pomenljiv naslov Manjšina kot subjekt?

Iz natančnega branja pojasnil bi bilo celo mogoče razbrati, da postavlja vlada RS v dvom, ali je bilo dosedanje poslovanje slovenskih

Generalni direktor LHB-banke Jurak je v ponedeljek, 2. septembra stopil v stik s predsednikom Bance popolare di Brescia dr. Sonzognijem in ga spomnil na fax, ki mu ga je poslal v petek, 29. septembra 1995 ter ga ponovno vprašal, ali bi BPB bila pripravljena podajati rok za odkup delnic TKB.

G. Sonzogni se je skliceval na odgovor, ki ga je poslal po faxu LHB banki dne 2. 10. 1995, v katerem odgovarja, da sporočila, oz. vprašanja ne razume, ker BPB in LHB nimata medsebojnih pogodbenih odnosov.

Na ponovno vprašanje g. Juraka, ali bi BPB bila pripravljena podaljšati rok za odkup delnic, ki je bil dogovorjen med TKB in BPB, kjer je bilo predvideno, da LHB banka lahko odkupi od BPBcca. 20 odst. delnic TKB do 30. 9. 1995, je gospod Sonzogni odgovoril, da BPB nima pravice podaljšati roka odkupa in da je opcija sedaj v rokah starih delničarjev TKB. Na vprašanje, ali to pomeni, da bi BPB lahko podaljšala rok, če bi se stari delničarji TKB s tem strinjali, je odgovoril negativno in dodal, da BPB ne more podaljšati roka, ker te pravice nima, hkrati pa tudi on mora polagati račune organom svoje banke.

bančnih institucij skladno z dejanskim interesom slovenske manjšine. Ali je mogoče spregledati dejstvo, da so se slovenske bančne ustanove razvijale in uveljavljale na domaćem bančnem trgu v Italiji, zaposlovale so samo pripadnike slovenske narodne skupnosti v Italiji, omogočale krepitev gospodarskih dejavnosti in novih podjetniških pobud slovenske manjšine, podpirale so sportne, kulturne in socialne dejavnosti manjšine, omogočile poslovanje proizvodnim obratom v Beneski Sloveniji, poslovno sodelovale s podjetji v maticni domovini in odigrale tudi za casa osamosvajanja za slovensko državo pomembno vlogo. Mar je vse to bilo v navzkrižju z dejanskimi interesi slovenske manjšine?

Slovenska vlada postavlja pod vprašaj korektno poslovanje in jasno ekonomsko perspektivo banke tudi potem, ko je ista banka doživela dva uradna pregleda. Zaradi zlonamerne pisanja in ovadb sta jo lani dobesedno precesali devizna inspekcija in inspekcija Banke Italije. Sledili so trije revizijski pregledi, ki so jih naročili BPB, LHB in NLB. V potrditev, da je stanje banke jasno, prica dejstvo,

da je BPB vplacala za povisek družbene glavnice 74 milijard lir. NLB in LHB sta imeli od meseca januarja dalje na voljo vsa poročila in možna preverjanja. Skratka položaj je pregleden, prosoben, jaseen.

Bojazen slovenske vlade, da bi sedanji slovenski delničarji umaknili svoje kapitalne vloške je odvečna. Vedeti je namreč treba, da so delničarji veliko delali za to banko, vanjo vlagali in bili nazadnje tudi pripravljeni z LHB podpisati obvezo, da za dobo 5 ali več let ne bodo prodali

svojih delnic. Ne morejo pa razumeti, zakaj ne bi smeli na obcnih zbiorih uveljavljati pravice do glasovanja, kot je predlagala v svojih sklepih vlada RS.

Pojasnilo urada vlade za informiranje zaključuje, da je pripravljenost slovenske vlade pomagati slovenski manjšini razvidna prav iz petkovih sklepov. Vsebinska teh pa je znana: slovenski člani banke naj bi za pet let deponirali svoje delnice, kar je dejansko uveljavljanje prisilne uprave iz Slovenije (Banka Italije pa je za gorisko Kmečko banko uvedla komisarsko upravo samo za eno leto!); vse družbe, ki so kakorkoli povezane z banko, naj bi bile podvržene reviziji; nazadnje pa je celo nakazana možnost, da se namesto sedanje banke, ki so jo ustanovili tržaski Slovenci, odpre družnična banka iz Republike Slovenije v Trstu, ki bi nadomestila slovenske zamejske banke. Ali se vlada ne zaveda, da s tem, ko ne kaže dovolj odločnosti pri obrambi osrednjega slovenskega zavoda in že isče alternativne rešitve, prav sama jemlje kredibilnost banki in sibi gospodarsko moč slovenske manjšine?

Guverner Arhar o sklepu slovenske vlade

V zvezi s problematiko Tržasko kreditne banke (v soboto je namreč potekel rok, do katerega bi lahko frankfurtska LHB, v kateri ima večinski delež Nova Ljubljanska banka, d.d., kupila 20 odstotkov delnic TKB, ki jih je zanj rezervirala Ljudska banka iz Brescia) se je s svojim kolegom, guvernerjem italijanske centralne banke Banca d'Italia večkrat pogovarjal tudi guverner Banke Slovenije France Arhar. S slednjim je Arhar nazadnje govoril v ponedeljek, ko ga je obvestil, da je frankfurtska LHB prosila za podaljšanje roka, do katerega naj bi vložila v TKB svoj 20-odstotni delež. Guverner Arhar nam je v pogovoru dejal, da sicer razume, da je manjšina prizadeta, da pa je pri tem treba razumeti tudi odločitev slovenske vlade, saj bi

vsak potencialni vlagatelj predhodno želel vedeti, v kaj vlaganja. Glede na to, da inspektorji se vedno pregledujejo poslovanje TKB, je po Arharjevih besedah razumljivo, da se je vlada odločila, da počaka na poročilo. Frankfurtska LHB namreč posluje po nemški zakonodaji in je podvržena nadzoru osrednje nemške bančne ustanove Bundesbank, kar pomeni, da se (vsaj formalno) ne sme spuščati v tvegana vlaganja, ki bi lahko ogrozila njeno poslovanje. Po Arharjevem mnenju bi morala Ljudska banka iz Brescia ta dejstva upoštevati, in če je resen pogajalec, razmišljati o ponudbi, torej o podaljšanju roka, seveda pa se lahko sklicuje tudi na formalizme in dosledno upoštevanje dejstva, da je 30. september pač mimo.

SENAT / SPREten EKSPoZE ITALIJANSKEGA PREMIERA

Dini: Vlada mora ohraniti značaj strokovnega kabineta

Branil je finančni zakon in prosil za podporo vse stranke

RIM - Lamberto Dini je prevzel krmilo italijanske vlade kot gospodarski strokovnjak, ki naj bi razvozal predvsem ekonomske probleme. Izkazalo pa se je, da je premier tudi zelo tenkočuten politik, ki je znal spretno krmariti svojo »orehovo lupino« med visokimi valovi italijanske politike.

Politično tenkočutnost je Dini dokazal tudi včeraj v senatu, kjer je obrazložil temeljne postavke vladnega finančnega zakona, predvsem pa se je spretno izvil iz vseh političnih objemov. Morda je vznejevoljil nekatere stranke leve sredine, ki so ga doslej podprle, vendar ohranil je dialog z nekaterimi silami Kartela svobosčin, predvsem pa odložil vsakršno politično preverjanje, dokler vlada ne bo izpolnila svojega programa.

Dini je sebe in vladne kolege primerjal colnarju. Vlada se zaveda, da je izraz nekega prehodnega stanja in torej trenutne sibičnosti države. Prav zato pa ravna kot colnar, ki skuša prepeljati na prijažnejši breg vse, kar je potrebno za obnovo politične dialektike. Zato »se narava sedanje vlade ne more in ne sme spremeniti«. Senatorje je pozval, naj odobrijo finančni zakon in dodal, da vlada ne bo gledala na »politično barvo« glasov, ampak si zeli podpore vseh sil, pripravljen pa je na »spremembe, ki sedanji osnutek lahko izboljšajo«.

Kot je že večkrat povedal, je Dini tudi včeraj ponovil, da bo vlada izčrpala svoj mandat s sprejetjem zakona, ki naj bi vsem zagotovil enake možnosti

pristopa do sredstev javnega obveščanja. »Tedad bom stopil na Kvirinal k predsedniku republike in mu sporočil, da smo urešili program, za katerega nam je parlament izrekel zaupnico.« V tem okviru je premier ponudil roko levi sredini. Ko bo izčrpan mandat, bo možno tudi politično preverjanje in vlada bo preučila morebitne dodatne naloge, ki bi jih hotel naložiti parlament.

Dokaj spretne se je izognil ceri, ki jo predstavlja pravbosodni minister Filippo Mancuso. Priznal je sicer, da je ministrova politika problematična, vendar je parlamentu prepuštil nalogo, da ta problem razvzloži.

Po tem političnem poglavju je Dini načel ekonomski del svojega eksperimenta. Branil je finančni zakon, ki ga je zasnovala vlada, obenem pa poudaril pripravljenost na popravke. Osnutek, ki ga je izoblikovala vlada, temelji na treh temeljnih izbirah: omejitvi dinamike cen, uravnovesanju državnih računov in pomoči politiki zaposlovanja.

Predsednik vlade je tudi polemiziral s tistimi evropskimi partnerji, ki Italiji ne zaupajo. »Neugodne in škodoželjne napovedi nas ne smejo strahiti,« je menil Lamberto Dini, po katerem »Italija res ne more brez Evrope, a tu di Evropa bi bila okrnjena in prikrajšana brez Italije«.

Sodec po prvih odmevih se je Dini izognil največjim nevarnostim. Današnja razprava pa bo pokazala, ali je res obsel vse ceri.

Levi center zadovoljen, desnica napoveduje svojo resolucijo

RIM - Dini je s predstavitev svojega finančnega zakona zadovoljil svoje »volivce« v parlamentu, a ne samo nje. Osnutek zakona je ugodno ocenil tudi Casini (KDC), ki je tako okrusil enotnost Berlusconijevega kartela svobosčin. Predsednik senatorjev Ljudske stranke Mancino je naglasil, da je vlada sicer tehnična, večina, ki jo podpira, pa politična. Napovedal je dokument svoje stranke, ki naj bi prinesel nekaj izboljšav osnutku.

Tajnik SKP Bertinotti je ozigosal Dinijevo koketiranje na desno, češ, da zeli podporo leve sredine in desnice. S tem naj bi podaljšal življenje svoji vladi, kar je zanj nezaslišno, saj gre za vlado tehnikov, ki si prilaščajo neverjetno oblast. Paktist Segni je bil lapidaren: ta finančni zakon nas oddaljuje od Evrope, je dejal.

de predstavil laskave rezultate svojega dela, ki je bilo mogoče le, ker je imel za sabo trdno večino. Predsednik progresistov v senatu Salvi je napovedal, da bo njegova skupina podprla finančni zakon s popravki, ki so jih predlagali. Predsednik senatorjev Ljudske stranke Mancino je naglasil, da je vlada sicer tehnična, večina, ki jo podpira, pa politična. Napovedal je dokument svoje stranke, ki naj bi prinesel nekaj izboljšav osnutku.

Tajnik SKP Bertinotti je ozigosal Dinijevo koketiranje na desno, češ, da zeli podporo leve sredine in desnice. S tem naj bi podaljšal življenje svoji vladi, kar je zanj nezaslišno, saj gre za vlado tehnikov, ki si prilaščajo neverjetno oblast. Paktist Segni je bil lapidaren: ta finančni zakon nas oddaljuje od Evrope, je dejal.

POLITIKA / ROMANO PRODI

Leva sredina je jamstvo za evropsko integracijo

DUNAJ - Prihodnost Evrope je odvisna od levosredinskih zavezništva. O tem je trdno prepričan lider italijanskega levosredinskega zavezništva Romano Prodi, ki je včeraj pozdravil kongres avstrijskih socialdemokratov.

Po Prodi je mnenju je sodelovanje med levico in sredino jamstvo, da se krepi proces evropske integracije. To dokazuje tudi avstrijska izkušnja, saj naj bi se poleg socialnih demokratov tudi Ljudska stranka odločno zavzela za pristop Avstrije v Evropsko zvezo. Tudi v Italiji se levosredinska koalicija zavzema, da bi Italija ostala v Evropi. Na Apeninskem polotoku se je prvič zgodilo, da se vse tri velike demokracije kulture - socialisti, liberalci in demokristjani - strnile v skupno gibanje v pripravljenosti, da leva sredina lahko zmaga na prihodnjih volitvah.

Prodi je tudi menil, da bo Avstrija imela pomembno vlogo pri razširitvi EZ na vzhod, pri usklajevanju interesov Sredozemlja in sirjenju proti vzhodu pa bi se lahko izoblikovalo novo zavezništvo med Dunajem in Rimom.

DAVKI / PO DOLGI RAZPRAVI

Senat je odobril odlok o davčnem konkordatu

RIM - Senat je včeraj odobril zakonski odlok o davčnem konkordatu, ki ga bo morala sedaj odobriti poslanska zbornica pred 8. oktobrom. Odlok je podprla leva sredina, Forza Italia, KDC in CDU, proti so bili senatorji SKP in Enotnih komunistov, medtem ko so se senatorji NZ in SVP vzdržali.

Tako široko večino so omogočili sprejeti popravki, s katerim je davčni konkordat postal »sprejemljivejši« za sirsi »skesanih davčnih utajevalcev«, ki se boji, da bi jih izsledili.

Prav zato je bila skrajna levica proti konkordatu, ker v njem vidi »legalizacijo nelegalnosti«. Popravki odpravljajo obresti na utajene vsote, znižujejo sankcije na eno osminko od predvidene in uvajajo 50-odstotni popust na utajene vsote nad 5 milijoni za fizične osebe in nad 10 milijoni za pravne osebe. Konkordata ne morejo zaprositi vsi tisti, ki so prejeli nalog o izplačilu utajenih davčnih vsot, medtem ko se ga lahko poslužijo tisti, pri katerem je preiskava se v teku.

POLEMIKE V SODSTVU

Scalfaro pozval k umirjenosti do obtožencev

Od kod tisku prepisi Craxijevih telefonskih razgovorov?

MILAN - Predvčerajšnjemu poskusu milanskega sefa tožilstva Francesca Saveria Borrellija, da bi omilil polemiko z beneskim državnim pravdnistvom v zvezi z objavo Craxijevih telefonskih razgovorov, se je pridružil apel predsednika republike Oscarja Luigi Scalfara. »Treba je, da državljani v sodstvu ne vidijo polemik, pač pa pravičnost, tudi formalno, in veliko spoštovanje do vseh,« je dejal med včerajšnjim obiskom v Gorici. »Obtožence ima svoje pravice, seveda tudi dolžnosti, vsekakor ga je treba vedno spoštovati,« je pripomnil, in mnogi so v teh besedah razbrali namig na ostri napad milanskega tožilca Paola Iela proti Craxiju,

ki ga je označil za »prekaljenega zločinca«.

Kljub temu pa se polemike nadaljujejo. Iz prepisov Craxijevih telefonskih razgovorov se je izvedelo, da se je odv. Salvatore Lo Giudice, sin zagovornika nekdanjega socialističnega prvaka, pogovarjal z beneskim tožilcem Carlom Nordi o preiskavi »rdečih zadrug« proti tajnikom DSL Achilleju Occhetto in Massimu D'Alema. Za beneskega pravdnika Vitalina Fortunata so polemike odvzele preiskavi umirjenost, tožilec Nordi pa je obrazložil, zakaj ni pristal na predlog, da bi mu posredovali prepis, preden ga je lelo predstavil milanskemu sodišču: v bistvu naj bi se to zgodilo zaradi njegove prezasedenosti, saj je ravno takrat v Rimu zasliševal predstavnika DSL. Milanske kolege pa je obtožil, da so javnosti posredovali 400 strani prepisov.

S tem v zvezi je Craxijev zagovornik na milanskem procesu zaradi podkupnin odv. Gianino Giuso demantiral, da bi on sam posredoval tisku 400 strani telefonskih razgovorov, vendar krivde ni pripisal tožilcu Ielu: »Prepis so izročili vsem odvjetnikom obrambe in ni izključeno, da so oni odgovorni za objavo,« je dejal odv. Guiso.

Spet se je oglasil tudi sam Craxi iz Hammameta in ostro protestiral proti stalnemu nadziranju njegovega telefona, tudi med razgovori z odvjetniki, kar naj bi v nasprotju z italijanskimi in mednarodnimi predpisi.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo tržaškega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publist SRL
Trst, Ul. Valdirivo 36 / I. nad. poštni predal 568
tel. 040-361888, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT
Naročnina za Italijo 430.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

RIM / Z INCIDENTI IN NAPETOSTJO

Začel se je proces proti zločincem »iz Magliane«

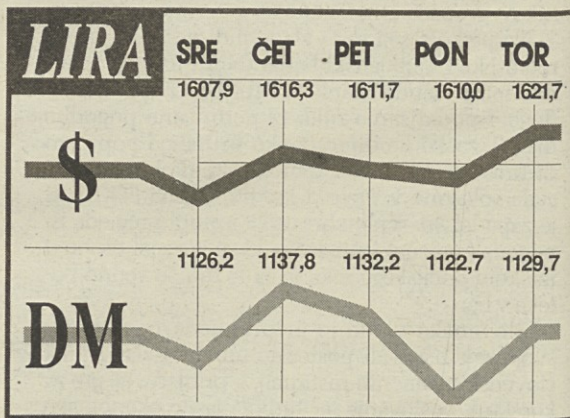
RIM - Včeraj se je pridel proces proti pripadnikom tako imenovane »tolpe četrti Magliana«, največje in najnevarnejše zločinske skupine v Rimu. Vseh 95 osumljencev bremeni obtožnica »zločinskega združevanja mafijskega kova«.

Ze prvi dan procesa je bilo vsakomur jasno, da bo proces zaradi svoje kockovitosti izredno vroč in zapleten. Tolpa se je namreč v sedemdesetih in osemdesetih letih ukvarjala s prekupčevanjem z mamili, z odušskimi posojili, z izsiljevanjem in s pranjem umazanega denarja. Pri tem je navezala stike z mafijo, kamoro in z n'drangheto, a tudi s črnim prevarništvom, s frama-zonstvom in tajno prostozidarsko lozo P2. Da sodniki ne bodo imeli lahkega dela, je pricala tudi napetost, ki je vladala med osumljenci. »Zakladnik« tolpe, Enrico Nicoletti, se je namreč zagnal v televizijskega snemalca Tg1, Alessandro D'Ortenzi pa je obtožil preiskovalce, da so od njega zahtevali »tajnosti tajnih služb«.

RIM / Z NASTOPOM PRED SENATORJI

Dini pomagal liri navzgor

Sinoči je marka veljala 1.123, 50 lire, dolar pa 1.616 lir

RIM - Nastop ministrskega predsednika Lamberta Dinija v Palači Madama, kjer je senatorjem obrazložil značilnosti državnega finančnega zakona za leto 1996, a jim hkrati zatrdil, da je nasproti političnim strankam in tabrom super partes, je liri krepko pomagal navzgor.

Brž po njegovem ekspezeju se je v primerjavi z marko in ameriskim dolarjem vidno okrepila, saj je kmalu po sedmi uri popoldne nemški bankovec veljal 1.123, 50 lire proti 1.129, 69 lire, kolikor je znasla indikativna cena Banke Italije, medtem ko je bil zeleni bankovec vreden 1.616 lir proti 1.621, 67 lire.

Predsednik vlade je torej poslovnem povedal tisto, kar so želeli slišati v zvezi s politično - temperaturo, vendar si ne gre delati utvar; stabilnost lahko

prinesejo samo volitive, preden pa bo do njih prislo, bo se veliko spekulacij, kajti njihovo sklicanje bo odvisno tudi od tega, kako se bo finančni zakon odrezal v parlamentu.

Toda usoda lire je povezana se z drugimi, mednarodnimi dogajanjmi: po eni strani je veljana na dolar, po drugi strani (in skupaj z njim) pa na bližnji vrh sedmih (G-7), ki bo v

Washingtonu vzporedno z zasedanjem Mednarodnega monetarnega sklada. Dolar se je na primer včeraj okreplil tako nasproti marki kot nasproti jenu, v cemer vidijo analitiki znamenje, da naj bi se njegova vrednost morda že v kratkem ustalila na realnejši ravni, to je med 108 in 110 jeni za zeleni bankovec. To naj bi koristilo tudi italijanskemu denarju.

ČEDAD / ŠTIRI DESETLETJA KULTURNEGA DELA

Dolga in plodna pot KD Ivana Trinko

Pričevanja predsednikov - Solidarnost z bankami

ČEDAD - Veliko ljudi in gostov se je zbralo v ponedeljek zvečer na društvenem sedezu v Cedadu ob prijateljskem srečanju ob 40-letnici ustanovitve prvega beneskega kulturnega društva, poimenovanega po Ivanu Trinku. Od sedanjih in bivših kulturnih delavcev so bili prisotni tudi generalna konzulka Slovenije v Trstu Vlasta Pelikan-Valencić, Rudi Merljak za urad za Slovence po svetu ter številni upravitelji z obeh strani meja.

Srečanje je bilo priložnost, da so s pričevanji dosedanjih predsednikov KD Ivana Trinko prehodili težavno pot organizacije, ki je prva med Slovenci na Videmskem zaorala kulturno ledino, ki je v kasnejšem času rodila veliko sadov.

Društvo je nastalo predvsem iz zavesti, da je treba tudi na kulturnem področju nadaljevati na osnovi tradicij NOB. Najprej je v Beneciji nastala Demokratska fronta Slovencev, iz njene sredine pa je vzklila ideja o organizirani kultur-

ni prisotnosti, ki se je konkretizirala pred štiridesetimi leti, ko so v Vidmu uradno ustanovili društvo, ki se je poimenovalo po enem največjih moz Beneske Slovenije.

Društvo je nastalo z jasnimi cilji, da prispeva k razvijanju materinega jezika, narodnega izročila in manjšinskih pravic, ki jih je takratna oblast se posebno v teh krajih potiskala povsem na obrobje.

Društvena dejavnost je kljub nemajhnim težavam rasla in med prvimi pobudami je terba zabeležiti manifestacijo ob 100-letnici rojstva Ivana Trinko, leta 1993 pa so v Cedadu odprli skromnejši sedež. Ze leto dni kasneje so svečano odprli prenovljeni sedež društva. Na pomembni slovesnosti so poleg številnih domaćinov in predstavnikov slovenske manjšine iz Trsta in Gorice sodelovali v kulturnem programu harmonikar Anton Birtič, domači recitatorji in člani pevskega zbora J. Gallusa iz Trsta.

Leta 1964 je društvo prvič orga-

niziralo srečanje izseljencev iz Beneske Slovenije (Dan emigranta), ki je postalo tradicionalno.

Na ponedeljkovem srečanju so izglasovali resolucijo v zvezi z zaskrbljujočim stanjem v naših zamajskih bankah. Tako so zapisali:

»Slovenci videmske pokrajine in člani društva Ivana Trinko, zbrani na proslavi ob 40-letnici društva, izrazimo zaskrbljenost in ogorčenje nad dogajanjem na področju slovenskih kreditnih zavodov v Gorici in Trstu.

Zaskrbljenost vzbuja predvsem podaljšanje komisarske uprave v Kmečki banki v Gorici in vsiljevanje družbenikov proti volji članstva.

Prisotni izrazimo našo solidarnost s protestno manifestacijo v Gorici, ki poteka istocasno z našo proslavo in želimo, da bi se to napeto stanje čimprej rešilo v skladu s pričakovanji slovenske manjšine.«

Rudi Pavšič

SINDIKATI / ZA REŠITEV DEŽELNE KRIZE

Izhodišče naj bo trden program

Z njim se je treba lotiti reševanja ključnih vprašanj za prihodnost naše dežele

TRST - Deželni tajniki Cgil Paolo Pupulin, Cisl Gianfranco Patuanelli in Uil Adele Pino so včeraj izdali skupno tiskovno sporočilo, v katerem zavzemajo stališče o politični krizi na Dezeli. Uvodoma ugotavljajo, da je razloge ponovne krize deželne odbora treba iskati v stalni negotovosti političnih odnosov; slednji so namreč stalnica, ki je spremljala različne večine, ki so si sledile v vodstvu Dezele. Ta negotovost je dejansko privedla do tega, da so se nacrtovale in sklepne zmožnosti odbora postopoma zmanjševale in privedle do tega, da so nekatera vprašanja odlučilnega pomena za prihodnost Furlanije Julijske krajine ostale brez odgovorov. Pravila, ki

preprečujejo razpust deželne sveta narekujejo torej iskanje nekonjunkturnih političnih rešitev. Odgovor, ki ga celotna deželna družba pričakuje od političnih sil v deželnem svetu mora biti nujno hiter, predvsem pa mora sloneti na močnih programskih postavkah. Na tej osnovi je treba deželi zagotoviti stabilno večino do izteka zakonodajne dobe; nova deželna vlada mora torej sloneti na programskem dogovoru.

Napocil je namreč trenutek - nadaljuje tiskovno poročilo deželnih tajnikov - ko si je treba zamisliti nov model dezelne razsežnosti za F-JK. Programska vsebina bo morala prav gotovo sloneti na neodločljivi potrebi: nacrtu o avtonomiji in pose-

bnosti bo treba dati novega zagona; ta operacija pa zahteva, poudarjajo sindikati, nove in trdnjše osnove. Treba je namreč izoblikovati nacrt, ki naj favorizira proces o internacionalizaciji, v okviru katerega bi kooperacija zagotovila konkretne oportunitosti za razvoj in rast. Deželna sindikalna zveza tudi poudarja, da se trenutno nahajamo v novi in delikatni fazi, katere kompleksnost zahteva sodelovanje vseh gospodarskih in družbenih sil. Sindikalna zveza je že pred časom iznesla predlog za ustanovitev Dezelne sveta za ekonomijo in delo (Crel), v okviru katerega naj bi sodelovale vse družbene sile za izdelavo trdnega nacrtu za razvoj naše dezele.

DEŽELNA NOVINARSKA ZBORNICA

Novinarji o krizi medijev

Zamude prispevkov ogrožajo obstoj Primorskega dnevnika

Na zadnjem zasedanju deželne novinarske zbornice so z zaskrbljenostjo ugotovili, da je več sredstev javnega obveščanja v krizi, kar postavlja v nevarnost pomembno družbeno vlogo medijev. Zbornica mora zascititi vlogo pluralnega obveščanja in profesionalnost novinarskega poklica, zato ni sprejemljivo poenotenje različnih založniških dejavnosti, kot bi se lahko zgodilo z združitvijo služb tržaskega Piccola in videmskega Messaggera Veneta, ali pa ukinitve tržaske televizijske postaje Teleanterna. V slednjem primeru, ugotavljajo predstavniki novinarjev, niso spoštovali najenostavnejšega profesionalnega in cloveskega dostojanstva.

»Nadaljna grožnja svetu množičnih občil izviru iz hudih zamud pri izplačevanju po zakonu določenih prispevkov Primorskemu dnevniku (zaradi ce-

sar novinarji in tiskarji ne prejemajo plače že dva meseca), kar ogroža sam obstoj dnevnika,« piše v tiskovnem sporočilu novinarske zbornice.

Prizadetim kolegom zbornica izraza solidarnost ne samo zato, da bi ohranili delovno mesto, ampak tudi da bi zagotovili kakovostno in profesionalno informacijo. Glede na poenotenje dveh dnevnikov bo zbornica nastopila pri garantu za založništvo, v zvezi s težavami našega dnevnika in z ukinitvijo televizijske postaje Teleanterna pa bo zbornica zagotovila podporo pri vseh sindikalnih pobudah.

Solidarnostno izjavo z novinarji Piccola in Messaggera so podpisali župani petih okoljskih občin. Medtem pa tudi novinarji Primorskega dnevnika čakajo na kaksen solidarnostni odziv naše javnosti...

KOROŠKA / PRED 75-LETNICO PLEBISCITA

Desnica spet pritiska na manjšino

Nesprejemljivo stališče deželne poslanca Ramsbacherja in opravičilo Zernatta

CELOVEC - Nacionalistična mrzlica, ki vsako leto zajame Koroško v dneh pred praznovanjem obletnice plebiscita (10. oktober leta 1920), se konec preteklega tedna ni izrazila le na spornem shodu vojnih veteranov in desničarjev na gori Ulrichsberg pri Celovcu. Tudi v Seebodnu na zgornjem Koroškem je v okviru nekega diskusijskega večera prišlo do skandaloznih izjav v odnosu do slovenske narodnostne skupnosti.

V razpravi na temo »Združena Evropa«, na katero je nemško združe-

nje novinarjev iz Münchna vabilo vidne avstrijske politike (med drugim tudi Jorga Haiderja, ki pa ni prisel), sta se najbolj »izkazala« deželni poslanec Ljudske stranke v koroškem deželnem zboru in nekdanji član dezelne vlade Ramsbacher ter tretji predsednik avstrijskega državnega zbora, svobodnjak Haupt. Prvi je v razpravi o koroških Slovincih to manjšino enacil z inozemci, »ki smo jih itak že inhalirali«, drugi pa je se vedno pri soten »koroški prastrah« med nemško gorovečo

vecino v deželi opravičil s tem, da v Sloveniji baje izhajajo nacionalistične publikacije, v katerih se najdejo tudi ozemeljske zahteve v odnosu do Avstrije oz. Koroške. S tem v zvezi je dejal, da nihče ne more zagotoviti, da Slovenija ne bo prekinila svoje demokratične poti in morda le začela postavljati ozemeljske zahteve. Svobodnjaski deželni poslanec Schretter pa je hotel publiko prepričati, da je na dvojezičnem ozemlju ni zapostavljena manjšina, temveč večina, kajti po njegovih besedah Slovenci na Koroškem

uzivajo pravice in privilegije, ki presegajo mednarodno povprečje.

Deželni glavar Christof Zernatto je včeraj na tiskovni konferenci zavzel jasno stališče do izjav svojega strankinega kolega Ramsbacherja in se za tako gledanje opravičil. »Vsak, ki me pozna, ve, da v koroških Slovincih vidim prijatelje in sodelavce, s katerimi smo več stoletij skupaj gradili to deželo«, je poudaril. Dodal je se, »da dobro pozna Ramsbacherja, ki vse to zagotovo ve in je tako menil«.

Ivan Lukan

Krepitev stikov med SSk in SVP

BOCEN - V okviru vse tesnejših stikov med Slovensko skupnostjo in Južnotirolsko ljudsko stranko je v ponedeljek predsednik pokrajinske vlade v Bocnu dr. Luis Durnwalder s sodelavci sprejel deželnega podtajnika SSK Iva Jevnikarja in predsednika Briske gorske skupnosti Hadrija-na Corsija. Razgovor v Bocnu je bil posvečen aktualnim vprašanjem obeh narodnih manjšin. Dr. Durnwalder je z veseljem sprejel vabilo SSK, da obišče Slovence v Furlaniji-Juljski krajini.

ALPE -JADRAN / NA SEDEŽU DEŽELNEGA SVETA FJK V TRSTU

Ta petek srečanje skupščin Slovenije, Koroške in FJK

Na srečanju bo govor tudi o povezovalni vlogi manjšin

TRST - Ta petek se bodo v Trstu srečali predstavniki zakonodajnih zborov Republike Slovenije, avstrijske Koroške in Furlanije-Juljske krajine. Delegacijo Državnega zbora iz Ljubljane bo vodil predsednik Jozef Skolc, koroški delegaciji bo na čeloval predsednik Adam Unterrieder, predstavništvo dezelne sveta Furlanije-Juljske krajine pa bo vodil predsednik Giancarlo Cruder. Srečanje bo potekalo na sedezu deželne sveta Furlanije-Juljske krajine na Oberdankovem trgu v Trstu.

Pobuda se uokvirja v redne stike, ki vežejo ustanovne člane Delovne skupnosti Alpe-Jadran. Res je sicer, da je po padcu Berlinskega zidu in po vsem, kar se je odtelej na evropskem političnem prizorišču dogodilo, ta skupnost precej izgubila na pomenu. Kljub temu pa se vedno odigrava neko vlogo ter pripravlja oziroma razvija pobude, ki jih zdaj na ravni držav vse bolj prevzema Srednjeevropska pobuda.

Skupno zasedanje treh skupščin se bo pričelo ob 10. uri z uvodnimi nagovori treh predsednikov. Dnevni red predvideva, da bo vsaka izmed delegacij poglobila po eno temo. Tako bo slovenska delegacija obravnavala vlogo narodnostnih manjšin kot dejavnikov obmejnega sodelovanja ter dobrososedskih odnosov med državami. Koroški predstavniki bodo spregovorili o regionalnih programih čezmejne sodelovanja v okviru Evropske zveze, pa tudi v odnosih med državami članicami evropske petnajsterice in njihovimi sosedami, med katere seveda sodi tudi Slovenija. Ob tem se nameravajo posebno zaustaviti pri programih Interreg II. Predstavništvo Furlanije-Juljske krajine pa namerava obravnavati problem okrepitev prevoznih in komunikacijskih infrastruktur. Po uvodnih besedah predsednikov Cruderja, Skolca in Unterriederja bodo za vsako delegacijo spregovorili po trije člani.

Povejmo naj, da bodo delegacije

skupščin Slovenije, Koroške in Furlanije-Juljske krajine stele vsaka po 15 članov. Delegacijo iz naše dezele bodo poleg predsednika Cruderja sestavljali člani predsedstva dezelne sveta, med temi podpredsednik Milos Budin, pa še nacelniki svetovalskih skupin in predsednica 5. stalne komisije deželne sveta, ki ima pristojnost za zunanje stike.

Zasedanje treh zakonodajnih zborov bi se moralo zaključiti z odobritvijo treh resolucij, katerih osnutke bodo pripravile posamezne delegacije, vsaka na temo, ki jo bo na samem zasedanju razvila. Ob koncu, in sicer približno ob 13.30, je predvidena skupna tiskovna konferenca.

Ceprav ima petkovo srečanje svoj točen program in namen, pa seveda ne moremo spregledati dejstva, da do njega prihaja v času, ko so odnosi med Slovenijo in Italijo, če že ne slabi, pa vsaj na mrtvi točki. Mogoče bo tudi to srečanje nekaj doprineslo k njihovemu izboljšanju.

NOVICE

Euromercato: podkupnina? Ne, župan je izsiljeval

VIDEM - Nista podkupila župana iz Tavagnacca, da bi podpisal dovoljenje za gradnjo trgovskega centra Euromercato, pač pa ju je župan izsiljeval: tako je odločil videmski sodnik za predhodno preiskavo in spremenil obtožnico proti nekdanjemu županu, socialistu Sandru Taddiju, ter proti nekdanjima predstavnikoma Euromercata, predsedniku Carlu Orlandiniju (sicer tudi komisarju milanskega središča za boj proti raku) in upravitelju Giorgiu Angelletiju, ki sta Taddiju posredovala 600 milijonov lir za gradnjo Berlusconijevega trgovskega centra.

Preoces se bo začel 6. marca prihodnje leto, Taddio se bo moral zagovarjati obtožbe izsiljevanja, Orlandini in Angeletti pa bosta nastopila proti njemu kot prizadeti stranki.

Razpečeval mamilo v trgovskem centru

VIDEM - Videmski policisti so v sodelovanju s pordenonsko kvesturo aretirali 27-letnega Massima Varuttija iz kraja Coseano zaradi razpečevanja mamila. Varutti, ki so ga ujeli že pred petimi leti zaradi podobnega prekrška, se je domnenil z nekim narkomanom, da mu bo prodal 4 grame kokaina za 700 tisoč lir. To so pordenonski policisti izvedeli, videmski kolegi pa so Varuttija zasacili pri predaji mamila prav na njegovem delovnem mestu, v prodajalni plošč v trgovskem centru »Città Fiera« v Martignacu pri Vidmu. V pričakovanju procesa mu je sodnik prisodil domaći pripor.

NENADNA IZGUBA

Albina Škerka ni več med nami

Človek z Alasio

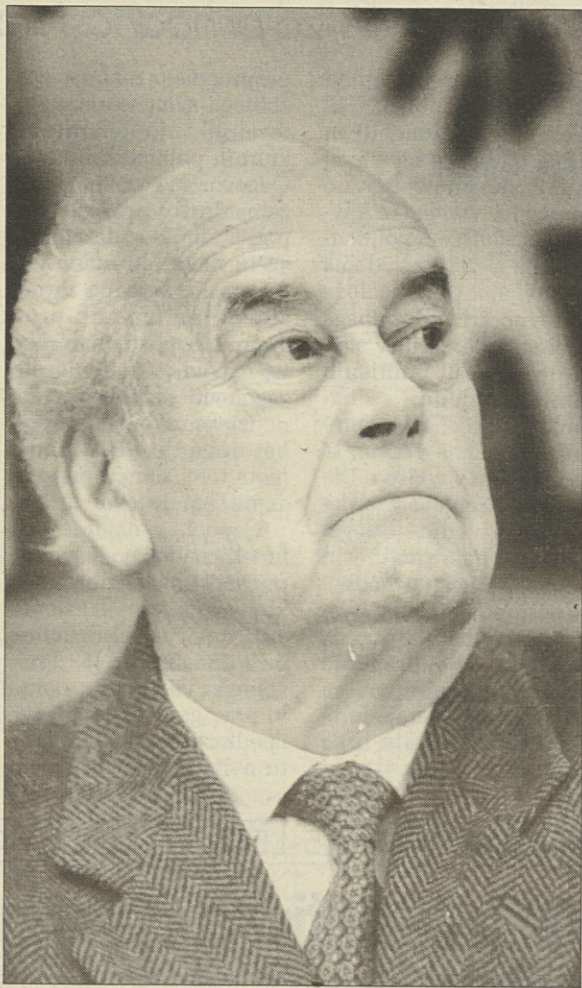
Albina Škerka sem in bom vedno povezoval s skromnim italijansko-slovenskim slovarjem *Alasio* da Sommaripa, italijanskega meniha, ki je prišel v Devin iz Piemonta in tu doumel, da je treba ljudem omogočiti, da spoznajo jezik krajevnega prebivalstva. Skromna knjižica, s katero se je široka javnost seznanila prav v času, ko je bil Albin Škerk devinsko-nabrežinski župan in za izdajo katere si je sam zelo prizadeval. Na ta ponatis je bil ponosen, cenil ga je kot nekakšno življenjsko delo, čeprav je v svojem življenju dal skupnosti, v kateri je živel, in naši manjšini, marsikaj več.

Ce želimo Albina Škerka brez retorike označiti z enostavnimi besedami, bomo najprej rekli, da je bil zelo skromen človek. Rad se je pogovarjal z vsemi in na voljo je bil prav v vsakem trenutku. Cenil je ljudi, pa ne samo tiste, ki jih je družba posadila na visoka mesta, in to njegovo spostovanje sočloveka ni poznalo starostnih, političnih ali sicer ideoloških pregrad. Življenjska pot ga je ponešla v ideološko opredeljeno smer, za katero se je navduševal in v katero je bil resnično iz dna srca prepričan, vendar tega v medloveskih odnosih ni postavljaj kot elementa ločevanja med ljudmi. Se zlasti v letih parlamentarnega dela je prišla do izraza njegova širina, njegov posluh za vprašanja, ki so za skupnost morda nezanimiva, a za malega človeka, ki mu je bilo tako zelo pri srcu, morebiti celo življenjskega pomena.

Pa ne, da bi to pomenilo, da se za velika vprašanja ni zanimal. Nasprotno, njegovi sposobnosti iskanja rešitev in njegovi skoraj trdovratni zavzetosti za našo problematiko gre zahvala za tri sklepe parlamenta, ki so se vedno temelj naših pravic, ki nam jih država tako skromno odmerja. Z Belcijem je našel skupni jezik, ko je šlo za uzakonitev slovenske sole, Andreottija je prepričal, da imamo Slovenci pravico do lastnega jezika na sodišču, pa se sklep o slovenski televiziji; to je obračun dveh Škerkovih mandatov v rimskem parlamentu. Je to malo? Nikakor ne, če pomislimo na case, ki jih preživljamo sedaj.

Zaradi teh odločitev in zaradi njegovega dolgoletnega županovanja v Nabrezini, tudi v nelahkih casih, ko ga je komisar odstranil in podpisal dovoljenje za gradnjo ezulskega naselja, začetek sistematizacije raznarodovalne politike na tem delu Krasa, bo ostalo Škerkovo ime zapisano v analih Slovencev v Italiji. V našem spominu pa bo ostal predvsem zareč obraz človeka z Alasio, stoletja starih izrazom sožitja, magičnega neoprijemljivega pojma, ki je v teh krajih več kot politični program, saj je za manjšino, ki je sibkejši del prebivalstva, pravzaprav edino sredstvo preživetja.

Bojan Brezigar

Kot blisk se je včeraj razširila po Trzaskem vest, da je nenadoma umrl Albin Škerk. Njegovo plemenito, a zadnja leta nekoliko osižljeno srce ni več vzdržalo. Z njimi je naša narodna skupnost izgubila velikega človeka.

Albin Škerk se je rodil 12. junija 1921 v Vizovljah, oče Alojz je bil železnikar, doma iz Praprota, mati pa Marija Markuza, kmetica in silvilja. Solati se je moral v italijanskih solah, svojo solsko pot je začel v Sempolaju, zaključil pa z 2. razredom industrijskega tehničnega zavoda »Volta« v Trstu. Zaposlil se je že s 16 leti, ko je začel delati v nabrežinskih kamnolomih, kjer je delal do leta 1943. Z Osvobodilno fronto se je povezal konec leta 1942, po razpadu Italije je bil tri mesece v partizanskih enotah na Krasu (partizansko ime Samo), nato pa je bil terenski delavec v ilegali. V Komunistično partijo Slovenije je bil sprejet decembra 1943; avgusta 1944 so ga Nemci zajeli v Sempolaju, dva tedna je bil zaprt v trzaskih zaporih, nato so ga odvedli na prisilno delo v tovarno Bosch pri Stuttgartu. Konec marca 1945 so ga kot bolnika poslali v Trst, a se je umaknil na teren in delal za obvesčevalno službo IX. korpusa. Prvih deset povojnih let je bil partijski funkcionar, sledilo je pet let dela pri javnem podjetju za brezposelne SELAD, končno je bil do 1968 pri Kmetijski zadrugi v Trstu.

Ob resoluciji Informbiroja se je opredelil zanjo in bil na izrednem kongresu avgusta '48 izvoljen v CK in ivršilni odbor KP STO. V trzaskih partijski vodstvenih organih je ostal do 10. kongresa Avtonomne trzasko federacije KPI marca '86. Pisal je tudi v glasilo stranke Delo, za katerega je tudi odgovarjal. Na občinskih volitvah 25. maja 1952 je bil Albin Škerk izvoljen v devinsko-nabrežinski občinski svet, katerega član je ostal nepretrgoma do odstopa iz zdravstvenih razlogov julija '84. Že v prvem mandatu je vstopil v odbor, v drugem in tretjem je bil podžupan, po odstopu Dusanu Furlana pa je decembra '61 postal devinsko-nabrežinski župan. Avgusta '75 (prej je bila KPI dve mandatni dobi v opoziciji) je bil Albin Škerk izvoljen za župana, kar je ostal do že omenjenega odstopa. Od novembra '66 do '68 je bil tudi član trzaskega pokrajinskega sveta. Kot župan je Škerk predvsem skrbel za posodobitve občine in za zaščito teritorija in slovenskega prebivalstva pred navalom istrskih beguncev in drugih priseljencev.

Na italijanskih parlamentarnih volitvah 19. maja '68 je bil Albin Škerk na listi KPI izvoljen v poslansko zbornico, na predčasni volitvah 7. maja '72 je bil potrjen za poslanca in ostal v poslanski zbornici do novega predčasnega razpusta parlamenta 3. maja '76. Na zakonodajni ravni je Albin Škerk dosegel tri velike uspehe, in sicer na solskem področju (tako imenovani zakon Belci-Škerk), glede javne rabe slovenscine (zakonska obveza, da se pri kazenskih postopkih pripadniki jezikovnih manjšin preisčejo in zaslisi v materinem jeziku in da se v tem jeziku sestavijo zapisniki) in na področju sredstev javnega obvesčanja (popravek k reformi javne radiotelevizijske ustanove RAI o obvezi oddajanja radijskih in televizijskih programov v slovenscini na območju FJK).

Spominu Albina Škerka se klanja tudi trzaska federacija Demokratične stranke levice. Gre za osebo, piše v sporocilu, ki se je dolga leta odločno potegovala za pravice Slovencev, za sožitje in za razvoj mednarodnih odnosov. Bil pa je vselej zagovornik novih pobud, zato je ob nastanku DSL takoj pristopil k njej.

OBČINA TRST / NA SINOČNJI SEJI OBČINSKEGA SVETA

Odobrene ljudske gradnje v mestu

Po dolgi in živčni razpravi je načrt IACP prodril

Sinoči se je sestal trzaski občinski svet in dolgo obravnaval načrt za ljudske gradnje v ulicah Cologna, Niccolini in Cumano v Trstu. Po dokaj živčni razpravi je naposled načrt odobril z večino glasov. Zanj se je izreklo 22 svetovalcev, proti so bili 3, 9 pa se jih je vzdržalo. A pogledimo, za kaj pravzaprav gre.

Zavod za ljudske gradnje IACP je v okviru programa za stiritetje 1992-95 predstavil načrt za izgradnjo skupno 415 stanovanj v Trstu, in sicer 290 naj bi jih zgradili v bivši vojašnici v Ul. Cumano na Montebellu, 60 v Ul. Cologni na Kolonji ter 65 v Ul. Niccolini pri Stari mitnici. Ta načrt bi morala financirati deželna uprava, seveda pa bi ga moral poprej odobriti trzaski občinski svet. In prav tu so se stvari zatakile.

Zgodilo se je namreč, da je načrt za gradnjo v Ul. Niccolini naletel na dokaj snje nasprotovanje pri krajevnem prebivalstvu. Na tej osnovi so svetovalci Piero Camber in Marco Drabeni (LpT) ter Bruno Marini (CCD)

iz vrst opozicije predlagali popravek, na osnovi katerega naj bi občinski odbor začasno umaknil sporni načrt in preučil možnost alternativne lokacije. Iz vrst upravne večine pa so svetovalke LS Piera Montonesi, Maria Stella Malafrente in Anna Maria Paolinelli predstavile osnutek resolucije, na osnovi katere naj bi načrt sicer odobrili, toda odbor naj bi potem preveril možnost zmanjšanja števila predvidenih stanovanj. Svetovalke LS so se zavzele za odobritev načrta tudi zato, ker poleg stanovanj predvideva izgradnjo otroških jasli in telovadnice, se pravi ureditev struktur, ki jih prebivalstvo Stare mitnice zelo potrebuje.

V daljši razpravi, v katero so posegli predstavniki vseh svetovalskih skupin, so se predstavniki opozicij, razen NZ, v glavnem izrekli za popravek LpT-CCD oziroma proti odobritvi načrta, medtem ko so se svetovalci večine s kakšno izjemo opredeljevali za odobritev načrta skupno z resolucijo LS. Celotno razpravo je močno pogojevalo dejstvo, da rok za doseg

deželnega financiranja zapade v kratkem. Naposled je bil popravek LpT-CCD zavrnjen z 22 glasovi proti 11, medtem ko sta se 2 vzdržala. Kot že uvodoma receno, pa je načrt naposled podprlo 22 svetovalcev, proti so bili 3 skupine Nord libero, 9 iz vrst LpT, SL in Zelenih pa se jih je vzdržalo.

Sicer pa se je sinočnja seja kot ponavadi pričela z odgovori župana in odbornikov na svetovalska vprašanja. Podžupan in odbornik za kulturo Roberto Damiani je tudi komemoriral v te dnehe preminulega arhitekta Antonia Guaccija, ki je najbrž znan predvsem po tem, da je izdelal načrt za Marijino svetišče na Vejni.

Omenimo naj se, da je župan Illy včeraj odločno zavrnil pisanje svetovalca SKP Veniera v trzaskem Piccolu, po katerem naj bi se sam župan na seji občinskega sveta z dne 21 izrekel za delno združitve Piccola z videmskim dnevnikom Il Messaggero Veneto. Župan je posredoval zapisnik seje, iz katere dejansko izhaja, da ni tako.

OPČINE / PROSVETNI DOM

SDGZ in CNA priredita jutri sestanek z obrtniki

Olajšana posojila za obrtna podjetja: pod tem naslovom se bo začelo jutri, 5. oktobra, ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah (Ul. Ricreatorio st. 1) informativno srečanje, za katerega sta dala skupaj pobudo Slovensko deželno gospodarsko združenje in stanovska organizacija obrtnikov CNA.

Govor bo o novih 60-mesečnih deželnih posojilih oziroma njihovih značilnostih in operativnih pravilih, o posojilih Artigiancasse in Kroznega sklada ter o ostalih sredstvih, ki so na razpolago za razvijanje obrti. Prisotni bodo predstavniki Artigiancasse ter Federacije kmečkih in obrtnih hranilnic in posojilnic. Pobuda spada v okvir pospešenega sodelovanja med SDGZ in CNA za temeljitejšo aktiviziranje politike dela, ki jo narekuje zdajšnji neugodni trend. Kljub množični brezposelnosti lahko na primer obrtna podjetja le stezka zaposlijo svežo delovno silo, ker te preprosto ni - ali pa ni dovolj strokovno podkovana.

MESTO / POD SV. VIDOM

Zavod IACP bo preuredil štirideset starih stanovanj

Upravni svet Avtonomnega zavoda za ljudske hise (IACP) je odobril sklep o začetku del za resanacijo 40 stanovanj pod Sv. Vidom v Trstu (stanovanjski blok med hisnima številka 6 in 10). Pred tem bo treba podreti notranji del, za kar so že naročili licitacijo. Investicija bo znašala 4 milijarde lir.

Na zadnji seji upravnega sveta zavoda IACP, ki mu predseduje Giuseppe Erriquez, so dalje odobrili dovoljenje za prilagoditev električnih naprav novim zakonskim predpisom v oddelku za goste Mednarodnega centra za teoretsko fiziko pri Miramaru, kjer bodo opravili se nekatera druga dela v vrednosti okoli 300 milijonov lir, ki so jih dali v zakup zgoniskemu podjetju Passelli.

Nazadnje je upravni svet, ki ga sestavljajo se Gasparini, Lovero, Albrecht, Ascalone, Bonivento, Califano, Codarin, Depangher, Fast, Mannino, Mauri, Scarpa, Della Valle, Maestro in Balestra, odobril se izvedbo del za izpopolnitev kanalizacije v kompenzoriju bivše begunske ustanove (Opera profughi) v devinsko-nabrežinski občini.

IZROČITEV IZKUPIČKA DOBRODELNEGA KONCERTA

Hvalevredna poteza ZSKD

Sinoči je na trzaskem sežu Zveze slovenskih kulturnih društev vodstvo te deželne kulturne organizacije uradno izročilo Skladu Luchetta-Ota-D'Angelo-Hrovatin izkupiček dobrodelnega koncerta, ki je bil preteklega 9. septembra v Prebenegu v okviru praznovanja 50-letnice ZSKD. V imenu sklada, ki se že dobro leto dni zavzema za uresničevanje pobud v pomoč žrtvam vojne, se je vabilu na srečanje v Gregorčičevi dvorani odzvala Daniela Luchetta. Uvodoma je o delovanju in sploh o stvarnosti ZSKD spregovorila Nives Kosuta. Predstavila je značilnosti in smotre, za katere se ob prostovoljnem delu zavzemajo člani društev, zborov, godb in drugih včlanjenih skupin. Posebej pa je spregovorila o namenu ZSKD, da v niz prazničnih pobud, ki so pred mesecem dni obeležile 50. obletnico ustanovitve, uvrsti tudi kulturno srečanje, posvečeno mladim. Prebenški Koncert za sožitje je res nastal s tem

namenom, da bi ponudil se dodatno priloznost za srečanje mlajših rodov. Imel pa je še drugo osnovno gibanje, in sicer željo, da bi omogočil nabirko vsote, s katero je ZSKD želela prispevati k uresničevanju dobrodelnih pobud tega trzaskega sklada. Kot je na sinočnjem srečanju poudarila Daniela Luchetta, je delo sklada, poimenovanega po starih v vojni ubitih častnikarjev, osno-

vano predvsem na prostovoljnem prizadevanju in prispevkih posameznikov in nekaterih organizacij. Tudi s spodbudnim sodelovanjem krajevnih javnih uprav se je začel odbor prenosoval v sklad in se v tem svojstvu lotil zahtevnega preurejanja stavbe, v kateri bi pod Kjadinom deloval sprejemni center, zavetišče za vse otroke in družine, žrtve vojnih zločinov in po-

trebnih zdravstvene nege. Žal so obnovitvena dela že od junija zastala v pričakovani prepotrebne deželne prispevka, ki je baje zamrznjen zaradi birokratskih ovir. Se tako skromna pomoč je vsekakor dobrodosla in dragocena za skupino ljudi, ki skupaj z gospo Luchetto želijo iskreno in stvarno prispevati k reševanju včasih neznosnega stanja vojnih žrtev.

ŠOLSTVO / OBISK IZVEDENCEV IZ EVROPE

Vpogled v šole naše manjšine

Danes obisk v Beneški Sloveniji

Posnetek z obiska pri Slovenskem deželni zavodu za poklicno izobraževanje (f. KROMA)

Predstavniki evropskih manjšin so včeraj nadaljevali svoje popotovanje po naših solah in vzgojnih ustanovah. Na pedagoškem liceju Antoña Martina Slomska niso le izvedeli, kaj se dijaki učijo, slisali so jih tudi, kako pojejo. Solski zbor jim je namreč pripravil lepo pevsko dobrodroslico. Ravnatelj Samo Pahor jim je orisal več kot dvestoletno solsko tradicijo pri nas, od leta 1774, ko je Marija Terezija uvedla solstvo, do današnjih dni. Govor je bil o solskih programih; izmenjava informacij in mnenj je bila obojestranska, saj so tudi slovenski profesorji sprasevali izvedence za solstvo drugih evropskih manjšin, kako jim gre. Eno od vprašanj, ki je zanimalo slovenske profesorje, je zadevalo profesorje place. Ko jim je ravnatelj višje sole v Walesu povedal, da znasa njegova letna plača 40 tisoč funtov (ali skoraj 100 milijonov lir), so kar obstali. Seveda je bil ta primer izjema. Drugi profesorji manjšinskih sol iz Evrope zaslužijo manj.

Gostje so si nato ogledali licej Franceta Preserna. Sprejel jih je podravnatelj Danilo Basa. Gostje so obiskali posamezne razrede, profesorica Marta Ivašič jim je poročala o delovanju na soli, evropski izvedenci pa so bili precej začudeni (seveda ugodno) nad številčnostjo učencev. Mnogo pomi-

slekov so imeli o prostornosti razredov. Učilnice so namreč po njihovem mnenju premajhne za število dijakov v razredu. Prijetno so bili presenečeni, ko so stopili v lingvistični laboratorij. Moderno opremljena učilnica jih je začudila; kar niso mogli verjeti, da lahko manjšinska sola premore tako urejeno jezikovno učilnico. Seveda so jim povedali, da laboratorij ni nastal sam od sebe in da je sad večletnega truda.

Dopoldanski del je sklenil obisk v Dijaškem domu. O delovanju doma in o vlogi, ki jo ima znotraj izobraževalnega procesa je spregovoril ravnatelj Edvin Svab. Povedal je, da sprejema dom tudi begunce iz nekdanje Jugoslavije, kar so gostje pozitivno ocenili, saj poteka v duhu spoštovanja razlik.

Popoldne so se seznanili z delovanjem Deželnega zavoda za poklicno izobraževanje (sprejela jih je ravnateljica Tamara Blažina) in Slovenskega raziskovalnega instituta (spregovoril jim je Milan Bufon). Danes bodo gostje, ki so prispeli v naše kraje na pobudo Urada za manjšinske jezike pri Evropski skupnosti, odpotovali v Benecijo. Ogledali si bodo dvojezični solski center in uredništvo Novega Matjurja.

AFERA / TELECOM

Sindikrat hoče zvedeti za Illyjevo stališče

V šahu več delovnih mest

Pokrajinska tajništva stanovskih organizacij FILPT-CGIL, SILT-CISL in UILTE-UIL, ki združujejo delavce s telekomunikacijskega področja, so naslovila na trzasko zupana Riccarda Illyja protestno pismo, s katerim ga pozivajo, naj se bolj zavzame za usodo uslužbenecv deželnega vodstva telefonske družbe Telecom v Trstu, ki jih hočejo premestiti v Mestre pri Benetkah.

V obrambo ogroženih delovnih mest so sindikati po lanskem septembru oklical, da vrsto novinarskih konferenc, nanje pa ni prisel, kakor piše v skupnem tiskovnem sporočilu navedenih organizacij, noben glasnik Občine Trst in niti ne deželne vlade. Nevarnost osipa v

vrstah zaposlenih se je pojavila torej že pred letom dni, medtem pa smo doziveli se afero British Telecom-Autovie Venete-Dezela, ki je stanje na socialnem področju samo se poslabšala, ugotavljajo sindikalisti in v isti sapi očitajo Illyju, da se crhnil ni, medtem pa skupaj s Tomasom Tommasijem, zastopnikom Telecoma Italia, podpisal pogodbo o povezavi telefonov na Trzaskem z optičnimi kablji. Dr. Tommasi je ob tisti priliki poudaril, da bi bila premestitev nekaj deset uslužbenecv iz Trsta v Mestre zgolj obrobna zadeva, to je pa za sindikat nezaslišano, zato zahteva od zupana, da zavzame jasno stališče in torej razloži, kaksne posledice bi ta premestitev imela.

NA ŠOLI S. KOSOVELA

Miri Fabjan bodo danes izročili nagrado LZS

Po koledarju je danes dan sv. Franciska Asiškega, kar pomeni praznik ljubiteljev zivali. Kaksnih posebnih pobud sicer ni na vidiku, na eno pa bi vendarle radi opozorili, in sicer na slovesnost, ki bo danes ob 9.40 potekala na Nizji srednji soli Srečka Kosovela na Opčinah. Priča bomo namreč posebnemu simbiotičnemu stiku med studirajočo mladino, zivalicami in lovci. Povod tega nenavadnega a simpatičnega srečanja je nagraditev dijakinje Mire Fabjan, ki se je v

prejšnjem solskem letu udeležila literarnega natečaja o zaščiti ogroženih zivali z naslovom »Clovek zeli vsega preveč...« in zasedla prvo mesto. Zanimivo pri vsem tem je, da je natečaj razpisala Lovska zveza Slovenije, ki želi s to in podobnimi pobudami vzbuditi med dorasčajočo mladino zanimanje za naravo in za boljši odnos do nje. Fabjanovi bodo tako predstavniki Lovske zveze danes izročili nagrado, srečanje pa bo hkrati priložnost za razmislek o naravnem okolju.

NOVICE

Seja deželnega vodstva ANCI

V dvorani trzasko občinskega odbora se bo danes ob 15.30 sestalo deželno vodstvo Vsedržavnega združenja italijanskih občin (ANCI). Vodstvo združenja bo na zasedanju med drugim razpravljalo o finančnem zakonu in o pobudah, ki jih namerava sprejeti z njim v zvezi; govor bo nadalje o federalizmu, o avtonomiji v odnosu do Dezele ter o zakonskem osnutku, ki urejuje urnike trgovin in javnih lokalov. Zasedanja se bo udeležil predsednik deželnega združenja Luciano Del Frè, trzasko občinsko upravo pa bosta zastopala zupan Riccardo Illy in odbornik Giorgio Zanfagnin.

Vincenzo Vita tudi s sindikalnim odborom PD

Danes se bo v Trstu mudil Vincenzo Vita, ki je v DSL odgovoren za vprašanja tiska. Ob 11. uri se bo na sedežu Novinarskega krožka srečal s casnikarji, predvideni pa sta tudi srečanja s sindikalnima odboroma Primorskega dnevnika in Il Piccola. V popoldanskih urah se bo Vincenzo Vita preselil v Videm, kjer se bo sestal s sindikalnim odborom Messaggera Veneta.

Ugovor vesti: odprje okenca za vse informacije

Na sedežu Združenja za mir v Ul. Marconi 36/b bodo z današnjim dnem odprli okenca, preko katerega bodo interesentom nudili vse potrebne informacije in gradivo glede ugovora vesti proti služenju vojaškega roka; nudili bodo tudi informacije o nadomestni civilni službi.

V soboto zasedanje o visoki hitrosti

V kongresnem centru na razstavišču na Trgu De Gasperi 1 se bo v soboto ob 9.20 zacelo zasedanje pod naslovom »Visoka hitrost je napredek - Vlak, ki ga ne gre zamuditi«. Zasedanje prireja združenje Ecoprospectiva iz Vicenze, udeležili pa se ga bodo predstavniki krajevnega gospodarskega in podjetniškega sektorja, evropski parlamentarci in številni poslanci iz naše dezele in Veneta.

Gobarska razstava v trgovinskem centru Il Giulia

V trgovinskem centru Il Giulia se v ponedeljek odprli 20. gobarsko razstavo Krasa, ki jo je uredila trzaska skupina gobarskega združenja »Bresadola« v sodelovanju z mestnim naravoslovnim muzejem. Razstava je odprta vsak dan od 10. do 20 ure, zaprli pa jo bodo v soboto. Za dijake so po razstavi možni vodeni obiski od 8.30 do 13.30 (obiske je treba najaviti na tel. st. 301-821). Na njej je razstavljenih skoraj 200 različnih vrst kraskih gob in gob iz bližnjih predalp.

Najdeni predmeti

Na ekonomatu Trzasko občine v občinski palaci na Trgu Unità 4 (v sobi st. 37) so lastnikom na razpolago razni predmeti, ki so bili najdeni v mesecu avgustu. Zakoniti lastniki jih lahko dvignejo vsak dan od 8.30 do 11.3, ob ponedeljkih in sredah pa od 14. do 15. ure. Izgubljeni predmeti so naslednji: zapestna ura, digitalna agenda, prstan, srebrna zapestnica in razni ključi.

POBUDA CONFESERCENTI

Podjetniki združujejo moči v boju proti izsiljevalcem

Medtem ko se število zazigalnih in bombnih atentatov niža, se večja število primerov izsiljevanja v škodo podjetij, saj računajo, da je v ta namen slo kar 20 tisoč milijard lir. Vzporedno je v porastu drugi zaskrbljujoč fenomen, »mafijško oderustvo«, ki s »sodelovanjem« neregistriranih finančnih družb vlaga na trzišču bajne vsote, kar mafiji omogoča kontrolo nad celimi gospodarskimi in turističnimi področji. O teh vprašanjih je bil govor na nedavni vsedržavni skupščini »SOS Impresa«, združenju proti »racketu«, za katerega je dala pobudo Confesercenti in v katerem so podjetniki, obrtniki, profesionalci, avtonomni delavci: kriminalna dejavnost je namreč uperjena predvsem proti srednjim in majhnim podjetjem na trgovskem in turističnem sektorju. Za uspehe v boju proti organiziranu kriminalu pa je seveda bistvene-

ga pomena, da se ljudje odločijo za prijavo izsiljevalcev.

Najbolj so prizadete Kampanija, Kalabrija, Sicilija in Apulija, a med mesti prednjačijo Neapelj, Palermo, Reggio Calabria, Catania, Trapani in Caltanissetta. Leta 1992 so ustanovili tudi poseben fond proti »racketu«, vendar so doslej nasteli le 250 prošenj za financiranje, a samo okrog 100 so ugodno rešili. Medtem ko je »racket« družbeno zlo, ki je predvsem prizadelo Jug, pa je oderustvo razširjeno po vsem polotoku. Tudi žrtve oderustva je treba spodbujati, da se oglašijo in razkrijejo tiste, ki jih izjemajo, obenem pa je »SOS Impresa« postavil zahtevo, da bi fond proti »racketu« raztegnili tudi za primere oderustva: zakon, ki naj bi zatiral to družbeno zlo, je poslanska zbornica odobrila, sedaj je ustavljen v senatu, vendar ne predvideva nobenega fonda.

POŽAR PRI MAGDALENI

Okrog 100 milijonov lir škode v skladišču oblačil

V komprenzoriju pri Magdalenii je včeraj nekaj po 13. uri izbruhnil požar, ki so ga sicer kmalu pogasili, gmotna škoda pa je precejšnja: ocenjujejo jo na okrog 100 milijonov lir. Plameni so izbruhnili v nekem skladišču, kjer imajo spravljena bolniška oblačila uslužbenecv in kjer so opravljali neka vzdrževalna dela. Gasilci so prihiteli s šestimi vozili, saj niso mogli tvegati, da se ogenj razširi in da bi morebiti morali evakuirati bolnike. Izkazalo pa se je, da so prostori z bolniki daleč od mesta, kjer je gorelo, hiter in učinkovit poseg pa je preprečil vsakršno večjo nevarnost: že po 25 minutah je bilo vsega konec. Po prvih ocenah je bilo škode na oblačilih, ki so bila v skladišču, za okrog 50 milijonov lir, prav toliko pa bodo potrošili, da ponovno obnovijo prostore, ki jih je zajel ogenj.

V Padovi proces o smrti slovenskega državljanja

V Padovi bo jutri proces, na katerem se bo agent cestne policije Giorgio Dego moral zagovarjati pred obtožbo nenamernega umora v obtežilnih okoliščinah. Dolžijo ga namreč, da uporaba strelnega orožja, s katerim je skušal zaustaviti 30-letnega slovenskega državljanja Matjaža Tanka iz Zapotoka pri Ribnici, ni bila upravičena (isto stališče zagovarjata tudi odvvetnika Bogdan in Andrej Berdon, ki zastopata Matjaževe sivojce). Tanko se 11. februarja lani ni ustavil na mejnem prehodu pri Vrtojbi, začeli so ga zasledovati in dohiteli so ga pri Padovi, kjer je agent Dego z avtomatsko pistolo ustrelil proti avtomobilu. Javni tožilec je menil, da bi mu lahko enostavno sledil, dokler ne bi ubežnik ostal brez goriva.

UL. GIULIA / ŠOLA SUVICH

Otroci zaprosili Illyja za dvorišče

Ob šoli nameravajo zgraditi ogromno poslopje

O zemljišču zraven italijanske osnovne sole Suvich v Ul. Giulia, na katerem želi gradbeno podjetje zgraditi stanovanjski blok, je bilo izrečenih že mnogo besed, a verjetno nobena ni bila tako iskrena od tiste, ki so jo pred dnevi zapisali učenci 5. C razreda prizadete sole. Učenci so konec tedna pisali trzaskemu zupanu Riccardu Illyju, da bi prisluhnil njihovi zahtevi po dvorišču.

V pismu seznanjajo zupana o problemu, »o katerem je že obveščen«: na zemljišču ob telovadnici naj bi zgradili veliko hišo. »Vemo, da je gradbenik lastnik zemljišča in da ima vso pravico do gradnje, zdi pa se nam, da bi morali prisluhnuti tudi nam in nas zaščititi,« so zapisali, in zupanu orisali, v kakšnem okolju deluje njihova sola.

»V nasi soli primanjkuje odprtih prostorov. Kakih 500 osnovnosolcev lahko razpolaga le z majhnim cementnim igriščem brez vsakršnih sportnih ali rekreacijskih struktur, majhno dvorišče, na katerem je prostor le za dva igralna elementa, in ozek pokrit prostor. Koristimo jih izmenično, kljub temu pa so pretesni, da bi se lahko na njih primerno razigrali. Prav zato se obracam na vas, našega zupana, da nam priskočite na pomoč,« so zapisali in z velikimi crkami takole zaključili

svoj poziv: »Lepo bi bilo, če bi preprečil gradnjo poslopja!«

Ob pismu Danieleja, Veronice, Roberta, Francesce in njihovih 16 sošolcev, je konec septembra trzaski zupan prejel se več kot 150 risb. Učenci drugih razredov so narisali, kaksno dvorišče želijo: park z zeleno travo, drevesi, igricami, na katerem bi se lahko razpodili med odmori in se igrali po soli.

Poziv otrok ni bil osamljen. Rajonski odbor občanov od Sv. Ivana in Kolonje je za jutri organiziral »pohod«, s katerim naj bi opozoril tudi drugo prebivalstvo na pretečo nevarnost nove velike palace v Ul. Giulia 56 in 58, Palaco naj bi zgradilo podjetje Cividin. Rajonski odbor se je v svojem tiskovnem sporočilu obregnil ob izjavo občinskega odbornika Cervesia, ki naj bi izjavil, da bi lahko sola razpolagala z »alternativnim zemljiščem ob soli«, ki naj bi merilo kakih 3 tisoč kvadratnih metrov.

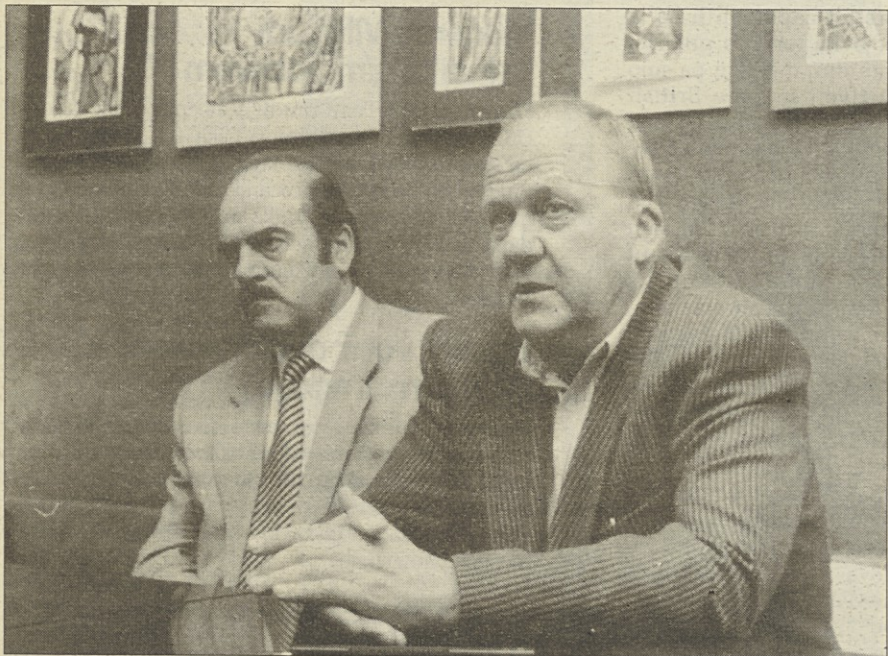
Pohod za solsko dvorišče v Ul. Giulia bo jutri. Udeleženci se bodo zbrali ob 16.15 pred solsko telovadnico na vogalu Ul. Giulia in Ul. Margherita. Cetrt ure kasneje bo spreved krenil proti srediscu mesta do Ljudskega vrta, kjer bodo udeleženci seznanili občane o dvorišču in palaci. V primeru slabega vremena bo spreved teden kasneje.

DSI / LETOŠNJE PRVO SREČANJE ČLANOV

Gledališče za stik z občinstvom

Dolhar in Košuta o novi sezoni

S prvega večera v novi sezoni Društva slovenskih izobražencev (foto KROMA)

Člani Društva slovenskih izobražencev so se v ponedeljek zvečer zbrali na prvem srečanju nove sezone. Kot gosta sta slušateljem spregovorila predsednik Slovenskega stalnega gledališča Rafko Dolhar in ravnatelj osrednje zamejske gledališke ustanove Miroslav Košuta. Uvodoma ju je predstavil predsednik DSI Sergij Pahor. Premiera abonmajske sezone je pred vrati; z njo pa trkajo (na metaforična vrata ali bolj neposredno na našo vest) stara, nerešena vprašanja in vedno znova obnovljeni upi in načrti. Ponedeljkov večer je bil zamisljen kot dvojen prerez: najprej tisti "manj navdušujoci" - tako se je izrazil moderator - upravni pregled, ki ga je podal predsednik Dolhar, nato pa "bolj spodbudni" umetniški, ki ga je predstavil ravnatelj gledališča.

»Kljub odmevom v tisku imamo občutek, da je občinstvo gluho, da je premalo zanimanja za probleme gledališča. Vse, kar delamo, pa potrebuje odmev, pozitiven ali negativen odmev javnosti,« je eno od problematik, ki so bile nakazane med srečanjem, prikazal Rafko Dolhar. Resnici na ljubo naj povemo, da tudi ponedeljkov večer, kljub dovolj vabljeni tematiki in morda ravno

glede na slednjo, ni bil ravno najbolje obiskan.

Kot je napovedal predsednik Društva slovenskih izobražencev, je bila umetniška slika res bolj spodbudna: »Najbrž ni res, da s publiko naše gledališče nima stika. Rekel bi, da se pac moramo soočiti z dejstvi - dejstvo je, da nas je malo in vedno manj. Potemtakem je za nas ze uspeh, da stevilo abonentov ne pada, nasprotno, med visjesolsko mladino celo narasca.« Miroslav Košuta pa se kljub vsemu ni mogel izogniti nekaterim trpkim podatkom: finančno breme, ki tezi na ramenih upraviteljev, pogojuje izbire umetniškega vodstva, ki se mora v snovanju repertoarja prilagoditi obracunu.

Izcrpnim orisom obeh kulturnikov je sledila diskusija. Najvec zanimanja je občinstvo pokazalo do vzgoje mladih h gledališki umetnosti. »Letosnji repertoar bo obsegal vec del, namenjenih studirajoci mladini in najmlajsim,« je povedal Miroslav Košuta, ki je opozoril na nekatere posebno zanimive predstave. Med drugim je bila v teku večera omenjena tudi amaterska gledališka stvarnost in možnosti sodelovanja med profesionalnim teatrom in slednjo. **MG**

»BARCOLANA« / OD JUTRI DO NEDELJE NA TRGU UNITA'

Tudi zabavne prireditve v pričakovanju regate

Glasbene skupine, pevci, modne revije, gledališki nastopi, nagrajevanja, igre, animacija in še marsikaj

V jadrlnem društvu Barcola-Grignano se v teh dneh mrzlično pripravljajo na nedeljski ze 17. jesenski pokal, ali na ze uveljavljeno jadrlno regato Barcolano. Doslej se je prijavilo okrog 600 jadrnic, prireditelji pa pričakujejo, da bo letošnja udeležba preseгла lansko, ko se je med seboj pomerilo kar 1281 jadrnic.

Pred nedeljsko regato pa bo na Trgu Unità ze od jutri dalje vrsta vzporednih prireditev »Made in Trstu - V pričakovanju na Barcolano«, ki so si jih prireditelji tudi ob podpori zasebnikov zamislili, da bi sportni dogodek cim tesneje povežali s kulturno-zabavnimi prireditvami. Program prireditev označuje prisotnost tržaskih umetnikov in ustanov, izpeljati pa ga bo možno s pomočjo prispevkov, ki so jih zagotovile javne ustanove in tudi zasebniki; naj ob tem dodamo, da je uradni sponzor vseh prireditev podjetje Telesorveglianza, ki izdeluje posebne varnostne naprave.

Vzporedne prireditve se bodo torej začele jutri ob 16. uri na Trgu Unità; na prostoru Radia Punto Zero bo uro kasneje nastopila glasbena skupina Blues Etcetera; predstavili bodo nato sponzorja, ob 18. uri pa bodo na vrsti igre in glasbene animacije; ob 18.30 bo najprej modna revija, sledile pa bodo igre z Radio Cuore; ob 19.30 bosta svojo predstavo nastopila carovnika, ob 21. uri pa bo glasbena prireditev Trst-Neapelj.

Prizor z lanske regate

V petek bo Trg Unità ponovno zazivel ob 17. uri; ponovno bodo predstavili sponzorja, ob 19. uri pa bo nastopila glasbena skupina Lovelace; ob 19.30 se bo predstavilo gledališče Rossetti, sledila pa bo modna revija mladih; ob 20.30 in ob 21. uri bosta krajši predstavi »Usura« in »Show West«. Glavna točka sobotnega programa pa bo slavnostni večer, ki se bo začel ob 19.15; nastopili bodo igralci gledališča Rossetti, sledila bodo nagrajevanja in modna revija, ob 21.10 pa bo koncert Danieleja Silvestrija.

V nedeljo bo na Trgu Unità od 9.30 dalje možno slediti radijskemu neposrednemu prenosu regate, celodnevni program pa bo ob 21. uri zaključil pevec Bobby Solo.

ZASEDANJE

Zgodovinarji in psihiatri o etničnem čiščenju

Na sedežu Dezelnega studijskega centra za umsko zdravje v prostorih nekdanje svetoivanske umobolnice bo jutri, z začetkom ob 9. uri celodnevno zasedanje z naslovom »Psihijatrija in nacizem: etnično čiščenje, nacionalizmi in norost«, ki ga prireja Oddelek za zgodovino tržaskih univerze in Združenje Alpe Adria za umsko zdravje v okviru niza manifestacij z naslovom »Confini - Meje«. Zasedanje bo priložnost za soočenje med zgodovinarji in psihiatri o mehaniz-

mih, zaradi katerih so bile razne človeške skupine diskriminirane, preganjene in v nekaterih primerih podvržene sistematičnemu uničenju, ker so jih smatrali za tujek v okviru večinske družbe. Zasedanje bodo uvedli dr. Giuseppe Dell'Acqua, Michele Zanetti in zupan Illy.

MALI OGLASI

tel. 040-361888

SZ BOR prodaja odlično ohranjen mlin za mletje vej, pod ugodnimi pogoji. Ogled in informacije na društvenem sedežu v Trstu, Vrdeška cesta 7, v uradnih urah (tel. 51377).

PRODAM Opel Vectra 2000 CD, crne barve, letnik 1990, cena po dogovoru. Tel. st. 040/201059.

SAMOJEDO mladice z rodovnikom prodam. Tel. na st. 040/229213.

PRODAM delno zazidljivo zemljišče v Logu, 712 kv. m. Tel. st. 040/822884.

POHISTVO Korsic, Ul. S. Cilino 38 - Trst, tel. st. 54390 - razprodaja. Imamo se na razpolago dve kuhinji, nekaj sedeženih garnitur in razne posamezne kose.

NUJNO iscem stanovanje v najem ali nakup: 2 spalnice, kuhinjo, dnevno sobo in kopalnico po zmerni ceni. Klicati ob uri obedov tel. 417596.

GOSTILNA v Dolini nujno isče sposobnega kuharja. Tel. 227076.

ISCSEM bivše odbojkarke igralke za dvakratno tedensko rekreacijo. Tel. st. 410967.

ISCSEM delo kot otroška varuska. Tel. st. 228803.

BOLNICARNA nudi zdravstveno pomoč bolnikom ali ostareli osebi. Tel. st. 213287.

NAMESTITEV TV antene za vidljivost RAI 3 slovenski program. A. Colja-Kontovel 134, tel. 225471.

S CETRTRKOM, 5. t. m. Bibc v Križu je zopet odprt.

TRIESTATE / OB KONCU POLETNE SEZONE

Grad - središče poletnih zabav

Na tiskovni konferenci predstavili pozitivni obračun prireditev

skupaj. »Letos je v primerjavi s prejšnjimi sezonami naraslo tudi stevilo obiskovalcev grajskega muzeja: teh je bilo kar za 25 odstotkov več. »Za uspeh pobude se moramo zahvaliti tudi gledališču Miela, ki je sodelovalo z

nami pri organizaciji nekaterih koncertov, občinski upravi, ki nas je vsestransko podprla, in medijem, ki so o dogajanju na gradu obvesčali javnost,« so organizatorji sklenili tiskovno konferenco. **MG**

Avdicija za novo televizijsko oddajo

Slovenska televizija bo v kratkem začela z novo televizijsko oddajo, ki bo nosila naslov »Pri nas doma«.

V ta namen deželni sedež RAI za Furlanijo-Juljsko krajino - Slovenska televizija razpisuje avdicijo za dekle, ki bi sodelovalo pri tej novi televizijski oddaji. Oddaja bo na sporedu enkrat mesečno od 29. oktobra dalje.

Pogoji, ki jih televizijska redakcija postavlja so visoka postava, simpatičen izgled in zelo dobro obvladanje slovenscine.

Avdicija bo v petek, 6. oktobra ob 15. uri na deželni sedež RAI v Ul. Fabio Severo 7, prvo nadstropje.

Interesentke naj prinesejo s seboj veljaven osebni dokument.

52.113: to je najkrajši, pa tudi najbolj učinkovit obračun letošnje poletne sezone na Gradu sv. Justa. Toliko ljudi je namrec od 21. junija do 23. septembra obiskalo prireditve (koncerte, filmske projekcije, disko...) v trdnjavi na mestnem griču. Podatek so objavili včeraj v teku tiskovne konference (na sliki - f. KROMA), ki so jo prireditelji Triestate sklicali na sedežu tržaskih občin.

»Uspeh krepko presega naša pričakovanja,« je navdušeno izjavil odbornik za kulturo Damiani. »V bližnji prihodnosti in s tem mislim ze naslednje leto - bomo skusali bolj smotno ovrednotiti vse grajske prostore.«

S podobnim zanosom so se o ravno minuli poletni sezoni izrekli tudi prireditelji sami. »Kljub slabemu vremenu, ki nam je letos poleti vztrajno nagajalo, smo na grad privabili toliko gledalcev kot v prejšnjih dveh letih

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

OTVORITVENA PREDSTAVA
SEZONE 1995-96

Aishil

SEDMERICA PROTI TEBAM

Prevod ALOJZ REBULA, režija MARJO URSIC

Premiera v petek, 6. oktobra, ob 20.30 ABONMA RED A

KD ROVTE
KOLONKOVECUl. Monte Sernio 27
v sodelovanju s Kmečko
zvezo vabi vrtnarje in vr-
tčkarje na**predavanje
o trti, moštu in
drugih pridelkih**v soboto, 7. oktobra,
ob 20. uri.Večer bosta vodila agro-
noma dr. Mario Gregoric
in dr. Magda Sturman.

VČERAJ-DANES

Danes, SREDA,
4. oktobra 1995
FRANCISEKSonce vzide ob 6.06 in
zatone ob 17.41 - Dolžina
dneva 11.35- Luna vzide ob
15.21 in zatone ob 2.25.Jutri, CETRTEK,
5. oktobra 1995
MARCELVREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka
19,5 stopinje, zračni tlak
1024,3 mb narašča, veter 5
km na uro severozahodnik,
vlaga 81-odstotna, nebo
spremenljivo oblačno,
mørje skoraj mirno, tempe-
ratura morja 19,7 stopinje.ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Emanuele
Nisi, Sara Cioffi, Matteo
Gavagnin, Daniele Zad-
nich.UMRLI SO: 74-letni Ma-
rio Hager, 22-letni Matteo
Romanelli, 57-letni Bruno
Ruzzier, 87-letna Maria Ac-
cerboni, 81-letna Maria Ro-
saria Semeraro, 69-letni
Gualtiero Bassani, 73-letni
Lino Biloslavo, 79-letna an-
tonia Calzi, 61-letni Bernar-
do Saitz, 95-letna Maria Be-
sch, 72-letna Germana San-
zin, 86-letni Pietro Sauli.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 2. do
NEDELJE, 8. oktobra 1995
Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30Lekarne odprte od 13.00
do 16.00Ul. Tor S. Piero 2 (tel.
421040), Ul. Revoltella 41
(tel. 947797), Zavljje - Ul.
Flavia 89 (tel. 232253).ZGONIK (tel. 229373) -
samo po telefonu za najnuj-
nejše primere.Lekarne odprte od 19.30
do 20.30Ul. Tor S. Piero 2, Ul.
Revoltella 41, Goldonijev
trg 8, Zavljje - Ul. Flavia 89.
ZGONIK (tel. 229373) -
samo po telefonu za najnuj-
nejše primere.NOCNA SLUŽBA
Lekarne odprta od 20.30
do 8.30
Goldonijev trg (tel.
634144).

OBVESTILO O NATEČAJU

Občina Repentabor razpisuje javni natečaj za dobavo plinske-
ga olja za ogrevanja za obdobje 15. 11. 1995 - 14. 11. 1996 po
postopku, ki ga predvideva KO 827/1924 čl. 73 črka c) in čl. 76.Osnovna cena dražbe brez davka I.V.A. znaša 1.100,- lir na liter
plinskega olja in je podvržena znižanju.Rok za predložitev ponudb zapade dne 23. 10. 1995 ob 12. uri;
ponudbe bodo lahko predložene tudi dne 24. 10. 1995 od 10. do
11. ure zjutraj, ko bo natečaj.Vse nadaljne informacije lahko zainteresirani dobijo v obcin-
skem tajnistvu (tel. 327122) ob delavnikih od 9. do 13. ure.Zupan:
Krizman AlessioPodzupan:
Grgić Karlo

ČESTITKE

Nasa ANDREJA v Hr-
peljah danes svoj 20. rojst-
ni dan slavi. Mnogo, mno-
go zdravja in da bi bila
vedno tako nasmejana kot
sedaj ji iz srca voscita
družini Petaros in Zad-
nik.

IZLETI

SPD - Trst prireja v ne-
deljo, 8. oktobra avtomo-
bilski izlet na Pršivec. Zbi-
ralisce ob 6. uri pred Pro-
svetnim domom na Opci-
nah. Izlet vodi Zvonko Vi-
dau.DRUSTVO SLOVEN-
CEV MILJSKE OBCINE
vabi v nedeljo, 15. oktobra
in ne 8. kot je bilo prvotno
najavljeno, na izlet v Re-
zijo. Spoznali bomo kraj,
ljudi, plese in glasbo te za-
nimive doline med gora-
mi. Okusili bomo tudi re-
zijansko kuhinjo. Prijave
sprejema Vesna Tul tel.
271862 v opoldanskem ca-
su.SE DO 6. OKTOBRA
sprejemamo prijave za iz-
let v Mathausen. Osebo v
obcinski knjižnici v Sa-
lezu ali tel. 229533 ob
torkih in petkih od 16. do
19. ure. Pohitite!TABORNIKI RMV va-
bijo clane, starše in prija-
telje na izlet na Kojnik.
Zbirališče ob 9.30 na mej-
nem prehodu na Pesku,
kosilo iz nahrbnika. Izlet
bo z lastnimi prevoznimi
sredstvi v nedeljo, 15. t. m.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVEN-
SKE SOLE - tajništvo Trst
obvesca učno in neučno
osebje otroških vrtev in sol-
vseh vrst in stopenj, da bo
v petek, 6. t. m. v prostori-
h Prosvetnega doma na
Opcinah, Narodna ul. 51
sindikalno zborovanje s
slededim urnikom: ju-
tranja izmena od 11.30 do
13.30 in popoldanska iz-
mena od 14. do 16. ure.SINDIKAT SLOVEN-
SKE SOLE - tajništvo Trst
obvesca neučno osebje, da
je v Uradnem listu st. 74
(IV.posebna izdaja)
objavljen razpis natečaja
za dodelitev mest na zavo-
du I.R.R.S.A.E. Rok za
predstavitev prošenj zapa-
de 26. t. m. Vse informa-
cije nudi SSS, tel. st.
370301, Ul. Carducci 8 -
Trst.

OBVESTILA

ODBOR za vzpostavitev
Agrarne skupnosti Bazovi-
ca, v zvezi s pobudo za
vračanje premoženja, ki se
nahaja na ozemlju Repu-
blike Slovenije agrarnim
skupnostim, nujno potre-
buje dvolastniške, ki jih je
izdala zaveznika vojaška
uprava po postavitvi meja.
Zato pozivamo vse, ki se
hranijo te dvolastniške, da
jih prinesejo v originalu
ali fotokopiji danes, 4. t.
m. od 20.30 do 21.30 v Ba-
zovski dom.ZPZ TABOR bo imel
vajo danes, 4. t. m., ob 20.
uri v Prosvetnem domu na
Opcinah. Vabimo vse, ki
bi radi pele iz Opcin ali
okoljskih vasi, da se nam
pridruže.KRUT sporoča, da je
odhod avtobusov za pla-
vanje v Strunjanu in Gra-
dezu slededci: Strunjan - to-
rek, sreda in četrtek ob14.30 iz Trsta - trg Ober-
dan (dezelna palača); Gra-
dez - torek, ob 8. uri in ob
18.30 ter petek ob 8. uri iz
Trsta, trg Oberdan (dezel-
na palača).KRUT obvesca ude-
leženca zdravljenja v zdra-
viliscu na Ischii, da je
zborno mesto v petek, 6.
oktobra, ob 21. uri na ze-
lezniski postaji v Trstu
(pred kavarno pri pero-
nih). Vljudno prosimo za
točnost.LABORATORIJ BRIN
zacenja spet z delom. Va-
bljeni ste na predstavitev
novih dejavnosti, ki bo v
Ljudskem domu v Krizu v
v petek, 6. t. m., ob 18. uri.SKD LIPA - prvo
srečanje nadaljevalnega
tečaja za pripravo narodne
nose bo danes, 4. oktobra,
ob 20.30 v Bazovskem do-
mu.SLOVENSKO DOBRO-
DELNO DRUSTVO iz Tr-
sta sporoča, da bodo od
oktobra dalje uradne ure
ob četrkih od 16. do 18.
ure, v Ul. Mazzini
46/Lnad., tel. st. 631203.PLESNA SKUPINA VI-
GRED, obvesca, da je prva
vaja danes, 4. oktobra, v
društvenih prostorih v
Sempolaju ob 19. uri za 1.
skupino in ob 20. uri za 2.
skupino.SKD PRIMOREC spo-
roča, da bo rekreativna te-
lovadba za odrasle v pe-
tek, 6. t. m. v telovadnici
osnovne sole P. Tomazića
v Trebcah po obicajnih ur-
nikih.OTROSKI PEVSKI
ZBORCEK VIGRED vabi v
svoje vrste. Prva vaja bo v
ponedeljek, 9. oktobra, ob
16. uri v društvenih pro-
storih v Sempolaju.UPRAVA OBCINE DO-
LINA obvesca, da bo javni
sestanek v Babni hiši v
Ricmanjih za vaski sku-
pnosti Ricmanje-Log v to-
rek, 10. t. m., ob 20. uri.KROZEK Yoga Siddhar-
ta Osho Meditation Center
sporoča nove urnike
tečajev yoge in meditacije:
yoga: ob ponedeljkih in
četrkih od 18. do 19.30 in
od 20. do 21.30, medita-
cija: ob torkih in petkih od
20. do 21.30. V prvem ted-
nu meseca oktobra bodo
tečaji potekali na dose-
danjem sedežu na Opci-
nah, Bazoviška ul. 29/13.Od ponedeljka 9. oktobra
dalje pa se bodo razne
dejavnosti vrsile na se-
dežu kulturno-rekreacijskega
društva Dom
Brisicki v Briscikih. Informa-
cije tel. st. 040/327488.ZBIRAMO stare fotogra-
fije, slike, pisma in drugi
material, ki zgodovinsko
osvetljuje življenje Slove-
ncev pri sv. Ivanu. Lastnike,
ki bi bili voljni odstopiti to
gradivo naprošamo, da se
oglasijo na tel. st. 575752 (družina Rustja) ali st. 575145 (družina Korsic).ALI rad poješ? Pridrži
se pevcev otroškega zbora
Kresnice od Sv. Ivana.
Pokličite v večernih urah
na tel. st. 567851.SLOVENSKI DIJASKI
DOM S. KOSOVEL v Trstu
sporoča, da je ze v teku
vpisovanje za zimovanje
in silvestrovanje v Kranj-
ski gori, ki bo potekalo od
26. decembra do 2. ja-
nuarja 1996. Vpisejo se
lahko mladi od 6. do 18.
leta starosti. Podrobnejše
informacije lahko dobite
na tel. st. (040) 573141.

PRISPEVKI

Ob 23. obletnici smrti
dr. Alojza Stepančica da-
ruje družina 50.000 lir za
KD Igo Gruden.

SPREJEM OSMRTNIC

od ponedeljka do petka do 15. ure
PUBLIST - Trst Ul. Valdirivo 36
tel. 040-361888 - fax 040 - 768697
od sobotah, nedeljah in praznikih
redakcija Primorskega dnevnika
Ul. Montecchi 6 - tel. 040-7796600

MITTELMODA / ZADNJI VEČER MODNEGA SEJMA

Dekleta sama izbirala
najlepšo med najlepšimiNa izboru med zmagovalkami poletnih nate-
čajev je zmagala 22-letna Ingrid Gheser s TrbižaModna revija Mittelmoda se je pred-
snoči zaključila z izborom "najlepše med
najlepšimi". Izbirali so jo med 22 dekleti
iz cele dežele, ki so sodelovale in zmagale
na podobnih poletnih tekmovanjih (na
sliki - Fotostudio Reportage). Posebnost
izvedbe v okviru Mittelmoda, ki jo je vo-
dil Alessandro Ippolito, je bila v tem, da
ni najlepše izbrala posebna žirija pač padekleta sama, ki so se predstavila v ko-
palkah in večernih oblekah. Zmagala je
dvaindvajsetletna Ingrid Gheser s Trbiža.Večer se je nadaljeval z ansamblom "Il
gruppo italiano", ki je s pesmimi iz seste-
desetih in sedemdesetih let pricalar po-
sebnost vzdušja in nato se z umirjeno gla-
sbo, ki je v poznih urah zadrževala
zadnje goste.

KINO

GORICA
VITTORIA 17.20-19.40-
22.00 »Il primo cavaliere«.
Igrajo Sean Connery, Ri-
chard Gere, Julia Ormond.
Ozvočenje Dolby stereo.
CORSO 18.00-12.00-
22.00 »Congo«.

ŠOLSKE VESTI

DIJASKI DOM SIMON
GREGORČIC sporoča, da
je v teku vpisovanje za sol-
sko leto 1995/96 do zased-
be razpoložljivih mest.
Informacije in prijave v
upravi doma, tel. 533495.SLOVENSKI DEŽELNI
ZAVOD ZA POKLICNO
IZOBRAŽEVANJE ob-
vesca, da je se nekaj mest
za tečaj za dodeljene
upravnemu vodenju
podjetij. Vpisovanje in po-
drobnejše informacije na
sedežu, ul. della Croce 3,
tel. 81826, vsak dan od 9.
do 13. ure.GLASBENA MATICA -
GORICA prireja tečaj za
JAZZ GLASBO. Vpisi in
informacije na tajnistvu
sole v ul. della Croce 3, od
ponedeljka do petka od 14.
do 17. ure (tel. 531508).

IZLETI

ODBOR UPOKOJEN-
CEV IZ DOBERDOBA pri-
redi v soboto, 14. oktobra,
izlet v Caorle z ogledom
otokov Murano, Burano in
Torcello. Pohitite z vpi-
som v trgovini pri Mili.
Odhod bo ob 7. uri s Trga
sv. Martina v Doberdobu.

OBVESTILA

ZDRUŽENJE SPORT-
NIH RIBICEV VIPAVA
priredi 8. oktobra v jezeru
Furlan v Romansu
društveno tekmovanje v
lovu postrvi. Prijave pri
Brunotu v Rubijah.DRUSTVO SLOVEN-
SKIH UPOKOJENCEV
NA GORIŠKEM obvesca,
da so prišli z vajami re-
kreacijske telovadbe. Vaje
so ob torkih in četrkih ob
14.45. Društvo vabi clane,
da se dejavnosti udeležijo
v polnem številu.KRUT prireja plavalne
ure v termalnem bazenu v
Gradezu za odrasle in sta-
rejše. Informacije pri g.
Anamariji, ul. Malta 2, tel.
531644.ODBOR SEKCIJE VZPI
na Vrhu sklicuje redno
sejo jutri, 5. oktobra, ob
19.30 v kulturno-sport-
nem središču Danica.SEKCIJA VZPI DOL-
JAMLJE priredi 15. okto-
bra ob 13. uri tradicional-
ni partizanski piknik pri
Marjotu Pahorju v
Jamljah. Prijave spreje-
majo Mario Croselli, Karlo
Kobal in Ettore Moro. Vpi-
sovanje se zaključuje ob od-
daji razpoložljivih mest.GODBA KRAS IZ DO-
BERDOBA nudi brezplačne
tečaje za trobila, pihala
in tolkala. Vpisovanje ob
ponedeljkih in četrkih ob
20. uri v glasbeni sobi v
Doberdobu (tel. 78077).PETICIJO "VRNITE
NAM NARODNI DOM" je
mogoče podpisati vsak
dan na urednistvu Pri-
morskega dnevnika v Go-
rici, Drevored 24. maja 1.

PRIREDITVE

KROZEK ANTON GRE-
GORČIC vabi na srečanje s
predsednikom SKD Lojze-
tom Peterletom na temo
Slovenija in njeno približe-
vanje Evropi, ki bo v ko-
morni dvorani SCGV E.
Komel v Katoliškem domu
jutri ob 20. uri.SKRD JADRO vabi na
srečanje-kramljanje s Se-
rgejem Verčem, dobitnikom
nagrade Prešernovega skla-
da za režijo radijske izved-
be Dantejeve Božanske ko-
medije. Srečanje bo v pe-
tek, 6. oktobra, ob 20.15 na
sedežu društva v Romjanu.

RAZSTAVE

V GALERII KULTUR-
NEGA DOMA razstavlja
slikar Jona Gal Planinc iz
Ljubljane. Razstava je na
ogled od 8. oktobra ob de-
lavnikih (9.00-13.00) in
med prireditvami.V GALERII KATO-
LISKE KNJIGARNE raz-
stavlja slikar Kristof Zupet.
Razstava bo odprta do 28.
oktobra. Ogled po urniku
knjigarne.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA
V GORICI
PROVVIDENTI, Travnik
34, tel. 531972.DEŽURNA LEKARNA
V TRZICU
S. NICOLÒ, Ul. I Mag-
gio 94, tel. 790338.LEKARNA V SO-
VODNJAH
dr. M. Rojec, Ul. I. maja
76, tel. 882578.

POGREBI

Danes: 9.30, Marzio Bel-
lavia iz splosne bolnišnice
na glavno pokopališče;
11.00, Antonio Maronesi
iz splosne bolnišnice v
cerkev v Podturnu in na
glavno pokopališče.

DOBERDOB / ODOBRILO PRAVILNIK DAVKA ZA SMETI

Uprava pozorna do manj premožnih

Oster nastop opozicije zaradi odsotnosti prevajalca in v zvezi z zbiralnikom SIOT

V skoraj vseh manjših občinah imajo velike težave ob namescanju občinskih tajnikov. Za ta poklic se odločajo redki, funkcionarji, ki pridejo v stalež pa navadno startajo na delovna mesta v večjih krajih. V takih težavah, ki so v zadnjih nekaj letih kar ponavljajo, se je znašla tudi občina Doberdob. Na to je na zadnji seji občinskega sveta, v četrtek, spet opozoril zupan dr. Lavrencić in sčasno predstavil novega tajnika - suplenta Sergia Comellija. Seja, ki naj bi sicer potekala dokaj umirjeno, predvsem pa s soočanjem različnih stališč, je mestoma prekoracila te okvire. Napetost v odnosih se je pokazala že ob prvi točki dnevnega reda in ob pro-

testu manjšinske skupine zaradi odsotnosti prevajalca. Do razhajanj je prislo pri spremembah proračuna, pri čemer so svetovalci opozicije glasovali proti.

Podobno se je izteklo glasovanje tudi o dveh pravilnikih: glede delovanja smetarske službe in glede določanja tarif za odvoz in unicevanje odpadkov. O podrobnostih bomo poročali, vendar velja že zdaj opozoriti, da so tudi v Doberdobu osvojili stališče, da bodo občani, ki živijo v težkih socialnih pogojih plačevali manj davka. Smeti bodo tudi v prihodnje odvažali dvakrat tedensko, večje (ti. kosovne) odpadke pa bodo pobirali občasno.

V zvezi s pobiranjem

in odvažanjem smeti se bo občina v kratkem znašla v precejšnjih težavah in že išče možen izhod. V januarju se bo namreč upokojil eden od delavcev in s tem bistveno otežil redno delovanje službe, saj je Občina, kar zadeva število zaposlenih, takorekoč na psu, zaposlovanje novih uslužbencev pa je se zmeraj zamrznilo.

Občina zato razmislija, da bi službo pobiranja in odvažanja smeti dali v zakup. Stališča svetovalcev so, kot se zdi, dokaj različna. Predstavniki opozicije so povedali, da je treba odločitev sprejeti na podlagi zelo točnih kriterijev in podatkov. Zahtevajo torej dokumentacijo.

Gradnja posebnega zbiralnika ob naftovodu družbe Siot pri Jamljah je bila tudi tokrat predmet vroče razprave med predstavniki večine in manjšine. Tokrat je občinski svet razpravljal o spremembi zbiralnega načrta. Iz opozicijskih vrst je bilo slišati precej kritik glede formalnosti, ki da niso bile upoštevane. Zupan je podrobno obrazložil celoten potek postopka, vendar pa predstavniki opozicije, kot kaže, ni preprical. Tako da je bilo slišati celo "opomin" glede morebitnih nepravilnosti. Kljub ostri polemiki je občinski svet varianto k zazidalnemu načrtu odobril, seveda z glasovi večine.

Družba Siot bo zbiralnik zgradila z namenom, da prepreči izliv nafte v podzemlje, v primeru večje okvare ali poškodbe na naftovodu.

Sojenje dvanajstim obtožencem vpletenim v zadevo Coop se nadaljuje. Včeraj popoldne je sodišče uspelo zaslislati prvo skupino prič, ki jih je navedlo tožilstvo. Tako so zaslislali člane upravnega odbora Goriške hranilnice glede prodaje parcele in hise v ulici Lungo Isonzo Argentina, podjetniku Rinciju, kjer so v nekaj mesecih zgradili samopostrežno trgovino Coop. Poleg Rincija so se za nakup zanimali tudi nekateri drugi potencialni kupci. Enega od teh (Pettarina) so včeraj tudi zaslislali.

Resnici na ljubo, veliko koristnih elementov ni prišlo na dan, saj so minila že več kakor stiri leta in priče se številnih podrobnosti niso spominjale.

Sodišče je bilo v dopoldanskem delu v glavnem zaposleno s sprejemanjem in odločanjem o raznih instancah, ki so jih v glavnem sprejeli. Proces se bo, po napovedih, nadaljeval še danes in jutri z zaslišanjem prič, ki jih navaja tožilstvo, zatem pa naj bi bila do naslednje obravnave, nekajdnevna pavza. Pavza je potrebna za preverjanje izjav prič in drugega materiala. Za skupino prič, predstavnikov Goriške hranilnice, naj bi danes zaslislali obremenilne priče, ki jih je tožilstvo predlagalo za obtožene občinske upravitelje in funkcionarje. Jutri naj bi zaslislali še zadnjo skupino. Proces naj bi se zatem nadaljeval v prihodnjem tednu.

PROCES COOP / NA VČERAJSNJI RAZPRAVI

Pričali so vodilni pri Goriški hranilnici

Zasliševanje prič tudi danes in jutri, potem pavza

Nekateri od obtožencev med razpravo (foto Studio Reportage)

OBISK / NA POVABILO KROŽKA A. GREGORČIČ

Peterle v Števerjanu in Gorici

Predsednik SKD bo tudi obiskal števerjanskega župana Corsija

Jutri se bo mudil v Gorici predsednik Slovenskih krcanskih demokratov Lojze Peterle. Ob 19. uri bo obiskal sedež občine v Števerjanu, kjer mu bodo priredili sprejem. Ob tej priložnosti želi gost iz Ljubljane izreči priznanje novemu županu Hadrijanu Corsiju. Uro kasneje, ob 20.00, bo Peterle gost krožka Anton Gregorčič, ki bo z njim priredil srečanje v komorni dvorani glasbenega centra Emil Komel v Katoliškem domu. Predsednik Slovenskih krcanskih demokratov bo podal svoj pogled na temo "Slovenija in njeno približevanje Evropi".

»Odveč je poudarjati«, beremo v tiskovnem sporočilu organizatorjev, »kako važno je za mlado državo Slovenijo, da najde prostor v družbi evropskih narodov, istocasno pa je jasno, da Slovenija ne prezivlja lahkega ob-

dobja, saj se je po mnenju izvedencev že pricel predvolilni boj, ki se dodatno zapleta obstoječo problematiko«. Lojze Peterle naj bi iz prve roke pojasnil, v kolikšni meri notranje slovenske razmere vplivajo na težavne pogovore z Italijci in koliko so se zadeve med Italijo in Slovenijo spremenile od Oglejske izjave dalje. Seveda bo gorisko občinstvo se posebej zanimalo, kako je z manjšino v pogovorih med Ljubljano in Rimom, saj je raven odnosov med Italijo in Slovenijo slej ko prej tudi osnova za perspektivo razvoja slovenske manjšine v Italiji. Manjšina je v zadnjem času v težkem položaju in zaradi tega bo izvajanje Lojzeta Peterleta lahko se toliko zanimivejše zato, ker se bo vsrilo neposredno po skupni manifestaciji vseh Slovencev za ohranitev Kmečke banke v Gorici.

NOVICE

Relikvije sv. Antona

V soboto in nedeljo so v Gorici sprejeli relikvije sv. Antona Padovanskega. Relikvije so bile izpostavljene čaščenju v kapucinski cerkvi; prenesli so jih tudi v stolnico, kjer je bilo svečano bogoslužje ob prisotnosti goriskega župana Valentija. Goriški nadškof je v homiliji prikazal življenje svetnika, ki je znal biti v sozvočju s preprostimi ljudmi.

Predavanje o procesu miru na Bližnjem Vzhodu

Društvo prijateljev Izraela prireja v soboto, 7. oktobra, ob 18. uri predvanje Marca Atalija, glasnika izraelskega veleposlanstva v Italiji, o mirovnem procesu na Bližnjem Vzhodu, tudi v luči novih dogovorov. Predavanje bo v prostorih sinagoge v Ascolijevi ulici.

Sporočilo sindikata SAP

Pokrajinsko vodstvo avtonomnega policijskega sindikata SAP v krajšem sporočilu za tisk obvešča, da se niso mogli udeležiti pogreba in prometni nesreči preminulega delovnega tovarisa Patrizia Liuta zaradi obveznosti ob obisku predsednika Republike. Spominu pokojnika, ki je umrl, ko je skušal pomagati socloveku, se bodo oddolžili z doslednim izvajanjem službenih dolžnosti.

Občni zbor PD Štandrež

Prosvetno društvo "Standrež" sklicuje jutri, 5. t.m. ob 20.30, redni občni zbor v dvorani A. Gregorčič. Dnevni red zasedanja obsega deset točk. Izvolili bodo tudi novo vodstvo in člane nadzornega odbora in razsodišča.

Informativno srečanje CNA

Pokrajinsko združenje obrtnikov CNA prireja danes ob 20.00 v sejni dvorani Enotke v Gradiscu (ul. Battisti 20) javno srečanje na dve temi in sicer davčni konkordat ter ekonomski ukrepi v letu '95. Uvodoma bosta spregovorila Amedeo Cosolo in Fulvio Vallon; o konkordatu pa ravnatelj pokrajinskega CNA Gianluca Bagata. Prisoten bo tudi deželni tajnik združenja Roberto Cosolini.

Danes bodo izročili priznanja "Najboljši izmed nas"

V dvorani pokrajinskega sveta bodo drevi, ob 18. uri izročili posebno priznanje "Najboljši izmed nas". Pri izbiri kandidatov, oziroma dobitnikov priznanja sodelujejo tudi dijaki sami, upoštevajo pa se, poleg znanja, se nekateri drugi kriteriji, od marljivosti, vestnosti in vztrajnosti do udeleževanja v skupnosti. Dobitnikom bodo izročili posebne plakete in njih imena vpisali v zlato knjigo.

Dejavnosti na strelišču

Zupanstvo v Doberdobu nas je obvestilo o dejavnosti na vojaškem strelišču nad Selcami. Vaje bodo danes, 4., 5. in 6. t.m., od 10. do 12. t.m. 14., od 18. do 20. t.m., 25. in 26. t.m. ter 30. t.m. V omenjenih dneh velja prepoved dostopa na ozje in širše območje strelišča med 8.30 in 17.30. Področje bodo ustrezno zavarovali in označili.

DOBERDOB / 6.000 KILOMETROV DOLG POHOD PO ITALIJI

Postanek tudi na Krasu

Včeraj zjutraj se je skupina, ki je peš prehodila dolgo pot od Sardinije do Trsta v okviru pobude "Camminaitalia '95", ustavila v koči Cadorna nad doberdobskim jezerom. Manifestacijo sta priredila vsedržavni planinski klub CAI ter združenje "Sentiero Italia". Skupina, ki jo sestavljajo novinarja Cristina in Riccardo Carnovalini, novinar in podpredsednik CAI Teresio Valsesia in novinar Giancarlo Corbellini, je svoj 6.000 km dolg pohod začela na Sardiniji z namenom, da bi opozorila na naravne lepote in zanimivosti cele Italije. Med te spada tudi Kras s svojo značilno pokrajino in vegetacijo. Na poti se skupina srečuje s člani krajevnih planinskih društev, ki jo spremljajo in ji prikazujejo zanimivosti krajev.

Včeraj je bil v programu pohod iz Martinscine na Krasu do Mavhinj, na

poti, v koči Cadorna, pa tudi srečanje s skupino CAI iz Trzica in Gorice, s predstavniki Slovenskega planinskega društva iz Gorice ter s predstavnikom doberdobske občine. Na kratki slovesnosti je v imenu doberdobske

občinske uprave pozdravil podžupan Viljem Gerget, ki je "popotnikom" podaril plaketo ter kot pričevanje, da živijo na Krasu tudi Slovenci, dvojezičen izvod italijanske ustave ter občinskega statuta. V imenu SPDG je

pozdravil Zorko Cotar. Planincem in vsem prisotnim je o pohodu spregovoril podpredsednik Cai Teresio Valsesia.

Letošnja izvedba Camminaitalia se bo zaključila v soboto v Trstu. (Foto in besedilo: Vlasta Jarc)

Dvoletna klavirska šola za glasbene pedagoge

Danes se začne v prostorih centra E. Komel na Drev. 20. septembra 85 redni pouk v okviru Dvoletne klavirske šole za pedagoge, ki sta jo organizirali Zveza primorskih glasbenih sol in Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel pod vodstvom pianista in pedagoga prof. Sijavusa Gadzijeve. Kot predavatelja bosta sodelovala glasbena pedagoginja in pianistka dr. Damjana Bratuz in docent harmonije, kontrapunktka in fuge na Papeškem inštitutu za cerkveno glasbo v Rimu mag. Ivan Florjanc. K pouku so prijavile svoje profesorje glasbene šole iz Kopra, Pirana, Izole, Idrije, Nove Gorice in Gorice.

GORIŠKA SEZONA ČETRKOVIH FILMSKIH SREČANJ

Začetek s filmom o Pasolinijevi smrti

Večera se bo udeležil režiser M. T. Giordana

IGOR DEVETAK

Nad življenjem in smrtjo ter delom Pier Paola Pasolinija se dolgo ne bo zavaladala tišina, saj je ob dvajseti obletnici njegove smrti pesnik iz Casarse della Delizia v Furlaniji se vedno razvodno ime italijanske sodobne kulture, danes ob dogajanju političnih procesov pa je njegova usoda povrh še resen odčitovalec kalne italijanske polpreteklosti. Film Pasolini, Italijanski zločin ("Pasolini, un delitto italiano") angaziranega režiserja Marca Tullia Giordane je na minulem Beneskem filmskem festivalu prejel obvezno zlato medaljo predsednika senata za družbeni napredek in medclovesko solidarnost. Spregovoriti danes o Pasoliniju pomeni zato korak na poti družbenega dozorevanja, je morda tudi zaamenje za čas okrevanja po boleznih, ki jo je P.P.P. istovetil s pomanjkanjem pietete in zaradi katere je bil njegov konec okruten. Pasolini, italijanski zločin je film o smrti, za katero je Pasolini napovedal način in celotno kraj v svojih filmih (v Beraču - "Accattone"), v spisih: v njih je označil osebe, od koder bo izšel zarotnik in krvnik.

»Pasolinija je ubil Pino Pelosi, ubil ga je sistem moči proti kateremu se je boril, ubil ga je Pasolini sam.« (tako Ales Doktoric v prispevku v PD 17. septembra 1995). Film Giordane postavlja v prvi plan sodno obravnavo proti Pelosiju in pred sodobnike

množično slabo vest Italijanov sedemdesetih let, ker izsledki tedanjih sodnikov morda še niso resnica, potuhnjenost pa je javno mnenje preneslo.

Marco Tullio Giordana sedaj roma po italijanskih kinodvoranah in ponuja svojo

neenozvočno tezo v presojo v javnih srečanjih z občinstvom. Goriški Kinoatelj ga je povabil, da odpre letno sezono "četrtkovih filmov", ki se bo začela jutri, ob 20.45, v kinodvorani Vittoria na Travniku; istega dne se bo Giordana udeležil predstavitve svoje knjige z istim naslovom Pasolini, italijanski zločin (Mondadori) v knjižarni Editrice Goriziana na Verdijevem korzu: naslednjega dne se bo srečal z goriško šolsko publiko v matinejah filma, zvečer (ob 20. uri) pa bo v kinu Cristallo v Gradezu. Obmorsko mesto je bilo globoko v Pasolinijevem srcu; v laguni je zagrabil Medejo z lepo Mario Callas in tam se je začelo njuno dokončno prijateljstvo, toda to bi bila že druga zgodba.

Na sliki Pasolini z Mario Callas.

OBREDNO-LJUDSKA KULTURA / SKUPNOST SERA JEH

Tibet v plesu in pesmi

Večer tibetanskih obrednih in ljudskih plesov in pesmi, ki je bil na sporedu v ponedeljek v gledališču Miela, je navzočim pustil poleg bežnega prebiska bogatega izročila, ki spremlja tako versko doživljanje, a tudi laično vsakdanje življenje tibetanskega naroda zlasti zavest sočustvovanja s tibetanskimi skupnostmi, ki že desetletja živijo v izgnanstvu in se zavedajo grožnje kulturnega genocida ter se borijo, da bi ohranili svojo tisoletno kulturo.

Nastop spada v italijansko turnejo skupine petnajstih menihov skupnosti samostana Sera Jeh (na sliki), ki je po kitajski invaziji Tibeta zazivila na jugu Indije. Poleg menihov in učencev se zgrinja okoli obnovljene skupnosti tudi veliko drugih pribežnikov iz Tibeta, ki jih je iz leta v leto več. Potrebe obsežne skupnosti so velike, zlasti na zdravstvenem področju, kajti tolikšne razlike v podnebbju, kakršne so med hladnim Tibetom in toplo Indijo, prinašajo veliko bolezni, zlasti tuberkulozo. Take turnee po Evropi služijo prav zbiranju sredstev za izgradnjo bolnišnice ali vsaj dispensarija za potrebe skupnosti Sera Jeh. Kot so poudarili

pred začetkom predstave, gre v glavnem za ples, ki spadajo v točno določena obredna praznovanja, in zato nanje ne gre gledati le s spektakularnega zornega kota. Da bi ohranili njihov bistveni duhovni naboj, so bili plesi vključeni med obredna trenutka na začetku in na koncu.

Prikazani plesi so bili predvsem obrednega značaja, v katerih nastopajo razne zivali v simboličnih vlogah. Tak je ples bratstva, ki naj spodbuja sodelovanje in ubranost med čutečimi bitji, ples jelena, v katerem je jelen simbol miru, ples sedmerih elementov, ples gospodarja pokopališč, ki obravnava temo smrti kot osnovo meditacije, in zlasti magični ples črnega klobuka, ki opisuje zmago nad sovražnikom budizma in podjarmljenje negativnih sil. Ljudskega značaja z večjim poudarkom na spretnostnih prvinah sta bila ples jaka, v katerem pride do izraza ljubezen in haleznost do te zivali, in ples sneznega leva, ki je simbol dobre sreče. Izvedbo plesov je spremljala izčrpna razlaga o njihovem izvoru in pomenu. Sugestivni večer se je zaključil z obrednim molitvenim petjem za mir. (bov)

DRUŠTVENO DELOVANJE

S spoštovanjem do včerajšnjega ustvarjati jutrišnje - razmišljanje ob primeru KD »Fran Venturini«

DAMIANA OTA

Z novim statutom novim izzivom naproti: kulturno društvo Fran Venturini je s tem geslom podalo obračun opravljenega dela na obcnem zboru, ki je prejšnji petek zvečer v dvorani središča Anton Ukmar - Miro pri Domju zbral dobršen del članstva. Sicer je slo za nadvse pomembno priložnost, saj je redni občni zbor nasledil izrednemu, na katerem so ob prisotnosti notarja člani sprejeli »novo« statutarno besedilo. V glavnem se slednje opira na prejšnjega, razširja pa tudi v uradnem smislu razvejano dejavnost, ki je v zadnjih letih prerasla ustanovno listino. Pred skoraj tridesetimi leti je namreč pri Domju nastalo društvo z ustanovitvijo pevskega zbora Fran Venturini. Tedanja dejavnost se je v času naravno razvila v pravo društveno delovanje, ki obsega danes se otroški pevski zbor, občasno mladinsko skupino, solo za diatonično harmoniko in vrsto pobud rednega ali priložnostnega značaja.

Največji izziv, ki mu gre to kulturno društvo naproti, pa je morda prav usklajevanje tradicionalnega s sodobnejšim oziroma »starega«, z »novim«. Porocilo, ki ga je podal predsednik Marjan Spetic in je odražalo mnenje vsega sedanjega društvenega vodstva, je seglo dovolj globoko v to vseskozi prisotno dvojnost, ki si

cer označuje stvarnost se marsikaterega društvenega jedra. Na petkovem obcnem zboru pri Domju pa je »sporno« vprašanje prislo izrazi teje kot kdaj prej na dan.

Predsednikovo poročilo je spregovorilo o dolgo let občuteni potrebi po posodobitvi: ce je po eni strani sedaj formalnosti zadosceno z novim statutom, pa ostajajo se nezaceljene rane v tistem živem tkivu, ki ustvarja srz vsakega clovekovskega dejanja. Izzivi bodočnosti in problem preteklosti se tako se nevarno vzporejajo, rahljajo prepotrebne vezi prijateljstva ali vsaj sodelovanja, nacenjajo temelje, na katere se opira nase prostovoljno kulturno-prosvetno delo. Vprašanje je, v kolikšni meri to koristi v prvi vrsti društvu samemu, ob tem pa tudi okolju, s katerim društvo pač nelocljivo zivi.

KD Fran Venturini je že skoro tri desetletja dragoceno jedro, v katerega se stekajo misli in hotenja vaščanov v glavnem treh večjih naseljih na robu dolinske občine. Potreba po vključenju in se prej upoštevanju tudi napredno čuteče sovasčane italijanske narodnosti je od vsega začetka ena izmed osnovnih značilnosti tega

zamejskega društva: s prizadevanji vseh - pevcev, godcev, odbornikov in ostalih - je postalo skorajda zrcalo zgledega sožitja, zive predstave slovenskega kulturnega izraza v italijanskem prostoru, ki se zacenja že tik ob cesti skozi Domjo.

Sedaj se izvoljeno društveno vodstvo usmerja v iskanje spodbudnega sožitja v lastni sredi. Ob moskem pevskem zboru, ki je dejansko ustanovitelj današnjega KD Fran Venturini, že vrsto let uspešno deluje številni otroški sestavi. Prav moski zbor, ki je nekako postal v zadnjih casih kamen spotike društvenega življenja, se je v prejšnji sezoni začel soocati z najhujsjo težavo, ki jih taka dejavnost lahko ima: krcenju stevila pevcev se je nato pridruzilo se vodstveno nesoglasanje z dolgoletnim zborovodjo. Predlog predsedstva je bil v koreniti obnovitvi odraslega pevskega sestava, ki naj bi oživel »z novim pristopom, z novimi močmi in čim več novimi obrazi«, kot je izstopalo v petkovem poročilu. S posegi na obcnem zboru pa si je jedro dobronamernih pevcev MoPZ Fran Venturini izglasovalo svoj prostor na soncu, tako da se bo v tej

sezoni njihovo delo nadaljevalo: v sozvočju z željami celotnega društva bo zbor ohranjal tudi svojo vazno družbeno vlogo, ki jo v vaskih okoljih prepogosto

spregledamo.

Ob tem se bo pri Domju seveda dalje razvijalo in krepilo se vse ostalo delovanje KD Fran Venturini. Petkovo zborovanje društvenih članov se dalje dokazuje, kako nelahko je združevati »staro« z »novim«. Morda se pred tem pa je vprašanje, kaj sploh eno oziroma drugo je...

Na rob zapisa se drobna misel: mar ne postaja za nas, v tem resnici na ljubo dovolj težavnem obdobju, nadvse vazno ohranjanje in utrjevanje kulturno dediscino tistih, ki so bili pred nami? Seveda se s tem naravno vzporeja tudi sla po kakovosti, po svežini v letih in srcu. Prestrogo obnavljanje ima svojo ceno, pomlajevanje in presnavljanje pa ne moreta mimo mnenja vseh, ki tvorijo osnovno društva, torej ne more mimo članov. Vazna je razprava, kot je na obcnem zboru poudaril tudi deželni predsednik ZSKD Ace Mermolja, upoštevanje različnih mnenj in želja, da bo lahko v društveni sredi našlo svoj prostor več glasov. Vazno je, da prisluhnemo naravnemu pretoku rodov in upoštevalimo zasluge vseh, ki so si doslej prizadevali za nastanek in razvoj tega družbenega jedra.

GLASBA / KONCERT GORANA BREGOVIČA

Ne le znani »soundtrack«

LJUBLJANA - V prenovljeni hali Tivoli v Ljubljani bo prihodnji tork z izborom filmske glasbe iz zadnjih let in z ekipo, ki jo bo sestavljalo kar 120 glasbenikov, nastopil Goran Bregović, znani dolgoletni »frontman« legendarne sarajevske skupine Bijelo dugme. Včeraj so prireditelji v ljubljanskem hotelu Austrotel pripravili tiskovno konferenco, na kateri sta bliznji koncert, ki gotovo pomeni enega najbolj pričakovanih glasbenih dogodkov sezone, predstavila Goran Bregović in njegov ljubljanski promotor in organizator koncerta Vlado Lazović.

Vladu Lazoviću je po koncertih Bajage in Đorda Balaševića uspelo v Ljubljano pripeljati tudi Gorana Bregovića, uspešnega avtorja filmske glasbe, znane predvsem iz filmov Emira Kusturice. Koncert z naslovom Kino muzika bo poleg filmske glasbe iz teh filmov obsegal tudi glasbo za filme drugih avtorjev, pa tudi dela, ki jih je Bregović sicer napisal, a niso bila uvrščena v izbor glasbene spremljave filmov. Kot je povedal, za vsak film napiše kar po sedem ur glasbe. Obiskovalci koncerta bodo v tork slišali glasbo v

obliki, v kakršni je bila napisana, torej ne bo slo za »soundtrack«. Bregovića bo spremljalo kar 120 glasbenikov: kvartet bolgarskih narodnih vokalistik, dva instrumentalista s tolkali, dva s pi-hali ter orkester beograjskih simfonikov s simfoničnim zborom (gre za prvo gostovanje obeh beograjskih zasedb po razpadu nekdanje skupne države). Kot je povedal, je želel koncert pripraviti z - kot meni - obema najkakovostnejšima klasičnima zasedbama z območja nekdanje Jugoslavije, Orkestrom slovenske filharmonije in beograjskim

zborom, kar pa ni bilo izvedljivo. Svojo glasbo rad preizkusa z različnimi svetovnimi zasedbami, na katere »lepi« Balkan. Ljubljanski koncert je del turnee, ki je obsla že pet grških mest in Stockholm, po premoru v Angliji pa bo sledil se nastop v Bruslju. Bregović napoveduje diskreten koncert, daleč od komercialnosti; po mnogih letih odsotnosti je zelo vznemirljen, ker je v Ljubljani. Na številna vprašanja novinarjev, ki so se vrtela predvsem o letih s skupino Bijelo dugme in njegove zdajšnje dejavnosti, dotaknila pa so se tudi njegovega doživetja sedanjega političnega položaja v državah nakdanje Jugoslavije, je odgovarjal predvsem s tistim, na kar se spozna. To pa je glasba. Leta s sarajevskimi »gumbi« danes doživlja kot »nekaj, kar se je v davnem času zgodilo nekomu drugemu«.

Vojko Urbancić

Goran Bregović včeraj v Austrotelu (Foto: Barbara Reya)

KULTURNE PRIREDITVE / ŠTUDENSKI KULTURNI DNEVI

Študentska organizacija je pripravila zanimiv program kulturnih prireditev

LJUBLJANA - Študentska organizacija univerze v Ljubljani prireja od 16. do 22. oktobra študentske kulturne dneve, v okviru katerih se bodo zvrstili številni koncerti, od rockovskih do klasičnih, literarne delavnice, performanci in drugo. Skusali bodo prikazati študentsko kulturno produkcijo in študentom po nizkih cenah ponuditi cimbolj kakovosten program, je na včerajšnji tiskovni konferenci povedal Ales Crnić, študentski minister za kulturo.

Slovesno odprtje bo v ponedeljek, 16. oktobra, v Galeriji SOU v Kapelici, kjer bo koncert kvarteta Enzo Fabiani. Isti večer bo v Klubu K4 koncert improvizirane glasbe, ko se bosta predstavila Zeene Parkins in Ikue Mori. V okviru kulturnih dnevoov bo potekal tudi teden performancev pod skupnim naslovom Interferenca. Vseh pet performansov je tematsko zao-kroženih, saj se vsi avtorji postavljajo v razmerje do tehnologije tako, da jo instrumentalizirajo kot osnovno sredstvo svoje umetniške akcije. S paketom performancev bodo začeli serijo dogodkov, ki bodo oblikovali programsko shemo Kapelice. Že zdaj v Kinoteki poteka

retrospektiva filmov AGRFT. Gre za izbran pregled filmske produkcije studentov AGRFT od začetkov delovanja te ustanove do danes. Pripravili so tudi literarne delavnice, v okviru katerih bodo najpomembnejši trije dogodki: produkcija literarne delavnice pesnika Uroša Zupana, literarni večer in literarna okrogla miza, na kateri bodo sodelovali Tomo Virk, Matej Bogataj, Vid Sagadin in Ales Steger. V Klubu K4 so se odločili, da bodo namesto enega velikega rock koncerta pripravili več manjših, s katerimi bodo skušali zadovoljiti različne okuse posameznikov. Nastopili bodo Hic et Nunc, slovenski techno in rave

skupini Mouse Trap in Clockworx, Dick B. Hardy, Heavy Les Wanted, Baby Can Dance, zadnji večer študentskih kulturnih dnevoov pa bo nastopila ameriška skupina Love 666. Vstop na vse koncerte bo brezplačen, prav tako tudi na večino drugih prireditev. Nastopil bo tudi Intima teater iz Ljubljane z gledališkim projektom Prsi, okitene z venci vrtnic, vsi letniki gledališke in lutkovne sole pa se bodo predstavili s projektom Maske s kolodvora. Študentske kulturne dneve bodo zaključili z literarnim večerom Andreja Morovica in Polone Glavan. Po besedah Sasa Jovanovica, umetniškega vodje festivala, SOU na eni strani pomaga novim mladim ustvarjalcem na začetku njihove umetniške poti, na drugi pa gre za študente, ki se ukvarjajo z avtorskimi projekti in se vključujejo v neodvisno kulturno produkcijo.

Aleksandra Zorko

LITERATURA / IZŠLA SLOVENSKA KRONIKA XX. STOLETJA

Nezamolčana zgodovina

LJUBLJANA - Včeraj je bila v kavarni Nebotičnik predstavitev prve knjige Slovenske kronike XX. stoletja, ki jo je izdala založba Nova revija. Gre za obsežno mozaično delo, ki v sliki in besedi prikazuje obdobje od začetka 20. stoletja do leta 1941. Izdajo drugega dela kronike, ki bo obsegal čas od začetka 2. svetovne vojne do današnjih dni in bo zaradi pomanjkanja časovne distance bržkone povzročil večje vznemirjenje v strokovnih krogih in sirsir javnosti, napovedujejo za november.

Uvodoma je urednik Nove revije Niko Grafenauer osvetlil zgodovino ljubljanskega nebotičnika, ki je leta 1933 veljal za najvišjo stavbo na Balkanu, žal pa do zdaj se niso ozile njegove tradicionalne kavarne dejavnosti. Povedal je, da bodo kroniko nadaljevali tudi za 19. stoletje in vse do Venetov. Glavni in strokovni urednik Marjan Drnovsek je povedal, da je približno trideset zgodovinarjev mlajše in srednje generacije leto in pol sodelovalo pri nastajanju tega velikega dela, v katerem je prek poljudno napisanih zgodb, razvrščenih po kronološkem redu, podan prerez 20. stoletja. Pri tem se niso omejili samo na zgodovino Slovencev znotraj slo-

venskega etničnega ozemlja, pač pa so obravnavali tudi slovenske izseljenke. Kroniko so razdelili na štiri glavna obdobja, in sicer do 1. svetovne vojne, 1. svetovno vojno, 20. leta do diktature in 30. leta do 2. svetovne vojne. Slikovno gradivo (806 fotografij) vsebuje veliko arhivskega dokumentarnega gradiva različnih institucij in zasebnikov, predstavlja pozivitev in dopolnitev zgodb. Posebna odlika tega dela je, da je divergentna skupina zgodovinarjev skušala ideološko neobremenjeno prikazati do zdaj manj obdelane teme, ki so bile v preteklosti zamolčane ali izkrivljene. Lektor in redaktor Drago Bajt je dejal, da so zelo raznovrstna besedila, ki so jih na-

pisale zelo različne osebnosti, skušali cimbolj poenotiti, kar bo vodilo tudi pri projektu za 19. stoletje. Avtorji se niso omejili samo na analitičen in sintetičen prikaz politične zgo-

dovine, saj je v enaki meri zastopana tudi gospodarska, socialna, kulturna, zgodovina... Kronika je izšla v nakladi pet tisoč izvodov, prodajna cena pa znaša 14. 900 tolarjev.

NOVO V KINU

Umri pokončno brez oklevanja

Die Hard With Vengeance, akcijski, scenarij Jonathan Hansleigh, glasba Michael Kamen, režija John McTiernan, igrajo Bruce Willis, Jeremy Irons, Samuel L. Jackson; distribucija TRIAS, premiera jutri v ljubljanskem kinu Siska in Union ter v kinu Domzale John McLaine (Willis) je zapit zamorjen policaj brez življenjskega smisla. Ko New York začne oblegati Simon (Irons), ki podstavi več bomb, se McLaine zbudi iz sna, saj Simon zahteva, naj njegove uganke rešuje prav McLaine. Pri prvi nalogi, ki mu jo zada Simon, sreča Zeusa (Jackson), gostobesednega trgovca. Ta po sili razmer postane McLainov partner in skupaj se podata na lov za Simonom po nepreglednih newyorskkih ulicah. (I. P.)

Pret-a-Porter

Satira, scenarij Robert Altman in Barbara Shulgasser, režija Robert Altman, igrajo Kim Basinger, Sofia Loren, Julia Roberts, Tim Robbins, Stephen Rea; distribucija Ljubljanski kinematografi, premiera danes v kinu Vic Altmanu je po igralcu v tem filmu vnovic uspelo združiti zvezde modnih stez in filmskega sveta v neponovljiv kolaž v oslepljujoci blisč zavite praznine visoke mode, ki je že izčrpala vse vire izvirnosti in se zato zateka k šokantnosti. Dvakrat na leto se mondeno občinstvo zbere v Parizu na največji modni prireditvi pret-a-porter. Prava predstava poteka za kulisami, v hotelskih sobah, na zabavah in v ateljejih. V dogajanje se vmeša se policija, ki raziskuje umor direktorja sveta za visoko modo. (I. P.)

Prvih deset filmov v preteklem tednu (od 25. septembra do 1. oktobra)

Casper je se vedno na vrhu ljubljanske lestvice, in ker je premierni Kongo na drugem mestu, je bil prejšnji teden v znamenju Karantanijskega filma: oba filma sta namreč zbrala 14.551 gledalcev, kar je več kot polovica od skupaj 28.176, kolikor jih je prestopilo prag ljubljanskih kinematografov. Predpremierno smo si lahko ogledali Umri pokončno brez oklevanja in Altmanov Pret-a-porter, ki se s 315 gledalci in 156.150 tolarji se ni uvrstil na našo lestvico. Lani ob tem času (teden med 26. septembrom in 2. oktobrom), je bilo v kinematografih bistveno manj gledalcev, nabralo se jih je vsega 22.877. Glede na dosedanja zelo soliden obisk se zdi cedalje verjetnejša naša napoved, da bo lansko celoletno rekordno število gledalcev letos preseženo. Ko govorimo o »rekordih«, seveda upoštevamo samo čas, odkar so na našem trgu začele neposredno nastopati ameriške velike filmske hiše, to je zadnjih šest let.

Legenda: Prva številka pomeni število predstav, druga število gledalcev in tretja bruto izkupicek v preteklem tednu. Številke v oklepajih predstavljajo dosedanja skupni seštevek predstav, gledalcev in izkupicka.

1. Casper/Karantanijski film	30 (120)	7623 (36.842)	3.706.700 (18.119.800)
2. Kongo/Karantanijski film	36 (36)	6928 (6928)	3.464.000 (3.464.000)
3. Najini mostovi/Lj. kinematografi	28 (58)	6146 (10.463)	2.995.800 (5.180.200)
4. Prvi vitez/Continental	19 (127)	1553 (12.488)	749.900 (7.398.000)
5. Skratna plima/Cenex	23 (144)	1101 (19.352)	521.250 (9.226.250)
6. Rangun/Cenex	19 (22)	926 (1157)	456.600 (572.100)
7. Corrina, Corrina/Fun	14 (53)	659 (3613)	316.500 (1.774.400)
8. Trnuljica/Cenex	14 (57)	650 (4726)	227.500 (1.971.700)
9. Umri pokončno - brez oklevanja/Trias WTC	2 (3)	618 (929)	370.800 (557.400)
10. Batman za vse case/Lj. kinematografi	13 (159)	350 (18.444)	144.350 (8.913.000)
Tako kot prejšnji Prvi vitez, se je tokrat tudi French Kiss v tednu med 12. in 19. septembrom po zaslugi izkupicka v Nemčiji vrnil na lestvico mednarodnega trga, ki ga sestavljajo se Velika Britanija, Francija, Italija, Spanija, Nizozemska, Avstralija in Japonska. Novinec na lestvici je film Najini mostovi, med prvih pet pa se je vnovic povzpelo tudi Pogumno srce. Navajamo izkupicek v milijonih ameriških dolarjev.			
1. While You Were Sleeping		4,23	(42,8)
2. Pogumno srce		3,79	(5,9)
3. Najini mostovi		3,5	(4,6)
4. French Kiss		3,45	(10)
5. Prvi vitez		3,28	(21,4)
Igor Kernel			

Združene države ne bodo več, kar so bile

O. J. Simpson - njegova zvezda še dolgo ne bo zašla (Telefoto: AP)

Poročnik st. 12: Upokojena vratarica, stara 72 let, poročena.

3. oktober - Ob 18. uri po srednjeevropskem času je O. J.

NOVICE

Belgija je sedem islamskih skrajnežev obsodila na zaporne kazni

BRUSELJ (Reuter) - Belgijsko sodišče je včeraj na zaporne kazni obsodilo sedem islamskih skrajnežev, oprostilo pa njihovega domnevnega vodjo Ahmeda Zaouija in se štiri druge obtožence, ki naj bi bili tudi člani alziške fundamentalistične Islamske oborožene skupine (GIA), obtožene vrste kaznivih dejanj, med njimi posesti orožja in ekspozivnih sredstev ter ponarejanja in sprejemanja ukradenih predmetov. Zaouiju, nekdanjemu profesorju na alžirski univerzi, je sodišče zaradi pomanjkanja dokazov izreklo oprostilno sodbo. Stiriintriidesetletni Zaoui, ki je bil leta 1992 v Alžiriji obsojen na smrt, je sicer priznal, da je imel stike z Gio, vendar je zanikal sodelovanje v njenih terorističnih akcijah. Sedem obtožencev je sodišče spoznalo za krive organiziranja terorističnih napadov na ljudi in različne objekte; nekateri - pri njih je policija doma našla orožje - so bili obsojeni na trimesечно pogojno kazen, drugi pa na največ petletno zaporno kazen.

Bavarska vlada sprejela nov zakonski predlog, ki bo urejal vprašanje razpel v učilnicah

MÜNCHEN (dpa) - Po sporni odločitvi nemškega ustavnega sodišča o razpelih v učilnicah je vlada zvezne dežele Bavarske sprejela zakonski predlog, po katerem morajo v bavarskih osnovnih solah spet obesiti razpela. V zakonskem osnutku, ki ga je bavarska vlada sprejela v ponedeljek, je sicer zapisano dolocilo, da je mogoče narediti izjemo v primeru »subjektivnega« nasprotovanja učenca (ne staršev). Nemško ustavno sodišče je pred nekaj časa sprejelo odločitev, da so razpela v učilnicah protustavna, saj naj bi bila s tem kršena nevtralnost in v ustavi zapisana svobodna izbira religije. V Nemčiji je namreč solstvo v pristojnosti posamezne zvezne dežele. V novem zakonskem predlogu bavarske vlade je zapisano, da je treba »sprico zgodovinskih in kulturnih značilnosti Bavarske« razpela vrniti v učilnice. Če ima učenec resne verske razloge, da razpelo ne bi bilo v učilnici, bo ravnatelj skusal zadevo urediti. Slisati je bilo tudi to, da je »treba pri tej odločitvi upoštevati večino«. Bavarski premier Edmund Stoiber je poudaril, da svobodna izbira religije zaradi te protislovne odločitve bavarske vlade ne bo utrpela skode, pravni okvir, ki ga predpisuje nemško ustavno sodišče, pa po njegovem mnenju ni prekoracen. Bavarska vlada namerava zakon sprejeti še letos.

SVET PONOVRNO OBSOJA FRANCIO

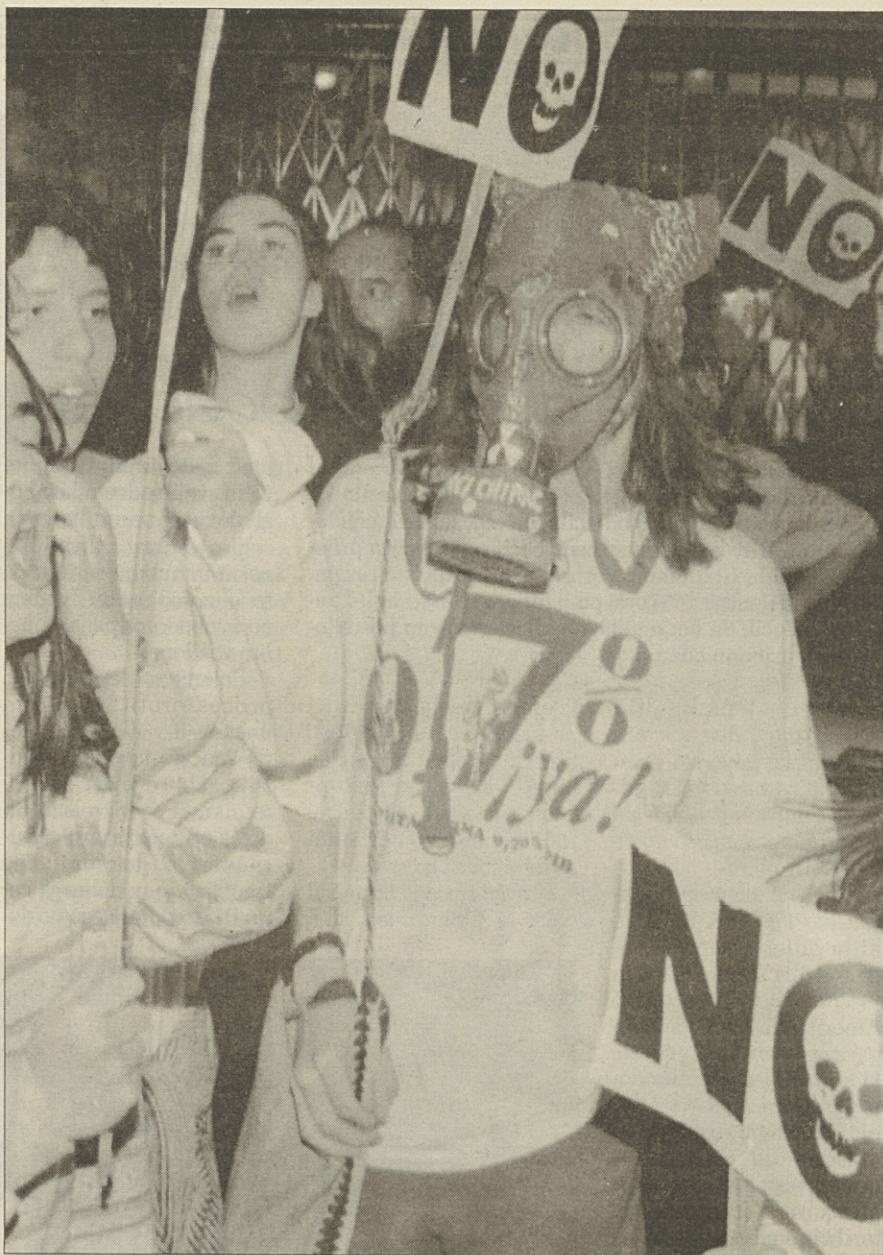
Eksplוזija protestov

PARIZ, NEW YORK, PAPEETE (Reuter) - Mednarodna javnost je ostro obsodila drugi jedrski poskus, ki ga je Francija predvčerajšnjim izvedla v Tihem oceanu. Protesti proti predrznosti Pariza so vnovic odjeknili v vseh svetovnih prestolnicah, francoski predsednik Jacques Chirac pa je očitke sveta spet zavrnil, čes da jedrski poskusi koristijo francoski varnosti.

Druga jedrska avantura Pariza je najbolj razjezila 16 drжав članic Južnopacifiškega foruma, ki so včeraj do nadaljnjega pretrgale vse diplomatske stike s Francijo. Omenjeno odločitev je med zasедanjem Generalne skupščine Organizacije Združenih narodov v New Yorku posredoval zunanji minister Papue Nove Gvineje sir Julius Chan. Na Novi Zelandiji so se nasprotniki jedrskih poskusov zbrali pred francoskimi veleposlanstvi; največ jih je bilo pred zgradbo francoskega predstavništva v Wellingtonu, nekaj članov ekološkega gibanja Greenpeace pa se je zaradi »predrznosti« Francije priklenilo na ograjo pred vhodom v razkošno stanovanjsko hišo francoskega veleposlanika. Francoski jedrski poskus v Tihem oceanu je med zasédanjem Generalne skupščine ZN ostro ob-

sodil tudi voditelj avstralske diplomacije Gareth Evans, ki je izjavil, da utesnejo biti politične posledice pocetja Pariza veliko bolj usodne kot ekološke. Francozi so namreč zadržali, da so jedrski poskusi, ki jih nameravajo izvesti pred podpisom sporazuma o preprečitvi jedrskega oboroževanja, povsem neskladni za okolje. »Svet želi v današnjem času kreniti v nasprotno smer kot Francija,« je se dodal Evans.

Francoski policisti so v strahu pred novim valom nasilja in vandalizma »zavzeli« ulice Papeeta, glavnega mesta Tahitija; po prvem jedrskem poskusu so namreč jezni Tahitičji svoj gnev nad Francijo izrazili z vandalskim pohodom po ulicah prestolnice. Agencija Reuter je poročala, da nemirov in nasilja tokrat ni bilo, čeprav so prebivalci Pape-

Po vsem svetu so se ponovno razvnele protijedrske demonstracije (Telefoto: AP)

eta ogorčeni, v mestu pa je »čutiti« napetost. Poveljnik francoskih policistov se je zato odločil, da nepredvidenih odzivov ne bodo prepustili naključju, in je na ulice Papeata poslal več kot 800 policistov.

V Washingtonu in Moskvi so jedrsko početje Francije označili kot »obzalovanja vredno dejanje«. V Beli hiši so zavrnili očitke medijev, ki so predsednika Billa Clintona obtožili, da je bil pri obsodbi Pariza

prevec prizanesljiv. Predsednik Clinton naj bi se o sporni jedrski preteklosti Francije pogovarjal s predsednikom Jacquesom Chiracom, ki bo prihodnji mesec obiskal Washington.

RUSIJA / PREDVOLILNI BOJ

Komunisti so prepričani v svojo zmago

IRKUTSK - Vodja ruskih komunistov Genadij Zjuganov je svojo kampanjo za decembrske parlamentarne volitve začel z govorom, v katerem je volilcem izjavil, da samo njegova uporniška stranka lahko vrne Rusiji moč. »Naš narod, ponižan in oropan, stoji na razpotju,« je dejal na shodu v sibirskem mestu Irkutsk, ki leži 5000 kilometrov vzhodno od Moskve.

»Izberemo si lahko vladno kriminalcev. Druga izbira je, da Rusijo spreminimo v eno veliko Čečenijo,« je Zjuganov komentiral ruski krvavi spopad v uporniški Čečeniji. »Tretja izbira, ki vam jo jaz svetujem, so volitve, kajti samo drugi ljudje na oblasti lahko rešijo Rusijo.«

Zjuganov je prepričan o uspehu na volitvah za dugo oziroma spodnji dom ruskega parlamenta, ki bodo 17. decembra. Javnostne ankete mu napovedujejo velike možnosti. Zjuganov je dejal, da ima njegova komunistična stranka približno 20.000 okrajnih in območnih podružnic in več kot pol milijona članov. Na leto pa izdajo približno 120 časopisov in tednikov. Število članov sicer ni veliko v primerjavi s skoraj 20-milijonskim članstvom, ki ga je imela komunistična stranka v nekdanji Sovjetski zvezi, vendar pa se vedno ostaja najboljše organizirana politična sila v Rusiji.

Enainpetdesetletni Zjuganov je Rusijo prikazoval kot državo na robu propada, ki jo lahko rešijo samo komunisti. »Dosegli smo

lahko Rusijo rešijo največjih problemov - previsokih cen, navala kriminala in nezaposlenosti.

Največje odobravanje množice je Zjuganov pozel s kritiziranjem predsednika Borisa Jelcina in njegove tržno orientirane vlade. »To je začarani krog izdajstva in kraje navadnih ljudi,« je bila ena

njegovih milejsih pripomb. Približno 80 milijonov ljudi je bilo po oceni Zjuganova prizadetih zaradi tržnih reform. »Velik del nase družbe ni živel ravno bogato, toda popolnoma varno. Zdaj so izgubili vse in mi moramo skrbeti za njih.« je dejal.

Zjuganova pričakovanja niso nemogoča. Njegov

sprejem v Irkutsku, industrijskem mestu z več kot 600 tisoč prebivalci, se je bistveno razlikoval od sprejema tržnega reformatorja Jegorja Gajdarja, ki je mesto obiskal dan poprej. Zjuganova ekipa je bila bolj organizirana, na voljo je dobil večje prostore. Bolj so mu bile naklonjene tudi krajevne oblasti, vključno

z policijsko zaščito. Medtem ko je moral Gajdar prepričevati svoje občinstvo, ki so ga sestavljali večinoma mladi ljudje, naj se udeležijo volitev, je bilo na Zjuganovem shodu očitno, da se bodo njegovi pristasi volitev udeležili.

Med simpatizerji je bilo tudi nekaj mladih ljudi, ki jih je Zjuganov najverjetneje privabil z opozorilom, da bi utegnili priti na seznam oboroženih sil in bili poslani v vojno v Ceceniji, ce ne bo prislo do sprememb.

Komunisti po besedah Zjuganova upajo na sestavo močne večine v parlamentu z ostalimi nasprotniki Jelcina. Zagotovil pa je tudi, da namerava kandidirati na predsedniških volitvah junija 1996.

Moderni komunisti današnjih dni se skušajo otresti zapuščine svojih predhodnikov, ki so vladali Sovjetski zvezi 70 let.

Nekateri predlogi Zjuganova bi razburili privrženice demokratičnih reform. Dejal je, da bi morala biti Sovjetska zveza obnovljena na »prostovoljni osnovi«. Ekonomska politika bi morala biti po njegovem mnenju popolnoma spremenjena. Nakazal je, da ni zagovornik ideje zasebne lastnine. »Popolnoma sem prepričan, da je za Rusijo najbolj učinkovite oblika skupne lastnine.«

Anatoly Verbin / Reuter

Ruski vojaki morajo v Čečeniji poleg eksplozij poslušati tudi številne psovke domačinov (Telefoto: AP)

Vodja britanskih laburistov zahteva moralno prenovo Velike Britanije

BRIGHTON (dpa) - Britanska opozicijska laburistična stranka se bo z mesenico trznega gospodarstva, socializma in patriotizma zavzela za družbeno in gospodarsko prenovno Velike Britanije. Na kongresu laburistične stranke v Brightonu je njen vodja Tony Blair v zelo čustvenem govoru zahteval »prerajeno in pomlajeno« Veliko Britanijo, ki bo dorusla izizivom prihajajočega novega tisočletja.

Tony Blair, ki mu kritiki očitajo zelo avtoritarno obnašanje, je skusal s svojim govorom pritegniti konservativne volilce, saj bodo volitve v spodnji dom britanskega parlamenta na vrsti najpozneje maja 1997. Laburistično stranko je označil za »patriotsko« stranko, ki mora vnovič vzpostaviti socialno enakopravnost in solidarnost. Po njegovih besedah je zato poleg primerne gospodarske politike potrebna tudi »moralna prenova«, ki bi morala potekati predvsem pri mladih.

»Sestnajst let sem bil jezen, slabe volje, strasten in ogoren,« je dejal Blair in s tem posredno omenil tudi konservativce, ki vladajo že od leta 1979 in so po njegovem mnenju odgovorni za to, da so socialne razlike, revščina in brezposelnost v Veliki Britaniji vedno bolj hujše.

ATENTAT NA MAKEDONSKEGA PREDSEDNIKA

Avtomobil bomba za Kira Gligorova

Zdravniki se borijo za predsednikovo življenje

SKOPJE (Reuter) - Makedonski predsednik Kiro Gligorov je včeraj preživel poskus atentata. Neznanci so z daljinskim upravljalcem sprožili bombo, nastavljeno v središču Skopja v parkiranem osebnem avtomobilu, mimo katerega se je predsednik peljal v svoj urad. Popoldne je bil predsednik operiran, uradne podatke o njegovem zdravstvenem stanju pa javnosti se niso posredovali.

V eksploziji pred hotelom Bristol je izgubil življenje predsednikov sofer Aleksander Spirovski, trije mimoidoci pa so bili lažje poškodovani. Le nekaj minut po poskusu atentata je policija aretirala dve osebi, ki sta hoteli hitro zapustiti kraj eksplozije z osebnim avtomobilom. Kasneje je policija ugotovila, da nista bila vpletena v atentat.

Rumeni spacek, v katerem je bila nastavljena bomba, je bil popolnoma uničen. »Slisal sem močno eksplozijo in videl oblak dima,« je dejal prestreseni očevidec. »Vse povsod so leteli kosčki stekla in ljudje so kricali.« Policija poroča, da ni se nihče prevzel odgovornosti za izvedbo atentata. 78-letnega predsednika so nemudoma odpeljali v mestno bolnišnico. Zdravniki so javnosti sporočili, da ima poškodbe glave, a je bil pri zavesti in je lahko govoril, ko so ga pripeljali v bolnišnico. Iz anonimnih virov pa se je izvedelo, da je njegovo stanje precej hujše, kot ga želijo prikazati oblasti, in da je predsednik Gligorov

Makedonski predsednik Gligorov

v kritičnem stanju. Imel naj bi zlom lobanje in pretres možganov, govori pa tudi o več poškodbah telesa.

Opazovalci menijo, da želijo s prikrievanjem kritičnosti predsednikovega stanja ohraniti stabilnost. Pred bolnišnico se je zbrala večja skupina zaskrbljenih prebivalcev, ki čakajo na novice o predsednikovem zdravju. Predsednik Gligorov je v Makedoniji izredno priljubljen, saj vlada prepričanje, da je le njegovo zvito politično delovanje omogočilo Makedoniji miren prehod v neodvisnost.

V Atenah pa se nadaljuje pogajanja grških in makedonskih diplomatov, ki rešujejo se zadnja nesoglasja glede uveljavljanja sporazuma o normalizaciji odnosov med državama. Zunanja ministra držav sta sporazum o ureditvi odnosov med državama podpisala 18. septembra v New

Yorku, uresničevati pa naj bi ga začeli v roku enem mesecu.

Grske oblasti so ostro obsodile atentat na makedonskega predsednika. »Grska vlada ostro obsoja napad na predsednika Gligorova,« je izjavil predstavnik za tisk grške vlade Tilemahos Hitris. »Izrazimo sožalje sorodnikom preminulega soferja, predsedniku pa želimo skorajšnje okrevanje.« Vladni predstavniki so zagotovili, da se bodo pogajanja med državama nadaljevala.

»Ne vemo, ali je atentat povezan s pogajanj,« je dejal vladni predstavnik.

»Znano nam je, da so makedonski nacionalistični krogi nasprotovali predsednikovemu prizadevanju za ureditev odnosov med državama.« Neuradno so se pojavila namigovanja, da so morda v atentat vmešani prav opozicijski ultranacionalistični krogi, ki se zavzemajo za priključitev sosednjih ozemelj, kjer živijo Makedonci. Opozicija je atentat sicer obsodila kot poskus destabilizacije države.

Na atenski borzi vrednostnih papirjev je vrednost delnic padla za 1,64 odstotka. »Panično razprodajo« delnic naj bi povzročil atentat. »Razprodajo je sprožila novica o poskusu atentata na predsednika Gligorova,« je dejal atenski borzni posrednik. »Neurejene razmere na tem območju spodbujajo zaupanje trgov. Poslovanje na borzi se je začelo zelo mirno, po novici pa je prišlo do bliskovitega padca vrednosti delnic.«

Prizorišče bombnega napada na makedonskega predsednika (Telefoto: AP)

BOSNA IN HERCEGOVINA

Natova letala znova nad Sarajevom

Vladne enote so s topništvom obstreljevale srbske položaje znotraj varovanega območja ZN

SARAJEVO (Reuter) - Vladne enote so včeraj s tezikim orožjem obstreljevale bosanske Srbe znotraj 20-kilometrskega varovanega območja okoli Sarajeva. Srbi so zaprosili predstavnike ZN za dovoljenje, da na varovano območje vrnejo težko orožje, kar so ZN zavrnili. Boji v severozahodni Bosni se nadaljujejo, razvneli pa so se tudi spopadi jugovzhodno od Sarajeva.

Predstavniki ZN so ostro obsodili obstreljevanje s tezikim orožjem znotraj varovanega območja okoli Sarajeva. »Zvedeli smo, da vladne enote obstreljujejo Srbe s stiriimi kosi težkega orožja,« je dejal predstavnik ZN Aleksander Ivančo. »Ostro bomo protestirali pri vladnem vrhu.« ZN so zavrnili srbsko prošnjo, da bi na varovano območje vrnili svoje težko orožje za obrambo pred muslimanskimi napadi. Zagotovili

so, da bodo zadevo uredili sami. Natova letala so pozno popoldne letela nad Sarajevom, a je malo verjetno, da bodo napadla muslimanske položaje. Incident je zmanjšal možnosti, da bi sprte strani v teh dneh sklenile sporazum.

Obstreljevanje je imelo za cilj podporo vladnim enotam v okolici Trnova, okoli 35 kilometrov jugovzhodno od Sarajeva, kjer so se včeraj razvneli spopadi. Predstavniki ZN

niso ugotovili, katera stran je začela spopade. »Prejeli smo poročila o detonacijah in streljih v okolici Trnova,« je dejal Aleksander Ivančo. »Nasi opazovalci so nam poročali tudi o eksplozijah v središču mesta.« Trnovo nadzorujejo srbske sile, mesto pa ima velik strateški pomen, ker mimo njega vodijo glavne poti v jugovzhodno Bosno. Vladne enote bi ga rade osvojile, da bi si s tem zagotovile prehod do svoje enklave Gorazde.

Boji se nadaljujejo tudi v severozahodni Bosni. Srbska protiofenziva je se vedno uspešna. Opazovalci ZN poročajo, da »Srbi napredujejo počasi, a zanesljivo«. Srbske enote pritiskajo

na vladne sile okoli Bosanske Krupe, nadaljuje pa se tudi obstreljevanje na Ozrenu in boji okoli Doboja. Bosanski premier Haris Silajdžić je nadaljeval obisk v Moskvi. Izrazil je željo, da bi Rusija odprla veleposlanstvo v Sarajevu. »Upam, da bomo imeli v Sarajevu kmalu rusko predstavništvo,« je dejal Silajdžić. »O tem smo se dogovorili že, ko smo februarja vzpostavili diplomatske odnose.« Sarajevo upa, da bo Rusija se naprej konstruktivno sodelovala v mirovnem procesu. »Sodelovanje Rusije je pomembno zlasti zaradi njenega vpliva na Beograd. V Beogradu se je vse začelo, upam, da se bo tam tudi končalo.«

UNICEFOVO POROČILO O ŠOLSTVU

Razmere na vojnih območjih so katastrofalne

ZENEVA (AFP) - V poročilu Unicefa je zapisana ugotovitev, da pravico do solanja otrok na ozemlju nekdanje Jugoslavije v veliki meri pogojujejo razmere v posameznih republikah. Organizacija ZN za pomoč otrokom bo letos za izboljšanje izobraževalnega sistema na ozemlju nekdanje Jugoslavije namenila 6,1 milijona dolarjev pomoči.

V svojem poročilu Unicef poudarja, da so najbolj ogroženi begunski otroci, zato bo organizacija z nekaterimi drugimi dobrodelnimi ustanovami veliko pozornost namenila zbiranju solskih potrebščin in organiziranju pouka v krajih, kamor se je zateklo približno tri milijone in pol beguncev, med katerimi je veliko soloobveznih otrok. Unicef sodeluje tudi pri preoblikovanju učbenikov, v katerih »prevladuje stara komunistična ideologija«. V vseh nekdanjih jugoslovanskih republikah si prizadeva pridobiti pedagoške, sposobne izpeljati načrtovani program, usposablja pa tudi pedagoške, ki bodo skrbeli za

prizadete otroke.

Unicef je v pregledu razmer na ozemlju nekdanje Jugoslavije zbral veliko podatkov s področja izobraževanja. V Bosni in Hercegovini se izobrazevalne ustanove soočajo z velikim pomanjkanjem učnih sredstev, pa tudi prostorov, saj je porušeni veliko sol. Veliko učiteljev se je med spopadi preselilo iz domačega okolja, nekateri so tudi postali žrtve vojne. Po podatkih sarajevskega ministrstva za solstvo je izobraževanja deležno le 254 tisoč otrok, v začetku spopadov leta 1991 pa jih je sole obiskovalo 541 tisoč. Stevilo profesorjev se je od nekdanjih 10.888 razpolovilo, zmanjšalo se je tudi stevilo sol, saj jih je od nekdanjih 641 zdaj odprtih 497. V Sarajevu je solanje prekinilo približno 30 tisoč osnovnosolcev, ceprav se položaj v mestu v zadnjem času vendarle izboljšuje. Pouk se je pretekli teden začel tudi na vzhodu države, v krajih med Bjeljino in Trebinjem, vendar je v okolici Banjaluke več kot deset tisoč begun-

cev. Unicef je na zeniskem območju z najnujnejšim solskim priborom oskrbel 84 tisoč otrok. V bihaški enklavi narašča stevilo mladoletnih prestopnikov, primanjkuje tudi solskih potrebščin.

Na Hrvaškem se je solsko leto razen v Kninu, Glini in krajih v neposredni bližini frontne črte v Slavoniji - začelo septembra; v vzhodni Slavoniji se je solsko leto začelo za otroke srbske narodnosti.

V Zvezni republiki Jugoslaviji se je proračun za izobraževanje od leta 1990 do letos skoraj razpolovil; v razredih je prevec otrok, primanjkuje tudi učiteljev, tisti, ki so ostali v prosveti, pa so preobremenjeni. Med 170 tisoč begunci, ki so se v Srbijo zatekli iz Krajine, jih je 40 tisoč mlajših kot 18 let. Približno 29 tisoč jih bo lahko obiskovalo pouk, ki ga bo financiral Unicef. Ta opozarja se na slabe razmere v makedonskih solah; najmanj 15 odstotkov solskih objektov bi morali popraviti ali v njih vsaj deloma izboljšati razmere za poučevanje.

VZHODNA SLAVONIJA

Politični poker za zadnje hrvaško ozemlje, ki je še pod nadzorom Srbov

Včeraj sta se v Erdutu v vzhodni Slavoniji, poslednjem delu Hrvaske, ki je se pod srbskim nadzorom, srečali delegaciji hrvaske vlade in tamkajšnjih Srbov. Srečanje, ki sta ga sklicala mirovni posrednik Thorvald Stoltenberg in ameriški veleposlanik na Hrvaškem, je prvo po vojni akciji v Krajini. Hrvaski komentatorji menijo, da je položaj podoben tistemu pred vojno akcijo - tudi takrat so namreč potekali pogovori, hkrati pa so se zbirale vojaške sile, za razliko od takrat pa se Srbi tokrat bolj nagibajo k dokoncnemu dogovoru, zlasti zdaj, ko vedo, da bo Slobodan Milošević priznal Hrvasko.

Zdi pa se, da srbski predsednik se sam ne ve, kdaj je odigral usodno potezo. Zeli si namreč, da bi vzhodno Slavonijo izločili iz mirovnega paketa in jo obravnavali posebej, kar je seveda v nasprotju s Tudemnovimi interesi. Hrvaski predsednik se boji, da bodo po dogovoru o Bosni in Hercegovini opušteni ukrepi proti Srbom in da jih takrat nihče več ne bo pripravil do tega, da bi vrnili Vukovar, Baranjo in Srem. Iz diplomatskih krogov je slišati, da Milošević se ni pripravljen na trojno medsebojno priznanje Bosne in Her-

cegovine, Hrvaske in Jugoslavije, verjetno zato, ker se nadeja, da bo zaradi popuščanja v Bosni lahko obdržal Baranjo. Hrvaski mediji celo ugibajo o morebitni zamenjavi Banjaluke za vzhodno Slavonijo.

Hrvaski notranji minister Mate Granić je dal Združenim narodom vedeti, da se Hrvaska ne bo odrekla pravici, da svojo ozemeljsko celovitost vzpostavi z vsemi sredstvi, ki jih premore suverena država. Prav tako ni pripravljena izpeljati referendum ali priznati Slavoniji posebnega statusa, ki ga predlaga Beograd. Nihče sicer ne opo-

reka temu, da je vzhodna Slavonija del Hrvaske, toda zaradi dogajanja po operaciji je svet spoznal, da vojska ni le osvobodila tega dela države, temveč v njem izvedla etnično čiščenje.

Mednarodni pogajalci predlagajo prehodno obdobje. Če bi namreč Hrvaska nemudoma vzpostavila svojo oblast, bi Srbi res dokončno izginili, pod srbsko oblastjo pa se na ozemlje ne bodo vrnili Hrvati. Vzpostavili naj bi torej mednarodno avtoriteto, ki bi preprečila beg preostalih Srbov in omogočila vrnitev Hrvatov. Vzhodna Slavonija bi tako dobila mednarodno upravo, v kateri bi sodelovali hrvaška vlada in tamkajšnji Srbi. Obe strani se seveda ne moreta sporazumeti, kako bi omenjeni proces končali, z referendumom, kot hočejo Srbi, ali z volitvami po predvojnih predpisih, pri čemer vztraja hrvaška oblast.

Jelena Lovrić

PETA OBLETNICA NEMŠKE ZDRUŽITVE

Evropski velikan hoče, da mu zaupajo

Partnerji po svetu ugotavljajo, da so bile velike bojazni ob združevalni naglici odveč

LONDON - Pet let po združitvi je Nemčija povsem zmedla tiste, ki so verjeli, da bo novorojeni evropski gigant znova poskusil prevladati nad svojimi sosedi in postal nova groznja po 50 letih miru. Vendar ostaja nerešeno vprašanje, kako bo Nemčija v prihodnjih letih uporabila svojo gospodarsko in vojaško moč v Evropi in svetu.

Obsojena na neugoden geografski položaj v sredini turbulentne celine si Nemčija že od začetka združitve prizadeva prepricati svoje evropske sode, da bo ostala stabilen in zanesljiv partner. Analitiki trdijo, da je Bonn z izjemnimi napor

v Evropski uniji, Natu in Združenih narodih ter s stabilno politiko kancleja Kohla uresničil svojo namero. V želji po ohranitvi dobrih odnosov z Washingtonom in EU je Nemčija v Rusijo poslala velikanske količine pomoči in podprla vzho-

dnoevropske države, ki se želijo pridružiti zahodnim integracijam. »Nemsko sporočilo je, da nikoli več ne bodo sli naprej sami. To sporočilo je doseglo svoj namen,« je izjavil neki zahodni diplomat.

Po padcu berlinskega zidu se je ves svet spraševal, kaj bo nastalo iz gospodarskega kolosa z 80 milijoni prebivalcev. Zaveznice iz druge svetovne vojne - Francija, Rusija in Britanija - so izrazile različno mero zaskrbljenosti v zvezi z združevalno naglico. »Menim, da so bile bojazni iz tistih časov močno pretirane in dokazano neutemeljene,« je izjavil neki politični analitik. »Kljub temu pa se vedno ne vemo, kam je Nemčija pravzaprav namenjena,« je še dodal. Združene države in večina njenih zaveznikov podpirajo nemško željo po stalnem sedežu v Varnostnem svetu Združenih narodov. Celotni Izrael, kjer ostaja neizbrisani spomin na šest milijonov Židov,

zrtev nacističnega holokavsta, je lani podprl Nemčijo v njeni nameri. Diplomati menijo, da bo to le še povečalo nemški politični vpliv, ki so se ga vlade v Bonnu pod pritiskom zgodovine desetletja namenoma izogibale. S serijo zakonskih odločitev ob spremembi politične klime je Nemčija prilagodila dolgoletno politiko, ki je preprečevala sodelovanje njenih vojakov v operacijah zunaj držav članic Nata. Svoje enote je poslala v Somalijo, v okviru operacije ZN pa Bosno preletavajo nemški tornadi. Vendar so spremembe postopne in previdne, saj jim javnost nasprotuje. »Za Nemčijo bo sodelovanje njenih vojakov v operacijah ZN velika težava, če dobi sedež v Varnostnem svetu,« je izjavil neki zahodni diplomat. »Se vedno si težko predstavljam večje nemške bojne enote v operacijah ZN, posebej v Evropi,« je še dodal.

Nicholas Doughty, Reuter

AVSTRIJA

Rdeče-črna vladna koalicija v doslej najhujši krizi

DUNAJ (Reuter, I. L.) - Vladna koalicija se ne more zediniti glede državnega proračuna za leto 1996. Koalijska vlada je v doslej najhujši krizi, tako da ni izključen razpad koalicije in s tem razpis predčasnih volitev.

Pogajanja med Socialdemokratsko stranko (SPÖ) in Ljudsko stranko (ÖVP) so se včeraj nadaljevala, potem ko so imeli socialdemokratski kongres, na katerem so za predsednika stranke spet izvolili Franza Vranitzkega.

Devetletna koalicija je bila precej blizu razpada minuli vikend, ko se niso mogli dogovoriti o načrtu za zmanjšanje proračunskega primanjkljaja. Kot zadnji rok za dogovor so določili četrtek. Ekonomski minister Johannes Ditz (ÖVP) je izjavil, da mora vladna koalicija nujno doseči zmanjšanje proračunskega primanjkljaja, in se zavzel za krčenje javne porabe. Koalijske partnerje je obtožil, da se zavzemajo za zgolj kozmetične spremembe, ki naj bi zapolnile luknje v državnem proračunu. »Dosegli smo kritično točko,« je dejal. »Izredno pomembno je, da se socialdemokrati zavežejo resnosti zadeve. Stroškov ne moremo več pokrivati tako kot doslej.«

Ditz in socialdemokratski finančni minister Andreas Staribacher že mesece vodita ostro razpravo o poti do zmanjšanja proračunskega primanjkljaja. Avstrija želi izpolniti pogoje za pristop k monetarni uniji, a se osrednji politični sili v državi razhajata glede načina zmanjšanja proračunskega primanjkljaja. Konservativna Ljudska stranka ostro nasprotuje zvišanju davkov in se zavzema za krčenje državnega proračuna, finančni minister Staribacher pa načrtuje zmanjšanje primanjkljaja s povišanjem davkov, dohodki od privatizacije in le manjšimi rezi proračunskih sredstev. Vlada za leto 1996 načrtuje zmanjšanje primanjkljaja s 102,3 milijarde silingov na 92,8 milijarde. »Nadaljevali bomo pogovore in upam, da bomo dosegli soglasje do četrтка,« je dejal Ditz. »Nujno potrebujemo srednjeročni načrt za zmanjšanje primanjkljaja. To je nujno za ohranitev naše verodostojnosti.« Strankarski veljaki sicer zagotavljajo, da si ne želijo predčasnih volitev, opazovalci pa menijo, da je prav groznja z razpadom koalicije najmočnejše orožje v rokah pogajalcev.

SPREMEMBA V ŠVICARSKI VLADI

Čarobna formula prestala dramo

Moriz Luenberger je novi finančni minister

ZÜRICH - Svica ima novo vlado. Nov član vlade je od nedelje pravzaprav le 49-letni züriski socialdemokrat Moritz Leuenberger, vendar je sedemčlanski kabinet povsem drugačen, kot je bil. Odstop finančnega ministra Otta Sticha in volitve njegovega naslednika so namreč krepko stresli politično prizorišče.

Zgodile so se volitve pred volitvami, prvi polčas jesenske politične tekme med meščanskimi strankami in socialisti pa se je končal neodločeno. Desnici ni uspelo razbiti »čarobne formule«, kot radi imenujejo sedanjo vladno koalicijo, socialisti pa so morali prepustiti pomembni finančni resor, ki ga je zasedal njihov strankarski kolega Stich.

Stichov odstop je sprožil pravo dramo. Socialisti so imenovali kar devet uglednih kandidatov in kandidatke za Stichovega naslednika, več, kot bi jih bile sposobne spraviti skupaj meščanske stranke, in tako pokazali, da imajo majhno četo visokokvalificiranih in priljubljenih politikov, ki lahko vsak čas zasedejo eno od ministrskih mest. Blocherjevim narodnjakom, ki so pred tem želi zmago za zmago, je zmesal strene odhajajoči in silno priljubljeni Stich.

Socialdemokrati so imenovali dva kandidata za ministra: Otta Pillerja iz Freiburga in züriskega pravnika Moritza Leuenbergerja, ki si je dobro ime pri volilcih in političnih nasprotnikih ustvaril z doslednim in odmevnim vodenjem parlamentarne komisije, ki je preiskovala afero o dosjehih, ki jih je o političnih »osumljencih«, predvsem levicarijih, zbiral policija.

FDP je uradnima kandidatom socialdemokratov postavila mino. Kot protikandidatka je

nastopila hripava Vreni Sperry, za katero so v prvem krogu glasovale vse stranke desnega spektra. Če bi Sperryjeva dobila dovolj glasov, bi to pomenilo konec »čarobne formule« in bi imelo daljnosežne politične posledice. Toda desničarji niso računali na nezaupljive poslance iz francoskega dela Svice, saj so ubogo Vreni pustili na cedilu celo člani njene stranke. Rane, ki so jih v boju za evropsko približevanje staknili francosko govoreci manjšinci so se preveč sveže, da bi nasedli novim konservativnim trikoma. Z Leuenbergerjem so nekako vsi zadovoljni, tako da se politologi bojijo, da so mu na razmeroma krhka rame na naložili preveč pričakovanj.

V nedeljo se je sedemčlanska zaprla v vladno palačo in si razdelila fotelje. Kdor pozna švicarski politični sistem, bo vedel, da v bundesratu sedi le sedem ministrov, od katerih je eden vsako leto tudi zvezni predsednik. Zdajšnjo vlado sestavljajo predstavniki omenjenih starih parlamentarnih strank, poleg stankarske pripadnosti pa je pomembna tudi nacionalna pripadnost. Poleg starih nemstvo govorecih ministrov sta dva predstavnika francoske Svice, zunanji minister Cotti pa je iz italijanskega Ticina.

Ministri imajo zelo velike resorje, vendar razmeroma majhna pooblastila, saj mora vsak pomembnejši zakon na

referendum, kjer ga potrdijo volilci. Čeprav so pooblastila ministrov precej omejena, pa sedemčlanska vlada odloča med seboj in za zaprtimi vrati. O tem namreč, kdo bo vodil katero od ministrstev. Vsa Svica je čakala, da se iz vladne palače pokadi dim in da zve, kdo bo skrbel za državne finance, ki jih je tako trimasto in varčno obračal Otto Stich. In zgodilo se je, kar se je moralo zgoditi. Luzernski tovarnar koles Kaspar Villiger je kot aktualni državni predsednik uveljavil svojo (in strankino) voljo ter z obrambnega predsedal v finančni fotelji. Adolf Ogi se je zrtvoval za domovino in resil obrambni stolček pred socialistično nevarnostjo, novinec Leuenberger pa se je mirno usedel v precej neudoben naslanjač ministra za promet in energetiko. O prometu sicer ne ve veliko, so dan za tem ugotavljali komentatorji, »a se hitro uči in zna določiti, kaj ima prednost«.

Tako se je končalo tretje dejanje drame, ki se v Svici ne zgodi vsako leto, saj so ministri izvoljeni za nedoločen čas in sami odločajo, kdaj se bodo zavoljo starosti ali zdravja umaknili. Če zagovornikom omejitve vladnega mandata na dvakrat po pet let ne bo uspelo, se utegne zgoditi, da bo Moritz sedel v Bernu se čez dve desetletji. Vmes bo po ključu najmanj trikrat po eno leto zvezni predsednik, zamenjal pa bo tudi najmanj tri vladne resorje. Toda v Svici je tako že dvesto let in država se vedno deluje. In to ne slabo, kajne?

Zvone Petek

PRED SREČANJEM FINANČNIH MINISTROV G7

Solidarnost ni dovolj za močan dolar

FRANKFURT - V tem tednu bodo finančni ministri evropskih držav, članic G7, obiskali Washington. Rezultati nedavnega srečanja EU v Valenciji jih opogumljajo, obenem pa se zavedajo, da se problemi proračunskih primanjkljajev in nezaposlenosti posameznih držav ne morejo reševati zgolj z mednarodno solidarnostjo.

Finančni ministri EU so v Valenciji vnovič zatrdili, da je enotna evropska valuta osnovni cilj, za katerega se zavzemajo vsi. Uresničevanje tega cilja pa ne bo brez zaprek, saj bo zmanjševanje proračunskih primanjkljajev za večino evropskih držav vse prej kot lahka naloga.

Vendarle - cilji EU so določeni, odobrila jih je tudi skupina G7 in analitiki napovedujejo, da srečanje G7 v Washingtonu ob koncu tedna ne bo prineslo omembe vrednih sprememb.

»Trenutno stanje je za države G7 stanje brez na-

petosti. Države soglasajo, da je treba dolar okrepiti. Zastavlja se le vprašanje, na kakšen način,« je povedal Sachsov ekonomist Thomas Mayer.

»Evropske države ne bodo izrazile novih želja, za katere bi hotele, da jih Washington slisi,« je dodal.

Glavni finančni predstavniki sedmih bogatih držav: ZDA, Japonske, Nemčije, Francije, Italije, Velike Britanije in Kanade se bodo ob koncu tega tedna sestali v Washingtonu, kjer bo tudi srečanje predstavnikov Svetovne banke in

Mednarodnega monetarnega sklada. Srečanje G7 je za evropske finančne trge manj pomembno kot nedavni prepir glede pogojev in končnega roka za uvedbo skupne evropske valute. Tržni izvedenci so v ponedeljek zatrdili, da je »duh solidarnosti«, v katerem se je srečanje v Valenciji končalo, deloma pomiril finančne trge, vendar dvomov glede možnosti uvedbe skupne evropske valute do leta 1999 ni pregnal. Nezaupljiva predvidevanja pa so v prejšnjem tednu oslabila še tako sibe evropske valute.

»Ne verjamem, da je kdorkoli na finančnih trgih sploh upošteval skupino G7,« pravi strokovnjakinja za mednarodne ekonomske odnose Alison Cottrell. »Na trgih tudi ne

pricakujejo, da bo srečanje G7 prineslo kakršnokoli novost. G7 je bila pomembna v preteklosti, zdaj pa središče dogajanja predstavlja Evropa.«

V ponedeljek so japonski časopisi zapisali, da se G7 nadeja dviga vrednosti dolarja na 110 jenov, vendar novica ni imela večjega vpliva na finančne trge. Obudila je sicer strahove o vnovičnem posegu centralnih bank na finančne trge. Takemu posegu smo bili priča 15. avgusta, ko so dolar nezadržno kupovale Nemčija, Japonska in ZDA, vendar se zdi, da so finančni trgi pogleda in načrte skupine držav G7 vzeli v zakup.

Finančni trgi vedo, da ležijo korenine težav dolarja in evropskih težav na sploh v proračunskih pri-

mankljajih. Teh problemov pa se samo s sodelovanjem držav G7 ne da rešiti; stanje se zaradi skupnih naporov za zmanjševanje nezaposlenosti lahko samo še poslabša. Države G7 lahko potožijo tudi zaradi počasne gospodarske rasti v Evropi, ki jo v veliki meri povzročila zmanjšana vrednost dolarja. Vendar bodo države G7 zaskrbljene poglede odvrnile od Evrope, kjer je gospodarska rast trenutno enakomerna, obrestne mere pa se kar padajo.

»Evropa predstavlja ta čas lokomotivo, ker se je iz recesije izvlekla pozneje in je trenutno v konjunkturi,« je zadevo komentiral Michael Heise, finančni vodja DG banke iz Frankfurtu.

Janet Northcote, Reuter

CERKEV
IN
POLITIKAUčenci naj se seznajajo z religijami,
verouk pa naj ostane v cerkvi

Anderlič: Cerkev je treba demistificirati in ji ne dovoliti, da se vmešava v politiko

LJUBLJANA - Če bo parlament v tretji obravnavi bodočega zakona o osnovni soli glasoval enako, kot je v drugi, bodo imeli učenci osnovnih sol v zadnjih treh razredih osnovne sole možnost, da si izberejo kot predmet nekonfesionalni pouk o religijah in etiki. Taksno odločitev je sprejelo 33 poslancev iz vrst opozicije, kršćanske demokracije in - z izjemo desetih poslancev - tudi dobršen del poslancev LDS. Liberalni demokrati so glasovali tudi za odločitev razprave in odločanja o predlogu Polonce Dobrajc in Zmaga Jelncica o začasnem zadržanju vračanja cerkvenega premoženja. Po teh potezah liberalnih demokratov so se v javnosti pojavile ostre kritike in očitki, da so liberalni demokrati pripravljeni popustiti se v marsicem, samo da bi obdržali cimboljše odnose s koalicijskimi partnerji SKD.

»Ne gre za popuščanje, pač pa za iskanje kompromisa, ki bi bil se znošen in bi urejal razmerja v državi v duhu ustave in ločenosti cerkve od države,« nam je povedal vodja poslanskega kluba LDS **Tone Anderlič**. »Cerkev je treba demistificirati, ji omejiti področja, na katerih lahko deluje, in ne dovoliti, da se vmešava v politična in druga vprašanja, saj večkrat posega dlje, kot bi smela. Urediti bi morali tudi status vseh verskih skupnosti v Sloveniji, zlasti Rimskokatoliške cerkve, ki je največja. To je treba zagotoviti tudi pri financiranju, zlasti pri ohranjanju zgodovinske in kulturne dediščine, s katero upravlja Cerkev. Vse to delamo zato, da bi se izognili zahtevam po podpisu konkordata. Sedanje zahteve in potrebe Cerkve presegajo visino sredstev, ki bi jih lahko dobili kot dobiček pri gospodarjenju z gozdovi, zato vendarle iščemo možnosti, kako urediti vprašanje gozdov. V LDS menimo, da so gozdovi narodno bogatstvo in da mora z njimi upravljati država. Pri vprašanju verouka gre za klasično zanko. Kot liberalci ne moremo biti proti temu, da se učenci seznajajo z različnimi religijami, hkrati pa ostro nasprotujemo uvedbi verouka v sole. Če ne bi pri-

volili v uvedbo izbirnega predmeta nekonfesionalnega pouka o religijah in etiki, bi nam lahko kako drugače skusali vsiliti resnični verouk. Zdaj je pomembnejše vprašanje, kdo in kako lahko uči ta predmet,« je povedal **Tone Anderlič**.

Vodja poslanskega kluba SKD **Ignac Polajnar** ocenjuje sprejeto odločitev kot najmanjši skupni imenovalec, ki ga je bilo mogoče doseči. »Presenečeni smo, da je po glasovanju v parlamentu nastal takšen vihar, ki je po našem mnenju povsem nepotreben, saj je bilo znotraj koalicije jasno, kakšno rešitev bo predlagala vlada. Res je sicer, da smo se pogovarjali samo z liberalnimi demokrati, pričakovali pa smo, da so se v LDS pogovarjali z združenim listo. Cudi nas, da se vedno govori o verouku, čeprav vsi natanko vedo, da gre za pouk o religiji in etiki s posebnim poudarkom (to je zapisano v beli knjigi) na evropski kontekst, kar pomeni s poudarkom na krščanstvu.« Na vprašanje, kako so krščanski demokrati zadovoljni s predlagano rešitvijo, je **Ignac Polajnar** povedal: »Glede na reakcije, bomo z doseženim vedno čedalje zadovoljni, saj se bojimo, da bo imela vlada velike težave pri operacionalizaciji zakona o

osnovni soli. Če se bo to dogajalo, bi bilo treba v zakonu bolj natančno opredeliti naravo tega predmeta in načine njegovega poučevanja. V SKD zaupamo ministrstvu in strokovnim svetom, da bodo ta vprašanja rešili v duhu bele knjige in zakona.«

Ciril Ribčič je opozoril, da so bili v Združeni listi socialnih demokratov večkrat bolj strpni do vprašanj religije in vere kot liberalci, katerih evropska tradicija je ostro protiklerikalna. »Menim, da je normalno, če se v učne programe vnese predmet o spoznavanju religij, imam pa pomislek, da je to izbirni predmet, saj to utegne pripeljati do diferenciacije. Utegne se primeriti, da bodo na vasi otroci in starsi, ki ne bodo izbrali tega predmeta, izpostavljeni porogu, v mestih pa bo ravno nasprotno. Tam se bodo posmehovali tistim, ki bodo ta predmet izbrali. Prisluhnili sem tudi argumentom, ki opozarjajo na poskuse hudega prodiranja Cerkev na področje, ki z njenim poslanstvom nimajo nič skupnega in da se neka ureditev, ki se zdaj tolmači kot kompromisna, lahko uveljavi kot skrajna. V mislih imam tudi nevarnost zgolj liberalno-krščanske vlade, v kateri bi lahko resor solstva pripadel SKD, posledice pa bi bile jasne.« Ko je **Ciril Ribčič** govoril o vprašanju vračanja gozdov Cerkvi, je ocenil, da je tako imenovani Jelencjev zakon posrečena rešitev. »Jasno je treba povedati, da sta poprava krivic iz preteklosti in vrnitev objektov, ki jih Cerkev potrebuje za svoje poslanstvo, pa tudi denacionalizacija nujno potrebna. Težava je v tem, da se v imenu teh ciljev odpirajo vprašanja, ki Slovenijo vračajo

korak nazaj od rešitev v državah, kjer revolucija ni nikoli zmagala in kjer so dali Cerkev mesto, ki si ga zasluži glede na svojo ločenost od države.

»Gre za zelo agresiven napad Cerkev na slovensko politično prizorišče,« meni **Zmago Jelenc** (SNS). »Cerkev je s pomočjo LDS uspešno plasirala v sole verouk. Tudi s pomočjo LDS je prišla do gozdov, ki ji ne pripadajo, z zahtevo po starih stalnih virih financiranja pa skuša podpirati svojo gospodarsko strukturo v primeru slabega gospodarjenja z gozdovi. To, da so slabi gospodarji, so že dokazali s tem, da so prvih 2880 hektarjev gozdov, ki jim jih je podarilo ministrstvo za delo **Rine Klinar** ze zakockali v primeru tiskarne. Tega ne počne vsa Cerkev, ampak ljubljanska nadškofija, torej, ena sama civilnopravna enota Rimskokatoliške cerkve od približno dva tisoč takšnih enot v Sloveniji. In zakaj Cerkev ne sme dobiti gozdov? Prvic zato, ker niso njeni, saj jih je večino že razprodala zaradi zadolženosti v nekdajni Avstroogrski. Drugič pa zato, ker je kraljevina Jugoslavija z agrarno reformo Cerkev odvzela večino preostalega premoženja, poskusa vnovične vrnitve tega premoženja s Koroscevim odlokom pa tedanja skupščina Kraljevine Jugoslavije ni ratificirala. In tretjič, ker je ljubljanska nadškofija v Ljubljanski pokrajini sodelovala z okupatorjem in blagoslavljala njegove zločine proti slovenskim ljudem, kolaboracionistom pa ne poklanjajo premoženja nikjer na svetu,« je poudaril **Zmago Jelenc**.

Janja Klasinc,
foto: **Boban Plavevski**

SLOVENSKO-AMERIŠKO ZNANSTVENO SODELOVANJE

Odobrili 17 raziskovalnih projektov

Največ raziskav s področja energije, ekologije in naravnih virov

LJUBLJANA - Slovensko-ameriški odbor za znanstveno in tehnološko sodelovanje je včeraj na svojem drugem zasедanju odobril financiranje sedemnajstih raziskovalnih projektov. Slovenski in ameriški znanstveniki bodo za te skupne projekte s področja naravoslovnih ved prejeli skupaj 650 tisoč ameriških dolarjev. Vsaka od strani bo prispevala polovico denarja, Slovenija in Združene države Amerike pa inata obe pravico do uporabe rezultatov raziskav.

Največ projektov, ki bodo večinoma trajali tri leta, raziskuje področje okolja, energije in naravnih virov (38 odstotkov sredstev), na drugem mestu so osnovne raziskave (18 odstotkov), sledijo projekti s področja kmetijstva (16 odstotkov), medicine (13 odstotkov) in tehnike. Minister za znanost in tehnologijo dr. Rado Bohinc je ob tej prilo-

žnosti poudaril, da je slovensko sodelovanje z ZDA zelo pomembno, ker gre za tehnološko visoko razvito državo, kar slovenskim znanstvenikom prinaša pomembne izkušnje in tudi priznanje. Vodja ameriške delegacije, direktor oddelka za mednarodno znanstveno sodelovanje v zunanjem ministrstvu Ronald D. Lorton, upa, da bo

med znanstveniki iz obeh držav prišlo do tesnejšega sodelovanja, obenem pa je pohvalil dosežke slovenskih znanstvenikov.

Dejavnosti slovensko-ameriškega odbora za znanstveno in tehnološko sodelovanje izhajajo iz sporazuma med vladama o znanstvenem in tehnološkem sodelovanju, ki je bil podpisan leta 1993. Državi sta od takrat sodelovali pri 27 raziskovalnih projektih, tako da so zdaj s 44 skupnimi projekti Združene države slovenski drugi najpomembnejši partner pri znanstvenem sodelovanju. Na prvem mestu je Francija, na tretjem pa Nemčija. (M. B.)

ZLSD / OKROGLA MIZA

Danes je položaj civilne družbe slabši kot nekoč

O vlogi in položaju civilne družbe na Slovenskem

LJUBLJANA - Združena lista socialnih demokratov je sinoči v Cankarjevem domu pripravila okroglo mizo z naslovom Civilna družba in demokracija, na kateri so sodelovali predstavniki in predstavnice različnih asociacij, prostovoljnih organizacij in društev.

Vecina razpravljalcev je menila, da je položaj civilne družbe v današnjem času slab-

ši kot pred letom 1990. Predstavnik slovenskega ekološkega društva **Karel Lipič** je govo-

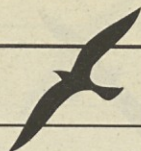
ril o pomanjkanju pravil igre, ki naj bi veljala med državo in civilno družbo, kar se se posebej kaže na pravnem pa tudi na finančnem področju. Podobnega mnenja je bil tudi predstavnik Društva za preučevanje in opazovanje ptic Slovenije **Borut Mozetič**, ko je govo-

ril o problemih, ki jih ima društvo zaradi neodgovornega in neprofesionalnega obnašanja države. Nekorektnost, subjektivnost in neprofesionalnost so bile besede, s katerimi je **Marko Hren** opisal delovanje države, poudaril pa je tudi sibe položaj stroke na vseh področjih. Drugačen pogled na problem civilne družbe je izrazila **Gorana Mlakar**, ki je menila, da tuje fundacije obvladajo to področje, ker jo silijo v podrejanje kapitalu, zato bi država in civilna družba morali vzpostaviti dialog, da bi si slednja zagotovila boljši položaj. **Igor Luksic** pa je dejal, da je civilna družba neki duhovni prostor in način delovanja ljudi, ki jim je država odveč, ker svoboda teh posameznikov za svoje delovanje države ne potrebuje.

Bernard Pesjak,
foto: **Barbara Reya**

Drugo zasédanje slovensko-ameriškega odbora za znanstveno sodelovanje (Foto: B. P.)

RAI 1

6.30	Dnevnik, 6.45 aktualna oddaja Unomattina, vmes (7.35) gospodarstvo, (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00) dnevnik
9.55	Masa iz Assisija
12.00	Verdemattina - Nasveti
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem
13.30	Dnevnik
14.00	Film: Non ti conosco più, amore (kom., It. '80, i. J. Doreli, M. Vitti)
15.55	Mladinski variete Solletico, risanke
17.50	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik
18.10	Aktualno: Italia Sera - Zanimivosti iz vsakdana
18.50	Variete: Luna Park
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.40	Film: Molto rumore per nulla (kom., VB '93, r.-i. K. Branagh, E. Thompson, Sharon Stone)
22.45	Dnevnik
22.50	Sportna sreda: SP v kolesarstvu
0.00	Dnevnik, zapisnik, horoskop, nočni razgovori in vreme
0.30	Sport: SP v kolesarstvu
0.30	Dok. Videosapere: Media/Mente
1.00	Aktualno: Sottovoce
1.15	Film: OSS 117 Segretissimo (krim., Fr. '63)

RAI 2

6.35	Dok.: V kraljestvu narave
7.00	Variete za najmlajše
9.10	Film: I figli del Leopard (kom., It. '65)
10.45	Nan.: Saranno famosi
11.30	TG2-33, 11.45 dnevnik
12.00	Aktualni variete: I fatti vostri (vodi G. Magalli)
13.00	Dnevnik, navade in družba, vreme
14.00	Variete: I fatti vostri
14.25	Nad.: Quando si ama, 14.50 Santa Barbara
15.35	Dnevnik
15.40	Film: La resa dei conti (dram., ZDA '89)
17.20	Dnevnik
17.25	Nan.: Zdravnik med medvedi
18.10	Sport in vreme
18.35	Sereno variabile
18.45	Nan.: Hunter
19.45	Dnevnik in sport
20.20	Variete: Go-Cart
20.50	Film: In fuga per tre (kom., ZDA '89, i. Nick Nolte, M. Short)
22.30	Aktualno: Poklic reporter
23.30	Dnevnik in vreme, 0.10 Iz Parlamenta
0.20	Variete: I fatti vostri
0.30	Avtorska glasba
1.25	Nan.: Soko 5113

RAI 3

6.00	Jutranji dnevnik
8.40	Film: I cento cavalieri (pust., It. '64)
10.30	Dok.: Obrtništvo, zgodbe izseljencev, gospodarstvo, dok. Shetland
12.00	Dnevnik
12.15	Opera: Pred premiero
14.00	Deželne vesti
14.20	Popoldanski dnevnik
14.50	Nan.: Capitan Nice
15.20	Sport: kotalkanje
17.00	Aktualno: Davvero, 17.30 Glas gospodarja, 17.55 Dok., 18.05 nan. Superman, nato vreme
19.00	Dnevnik, deželne vesti
19.50	Variete: BlobSoup
20.30	Dan v preturi
22.30	Dnevnik, deželne vesti
22.55	Aktualni oddaji: Linea 3, 23.50 The end
0.30	Dnevnik, pregled tiska, vreme, 1.00 Fuori orario
1.00	Variete: Fuori orario, vmes film v originalu Il re degli schacchi ('88)

RETE 4

7.45	Nad.: Piccolo amore, 8.30 Il disprezzo, 9.35 Cuore ferito, 10.30 Felicità, 11.15 Il prezzo di una vita, vmes (11.30) dnevnik
12.30	Variete: Adam proti Evi
13.30	Dnevnik
14.00	Nad.: Sentieri
15.15	Film: L' avventuriero di Hong Kong (pust., ZDA '55, i. C. Gable, S. Hayward)
17.10	Aktualno: Perdonami (vodi D. Mengacci)
18.00	Dnevne zanimivosti - Giorno per giorno, vmes (19.00) dnevnik
20.30	Film: Sentieri selvaggi (western, ZDA '56, i. J. Wayne, N. Wood)
22.45	Film: Wall Street (dram., ZDA '87, i. M. Douglas, C. Sheen, M. Sheen), vmes (23.30) dnevnik
1.15	Pregled tiska

CANALE 5

6.00	Na prvi strani, vreme
8.45	Maurizio Costanzo Show
11.30	Aktualno: Forum - Televizijsko sodišče
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.15	Variete: Casa Castagna
15.30	Nan.: La tata
16.00	Otroski variete
18.00	Dnevnik TG5 - Flash
18.05	Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik in vreme
20.25	Striscia la notizia
20.40	Film: Basic Instinct (krim., ZDA '92, i. M. Douglas, S. Stone), vmes večerni dnevnik TG 5
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) nočni dnevnik
1.30	Sgarbi quotidiani
1.45	Striscia la notizia

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
11.30	Nan.: Le strade si San Francisco
12.25	Odpri studio
12.45	Fatti e misfatti, 12.50 Sport studio
13.00	Otroski variete
15.00	Variete: Generazione X
16.15	Nan.: Magnum P.I.
17.30	Dok.: Nati liberi
17.45	Nan.: Primi baci, 18.20 Acapulco H.E.A.T.
19.30	Odpri studio in vreme, 19.50 Sport studio
19.55	Variete: Appuntamento al buio (vodi Amadeus)
20.40	Film: Ci hai rotto, papà (kom., It. '93, i. E. Germano, L. Virgulti)
22.40	Nogomet: Juventus '83/'86 - All Star '83/'86
0.40	Aktualno: Fatti e misfatti
0.45	Italia 1 sport
2.00	Nan.: Baretta, 3.00 Supercar

TELE 4

13.30	19.30, 22.15, 00.20 Dogodki in odmevi
20.30	Proza: Crepi l'avarizia
22.30	Nan.: The Rookies

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.30	20.35 SP v kolesarstvu
19.30	Nan.: Quattro ragazzi per un computer
21.00	Spanski nogomet
23.30	Variete: Tappeto volante

RAI 3 slovenski program

20.25 Risanka: Filip
20.30 Dnevnik

BORIS S.

popravila TV - VCR
antene - SAT

Ul. Biancospino 22/2
OPCINE

Telefon: (040) 214867 - 214871

SLOVENIJA 1

10.40	Cobi in prijatelji, 4/13 del spanske risane serije
11.05	Arhitektura na prelomu tisoletja, 2. del nemske dokumentarne serije
12.05	Iz življenja za življenje
12.30	Širjave, evropski magazin o varovanju okolju, 3. del angleške dokumentarne oddaje
13.00	Poročila
16.20	Biblija: Posebnosti Janezovega evangelija, pon. 29. oddaje
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Otroski program: Gospod Mimo in gospa Ta-pa-ta
17.45	Marjanca Jemec Božić: Pravljični portret
18.00	Samo za salo, 1. del angleške serije
18.30	Umetniki za svet
18.45	Lingo, tv igrice
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Slvnostni koncert ob 15 letnici CD, prenos 1. dela
21.10	Francisek Asiski, 1. oddaja: Duh Assisija
22.00	TV dnevnik 3, vreme, sport
22.20	Zarisce
22.40	Sova:
23.10	Noro zaljubljena, 2. del Severna obzorja, 24 del

SLOVENIJA 2

13.00	Euronews
14.25	Umetniki za svet - ob 50 letnici OZN, ponovitev
14.35	Zgodbe iz školjke
15.05	Tedenski izbor
15.05	Stranski učinki, 13. del
15.50	TV 101, 17. del am. serije
16.40	Sova, ponovitev
17.15	KYTV, 6. del serije
17.15	Severna obzorja, 23. del ameriške nanizanke
18.00	RPL - studio Luwigana
18.45	Odkrivanje zemlje, amer. izobraz. serija, 20. del
19.15	V vrtincu
19.30	TV dnevnik 2, vreme
20.05	Sportna sreda: Litija, roketmet za pokal mest (M)
21.30	SP v kolesarstvu
22.30	Omizje
00.30	Umetniki za svet

KANAL A

10.00	A - shop, Spot tedna
10.20	Ponovitve
17.20	Spot tedna, A - shop
17.45	Brlog, 10. del serije
18.15	Zgodovina ameriškega podjetništva, pon.
18.45	A - shop
19.00	Vreme, risanka
19.10	Luc svetlobe, 526. del
20.05	Sirene, 2. del policijske nanizanke
20.55	Karma, oddaja o duhovnosti
22.00	Dance session
22.00	Benny Hill, 19. del serije
23.00	Epikurejske zgodbe, pon.
23.40	Videostrani

Koper

16.00	Euronews
16.10	»Bersaglio« - v studiu Tatiana Juratovec
17.10	Euroturismus
17.25	Tecaj angleškega jezika
18.00	Slovenski program: Bliznja srečanja tretje vrste
18.30	TV stalisce
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.30	Tecaj angleškega jezika
19.55	Nočni sodnik, TV nanizanka
20.30	Poletni koncert v Holmenkollnu
21.50	No Comment
22.00	Vsedanes -tv dnevnik
22.15	Dobrodošli tujec, ameriška komedija, 1947
	Režija: Elliott Nugent
	Igrajo: Bing Crosby, Joan Caulfield in drugi.

ORF Avstrija 1

06.00	Fantastične zgodbe, Vsakemu svojo moro
06.25	Otroski program, ponovitev
09.05	Umor, je napisala, pon.
09.50	Baywatch, pon.
10.35	Vesoljska ladja Enterprise
11.20	Columbo: Nihče ne umre dvakrat, pon. ameriške tv kriminalke, 1989
13.00	Otroski program
	Tjulenček Albert
13.25	Konfeti
13.40	Mila Superstar
14.05	Am dam des
14.30	Knjiga o dzungli
14.55	Artefix
15.30	Mini cas v sliki
15.40	Vesoljska ladja Enterprise
16.25	Baywatch: Trda sola
17.10	Strašno prijazna družina: Moski s praznimi hlaci
17.35	Zlata dekleta: Moski skoki cez plot
18.05	Iz dobrega gnezda
19.00	Pri Huxtablovih: Strašni sendvic
19.30	Cas v sliki
19.53	Vreme
20.00	Pogledi od strani
20.15	Krvava sled, nemški TV traler, 1995
21.50	Kraj zločina: Primer Schimanski
23.20	Cas v sliki
00.10	Bojujem se za sinova 36. del italijanske nadaljevanke, 1989
01.25	Dobrodošli v Avstriji, ponovitev
02.25	Ciociara, italijansko-francoski film, 1960

ORF Avstrija 2

09.05	Schiejok, pon.
10.05	Hura, deček je! Nemska komedija, 1953
13.10	Opice v ogledalu, pon.
14.00	Pravica do ljubezni
14.25	Doktor Trapper John: Moc ljubezni
15.10	Umor, je napisala: Poroka za vsako ceno
16.00	Vsak dan z Schiejokom
17.05	Dobrodošli v Avstriji
19.00	Zvezna dežela danes
19.30	Cas v sliki
20.00	Pogledi od strani
20.15	Kdor zna živeti
21.15	Cudezni otroci, Pet malih genijev
22.00	Cas v sliki
22.30	Drzavljanska vojna, 1. del dokumentarne serije
23.20	New York Underground
00.10	Lenny Krawitz, portret
00.15	Pogledi od strani
01.05	Videonoc

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.50 Biovreme; 8.05 Poslovni kazipot; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Poslovne informacije; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Iz glasbenih šol; 21.05 Zborovska glasba; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Etnoglasba sveta; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

6.00, 6.30, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.45 Prireditve; 9.15 Malčki o...; 10.00 Kje vas čevlji žuli; 11.35 Obvestila; 12.00 Opoldne; 12.10 Avtomobilske minute; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Popevki tedna; 16.15 Modne novosti; 17.50 Šport; 18.00 Vroči stol; 19.30 Melodije po pošti; 21.00 Zavrtite, uganite; 22.20-23.00 Jazz.

Slovenija 3

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasba; 10.05 Literarna matineja; 11.05 Izbrali smo; 13.05 Za knjižne molje; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Glasbene revije; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Glasba; 16.45 Življenje kot izziv; 17.05 Nočni tabor v Granadi; 20.00 Radioteka; 21.30 Ars antiqua; 22.05 Okrogla miza; 23.00 Glasb. tradicija 20. st.; 23.55 Lirični utrinek; Nočni pr. RS.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Otvoritev; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska in vreme; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.15 Na rešet; 8.50 Pesem tedna; 9.00 Servisne informacije; 9.45 Na rešet - odgovori; 10.45 Zanimivosti; 11.15 Aktualnosti; Hladno, toplo, vroče; 12.15 20 Modrih, 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Daj, povej; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.00 Tolar ni vse; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glas. odd. A...O...A; 19.00 Športni pr.; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 iz diskoteke.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.00 Modri val; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kulturna srečanja; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Gla-

sba po željah; 14.00 Zgodovina Istre; 14.50 Single tedna; 15.00 Back to the future; 16.00 Modri val; 18.00 Mix magazine; 18.45 Natività; 20.00 RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 8.15, 9.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.00 Horoskop; 7.35 Vreme; 9.30 Kam danes; 11.00 Anket; 12.00 BBC Novice; 12.15 Novinarjev gost; 13.55 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.25 Nagradna uganka; 18.15 RGL na rajzo gre; 20.00 Pole position; 22.00 Velike radosti; 24.00 New Age.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Predstavitve sklada Republike Slovenije za razvoj malega gospodarstva; 10.40 Informacije - zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 20.00 Večerni pr. - Parnas.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Stajerske miniaturre; 9.15 Na postaji zvokov; 11.45 Info-servis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Železi ste, poslušajte; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.40 Pojoči srebrni klobuček; 18.00 Mladi mladim; 19.30 Šport in glasba; 21.00 Na obisku; 22.00 Zrcalo dneva.

Radio Študent

8.00 RoboKak, 11.00 136. Avtodrom; 14.00 Kulturne recenzije & Napovedi; 15.00 OF (24 ur-info, jocular); 17.00 Rock Indok; 19.00 TB: Teengenerate; 20.00 Kozmiki, Night Time, Blues; 24.00 Reprise.

Radio Trst A

8.00, 10.00, 14.00, 17.00, Poročila; 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Obzornik; 9.15 Odpri knjiga: New York, New York (V. Maidon, 26. del); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.40 Cecilijanka '94: MPZ Fantje izpod Grmade; 13.20 Orkestri; 12.40 Za smeh in dobro voljo; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Krajene stvarnosti; 15.00 Pot-puri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Literarne podobe; 18.15 Glasba; Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 19.00 Glasba po željah; 20.30 Oddaja VZPI-ANPI; 21.15 Samo za vas; 22.00 Ostali Trst - L' altra Trieste.

Radio Koroška

18.00-18.30 Koroški zbori; 21.04-22.00 Glasbena oddaja.

MENJALNIŠKI TEČAJI

3. oktober 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 ITL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	85,30	86,10	11,98	12,25	7,45	7,97
A banka Koper	85,25	86,30	11,96	12,26	7,44	7,97
A banka Nova Gorica	85,20	86,10	11,95	12,25	7,45	7,96
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	85,20	86,15	12,00	12,40	7,50	8,20
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	85,20	85,90	12,00	12,20	7,40	7,85
Banka Vipava NG, t: 065/ 28-511	85,10	85,90	11,95	12,17	7,30	7,73
Come 2 us Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	85,40	85,70	12,08	12,18	7,50	7,85
Creditanstalt d. d.	85,30	86,00	12,05	12,25	7,50	8,10
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	84,57	85,63	12,12	12,14	7,72	7,78
Kompas Hertz Celje Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13	85,30	85,90	12,05	12,15	7,50	7,70
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	85,20	85,70	12,00	12,10	7,50	7,70
Kompas Hertz Idrija Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13	85,20	85,70	12,00	12,10	7,50	7,70
Kompas Hertz Tolmin Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13	85,20	85,70	12,00	12,10	7,50	7,70
Kompas Hertz Bled Tel: 064/ 741-519, od 7-19, sob od 7-13	85,20	85,70	12,00	12,10	7,50	7,70
Kompas Hertz Nova Gorica Tel: 065/ 28-711 od 7-19, sob. od 7-13	85,20	85,70	12,00	12,10	7,50	7,70
Kompas Hertz Maribor Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	85,00	85,50	12,00	12,10	7,50	7,70
Nova kreditna banka Maribor d.d.	84,55	85,90	12,00	12,25	7,35	8,00
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	85,45	85,90	12,05	12,20	7,40	7,85
Nova Ljubljanska banka d. d.	85,30	85,95	12,00	12,34	7,53	8,01
Poštna banka Slovenije	84,15	85,80	11,10	12,15	6,90	7,85
Publikum Ljubljana, t: 312-57	85,51	85,58	12,10	12,12	7,57	7,64
Publikum Piran, t: 066/ 747-370	85,50	85,75	12,07	12,15	7,58	7,70
Publikum Celje, t: 063/ 441-485	85,50	85,90	12,05	12,13	7,60	7,90
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	85,35	85,55	12,08	12,12	7,45	7,85
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	84,20	85,90	11,80	12,20	7,30	8,00
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	85,50	85,70	12,08	12,12	7,43	7,63
Publikum NM, t: 068/ 322-490	85,40	85,80	12,08	12,20	7,45	7,75
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	85,55	85,75	12,10	12,25	7,60	7,90
Publikum Portorož, t: 066/747-240	85,40	85,79	12,05	12,15	7,56	7,72
Publikum Ljubljana Miklošičeva	85,50	85,54	12,10	12,12	7,62	7,66
SKB d.d., ***	84,40	86,10	11,95	12,30	7,25	7,75
SHP Kranj, t: 064/331-741	85,40	85,70	12,08	12,14	7,60	7,97
SZKB d.d. Ljubljana, t: 1263320 *	85,25	85,90	12,00	12,22	7,35	7,86
UBK Ljubljana, t: 061/444-358	85,10	86,05	11,95	12,28	7,45	7,92
Upimo Ljubljana, t: 212-073	85,55	85,64	12,11	12,12	7,66	7,72

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni: *** Včerajšnji tečaji *

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKASedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

3. OKTOBER 1995		v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1585,00	1650,00	
nemška marka	1111,00	1156,00	
francoski frank	322,00	335,00	
holandski gulden	992,00	1032,00	
belgijski frank	54,00	56,20	
funt sterling	2520,00	2623,00	
irski sterling	2568,00	2673,00	
danska krona	286,00	298,00	
grška dramma	6,80	7,20	
kanadski dolar	1186,00	1234,00	
japonski jen	15,80	16,40	
švicarski frank	1380,00	1436,00	
avstrijski šiling	157,80	164,20	
norveška krona	253,00	263,00	
švedska krona	227,00	236,00	
portugalski escudo	10,60	11,00	
španska pezeta	12,80	13,50	
avstralski dolar	1212,00	1262,00	
madžarski florint	11,00	14,00	
slovenski tolar	12,70	13,30	
hrvaški dinar-kuna	260,00	295,00	

KMEČKA BANKA - GORICA

3. OKTOBER 1995		v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1588,00	1638,00	
nemška marka	1118,00	1153,00	
francoski frank	322,00	333,00	
holandski gulden	993,00	1023,00	
belgijski frank	54,10	55,90	
funt sterling	2525,00	2615,00	
irski sterling	2572,00	2667,00	
danska krona	287,00	297,00	
grška dramma	6,70	7,30	
kanadski dolar	1187,00	1227,00	
švicarski frank	1390,00	1425,00	
avstrijski šiling	158,00	163,00	
slovenski tolar	12,60	13,30	

TEČAJ TOLARJA V AVSTRIJI

3. OKTOBER 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Piberk	8,00	8,50
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,20	8,60
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,00	8,70
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,20	8,70
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,10	8,60

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

22. SEPTEMBER 1995

v DEM			
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	1.4195	1.4235	1.4275
funt sterling	2.2370	2.2440	2.2510
irski funt	2.2890	2.2960	2.3030
kanadski dolar	1.0499	1.0539	1.0579
nizozemski gulden	89.143	89.253	89.363
švicarski frank	124.03	124.13	124.23
belgijski frank	4.8450	4.8550	4.8650
francoski frank	28.754	28.814	28.874
danska krona	25.652	25.712	25.772
norveška krona	22.649	22.709	22.769
švedska krona	20.040	20.100	20.160
italijanska lira	0.8821	0.8861	0.8901
avstrijski šiling	14.193	14.213	14.233
španska peseta	1.1472	1.1512	1.1552
portugalski escudo	0.9490	0.9520	0.9550
japonski jen	1.4400	1.4415	1.4430
finska marka	33.090	33.170	33.250

Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 4. 10. 95

Nakupni Prodajni
1. REDNI tečaj za DEM 85,00 85,60
2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMINSKEGA nakupa deviz za tolarje.

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 190 z dne 03. 10. 1995 - Tečaji veljajo od 04. 10. 1995 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	90,8002	91,0734	91,3466
Avstrija	040	šiling	100	1180,7551	1184,3080	1187,8609
Belgija	056	frank	100	404,1490	405,3651	406,5812
Kanada	124	dolar	1	88,9680	89,2357	89,5034
Danska	208	krona	100	2144,2214	2150,6734	2157,1254
Finska	246	marka	100	2778,6384	2786,9994	2795,3604
Francija	250	frank	100	2412,4464	2419,7055	2426,9646
Nemčija	280	marka	100	8309,3252	8334,3282	8359,3312
Grčija	300	grd	100	—	51,2561	51,4099
Irsko	372	funt	1	—	193,4398	194,0201
Italija	380	lira	100	7,4128	7,4351	7,4574
Rep. Hrvaška	191	hrv. kuna	100	—	2246,9682	—
Japonska	392	jen	100	118,4328	118,7892	119,1456
Nizozemska	528	gulden	100	7421,8062	7444,1386	7466,4710
Norveška	578	krona	100	1895,7726	1901,4770	1907,1814
Portugalska	620	escudo	100	79,4786	79,7178	79,9570
Švedska	752	krona	100	1712,3858	1717,5384	1722,6910
Švica	756	frank	100	10316,8582	10347,9019	10378,9456
Velika Britanija	826	funt sterling	1	188,9375	189,5060	190,0745
ZDA	840	dolar	1	119,1225	119,4809	119,8393
Evropska unija	955	ECU	1	154,1878	154,6518	155,1158
Španija	995	peseta	100	96,5128	96,8032	97,0936

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 4. 10. 1995

dospelost blag. zapis	Število dni do dospelosti	tečaj za vpis v %			tekoča nominalna vrednost (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
5.10.95	1	102.5080%	98.0391%	100.2735%	1.700.000	871.318	833.332	1.704.650
20.3.96	168	98.1146%	96.4056%	97.2601%	1.700.000	833.974	819.448	1.653.422

BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice		BORZNA KOTACIJA A - Obveznice		BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice		BORZNA KOTACIJA B - Obveznice	
LEKC	800 (11.5.95)	11.310	27.9	11.300	12.000		
PRB	665 (13.6.95)	17.059	2.10	16.320	17.900		
SAL	500 (21.11.95)	19.340	2.10	18.520	19.640		
SKBR	1000 (24.2.95)	35.007	2.10	34.100	35.680		
BCZ1	10,0 (2.1.10.95)	103,7	29,9	103,1			
RSO1	8,0 (5.30.6.95)	101,3	2,10	98,6	101,9		
RSO2	9,5 (9.1.4.95)	110,8	2,10	105,5	124,0		
RSO8	5,0 (4.31.5.95)	92,0	2,10	91,0			
RS11	7,0 (5.15.7.95)	97,4	2,10	90,0			
RS14D	8,0 (5.30.6.95)	100,1	2,10	100,0	101,0		
RS14D	9,5 (9.1.4.95)	110,5	28,9	110,2			
SKB1	10,0 (4.1.1.94)	103,0	2,10	98,0			
SKR1	5,0 (3.30.6.95)	81,0	29,9	75,3	81,0		
BTR	300 (2.28.7.95)	13,737	2,10	13,310	14,000		
DAD	10.000 (1.6.94)	117,914	2,10	109,000	124,000		
FMD	1715 (24.5.95)	15,246	29,9	14,750	15,490		
GPCR	(10)	23,114	27,9	23,750			
HMER	(1)	15,000	26,9	14,200	16,500		
MIKZ	218 (30.3.93)	10,324	2,10	10,250	10,750		
NIKR	200 (26.6.95)	4,100	3,10	3,502	4,140	4,100	82
TCR	(5)	800,0	2,10	768,0	835,0		
KBT	2750 (22.6.95)	34,990	2,10	32,410	35,000		
FPNP	(1)	33,000	2,88	3,10	30,800	50,000	33,000
LUBP	720 (25.5.95)	12,300	2,10	11,210			
VIP	(1)	43,000	26,9	41,500	43,900		
LEK2	12,0 (4.1.11.94)	99,4	25,9	96,3			
OZG	11,0 (4.1.1.95)	103,5	27,9	100,8	104,0		
PCE	12,0 (7.1.6.95)	100,4	29,9	100,1			
PGO	10,0 (2.1.6.95)	100,6	2,10	100,6			
SZB1	10,0 (2.15.9.95)	104,5	27,9	103,5	105,0		

Tečajnica izvenborznega trga

ST. 187/95 - 3. 10. 1995

Vrednost

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Veliki oder

Danes in jutri, 4. in 5. oktobra, ob 17. in 20. uri bo Augsbursko lutkovno gledališče gostovalo z marionetnim programom kaba-retnih in glasbenih točk. Predstava je namenjena otrokom in odraslim.

Petek, 6. oktobra, ob 17. uri: J. Jurčić - S. Makarović - M. Herzog: **KOZLOVSKA SO-DBA V VISNJI GORI**, za izven.

Gledališka blagajna je danes odprta med 11. in 12. in eno uro pred predstavo, informacije ob istem času na telefonski številki 061/314-962, mobilni 0609/633-073.

SNG LJUBLJANA

Mala drama

Petek, 6. oktobra, ob 20. uri: Aldo Nicolaj: **PRVA KLASA**, za izven.

Rezervacije in prodaja vstopnic pri blagajni Drame, od 10. do 13. in od 18. do 20. ure, telefon: 061/221-511.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

Danes, 4. oktobra, ob 19.30:

H. H. Gudmundsdottir: **JAZ SEM MAE-STRO**, za abonma RED O in izven.

Nedelja, 8. oktobra, ob 21. uri: B. Kobal - G. Lesnjak: **DOMOVINA, LJUBEZEN MO-JA**, za izven.

Studente obveščamo, da bomo vpisovali studentske abonmaje za sezono 1995/96 od 2. do 6. oktobra od 10. do 12. ure pri blagajni MGL. Vabljeni!

Vstopnice so v prodaji vsak delavnik od 10. do 12. ure in eno uro pred predstavo pri blagajni MGL. Tel.: 061/210 852.

KUD FRANCE PREŠEREN

Danes, 4. oktobra, ob 21. uri:

Literarni večer generacije sedemdesetih. Svoja dela bodo prebrali: Ales Car, Ales Grošelj, Nina Kokelj, Miklavž Komelj, Matija Kostevc, Gasper Malej, Marcello Potocco, Ales Steger, Robert Titan-Felix, Jaka Zeleznikar.

Jutri, 5. oktobra, ob 20. uri:

Zijah A. Sokolović: **GLUMAC...JE GLU-MAC...JE GLUMAC**.

SNG MARIBOR

Drama

Vnovic si lahko v treh zaporednih večerih ogledate predstavo **LA DIVINA COMME-DIA** v režiji Tomaza Pandurja.

Predstave bodo:

Inferno - petek, 6. oktobra, ob 19.30

Purgatorio - sobota, 7. oktober, ob 20. uri

Paradiso - nedelja, 8. oktobra, ob 20. uri.

Gledališka blagajna je odprta: v ponedeljek od 10. do 17. ure, od torka do petka od 10. do 19. ure. V soboto od 10. do 13. ure in dve uri pred predstavo. Ob nedeljah in praznikih samo dve uri pred predstavo. Rezervacije po telefonu: 062/221-206.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Ray Cooney: **TO IMAMO V DRUŽINI**,

Premiera: danes ob 19.30, za izven.

Cetrtek, 5. oktobra, ob 19.30 za abonma CETRTEK in izven.

Prodaja vstopnic: od 10. do 12 ure in uro pred začetkom predstav pri gledališki blagajni (vhod z Glavne trga); informacije po tel.: 064/222-681.

METELKOVA, LJUBLJANA

V organizaciji skupine K.A.P.A. in TEATRA GROMKI bo danes ob 21. uri v Gala hali večer komičnega gledališča. Smeh bosta prodajali NASA KABINET in TEATER GROMKI s predstavama **ROKA ROKO UBIJE** in **PRAVA REC**.

CANKARJEV DOM

Danes, 4. oktobra, ob 20. uri v okviru Tedna Bavarske v Ljubljani: Roland Topor: **ZIMA-POD MIZO**. Predstavo (na sliki) v nemškem jeziku (simultan prevod) izvaja Münchner Volkstheater.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom - Slovensko stalno gledališče

V petek, 6. t. m., ob 20.30 (red A) premiera Aishilove tragedije »Sedmerica proti Tebam« v prevodu Alojza Rebule. Režija Mario Ursič.

Gledališče Verdi - Dvorana Tripocovich

Jesenska simfonična sezona 1995

V petek, 6. t. m., in v soboto, 7. t. m. koncert posvečen skladatelju Pietru Mascagniju. Nastopil bo zbor in orkester gledališča Verdi pod vodstvom Tiziana Severinija.

Do 12. t. m. so pri blagajni gledališča Verdi na razpolago novi abonmaji in eventuelne rezervacije preostalih prostih mest. Abonmaje delijo tudi po solah, na univerzi in raznih podjetjih.

Gledališče Cristallo - La Contrada

V soboto, 7. t. m., ob 20.30 premierska predstava narečne komedije »Un'Isotta nel giardino« Nini Perno in Francesca Macedonia. Nastopajo Ariella

Reggio, Orazio Bobbio, Gianfranco Saletta in Mimmo Lo Vecchio. Režija Francesco Macedonio. Abonmaje za novo gledališko sezono lahko dobite pri blagajni gledališča, pri UTAT v Galeriji Protti, pri podjetjih, solah in na univerzi.

Gledališče Rossetti

Abonmaje za novo gledališko sezono lahko dobite pri blagajni gledališča (samo ob delavnikih 8.30-19.30), v Galeriji Protti (ob delavnikih 8.30-12.30, 16-19), pri podjetjih, solah in na univerzi. Do 12. t. m. lahko potrdite stalne sedeže.

Sv. Ivan - Bivša umobolnica

Danes, 4. t. m., bo v svetoivanskem gledališču (Ul. S. Cilino 101) simpozij o dejavnosti skupin Accademie della follia; v soboto, 7. t. m., pa bodo uprizorili igr »Storia di Augusta«. Prireditve prirejajo v okviru projekta Meje, ki sta ga zastavila Deželni center za mentalno zdravje in združenje »Franco Basaglia«.

KOROŠKA

CELOVEC:

V Mestnem gledališču bo danes, 4. t. m., ob 19.30 opera »Cavalleria rusticana«.

BELJAK:

Studijski oder: v ponedeljek, 9. t. m., ob 20. uri W. Siegmund »Eine Liebe im Krieg«.

VELIKOVEC:

v mali dvorani na gradu prirejata SPD Lipa in univerza Celovec v soboto, 7. t. m. ob 19.30 predstavitev filma »Barbara, Lucija, pomoj - Barbara, Lucija, hilf«.

SELE:

v gostilni Terkl bo v soboto, 7. t. m., ob 20. uri koncert »Roz-Podjuna-Zilak«. Nastopajo MePZ Gorjanci, MZ Podjuna, družina Zwitter, kvartet z Vinske gore in MoPZ Trta.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

ZGODOVINSKI DOGODEK

XX. STOLETJE, ČAS SLOVENCEV (Slovenska kronika 20. stoletja)

Zgode in nezgode, padce in vzpone, velike in male dogodke Slovencev

Vam bosta v četrtek, 5. oktobra, ob 19. uri v Viteški dvorani

Mariborskega gradu predstavila

dramski igralec

ROMAN KONČAR

in

zgodovinar

dr. MARJAN DRNOVSEK.

Srečanje z njima bosta z

zivo besedo dopolnila

gospa MAGDALENA TOVORNIK

in

profesor BRUNO HARTMAN.

Sodelovali bodo tudi glasbeniki Srednje glasbene sole Maribor.

Mednarodna razstava

VSE O SRCU

Ljubljana, Cekinov grad, od 10. oktobra

1995 do 14. januarja 1996

Videli boste:

- razvoj srca od najmanjših zivali do clove-

- nacine zdravljenja srca in ozilja od zace-

-tkov do najmodernejsih metod

- vse o dejavnostih tveganja: kajenju, vi-

sokem krvnem tlaku, debelosti, nepravilni

prehrani, premalo gibanja, stresu

- srce v literaturi, poeziji, slikarstvu in ki-

-parstvu

- srce v ljudski umetnosti.

Razstava je odprta vsak dan, razen pone-

deljka, in sicer od 10. do 18. ure.

cu. Večer bo uvedel odbornik za kulturo trzasko občine Roberto Damiani, sodelovali pa bodo Claudio Magris, Miran Kosuta, Grytzo Mascioni in Lidija Kozlovic.

Muzaj Revoltella - Umetnost Video TV

Do 15. t. m. bo na ogled mednarodni pregled video filmov.

S srečanjem s
Cirilom Zlobcem (na sliki KROMA) **se danes**
ob 18. uri v avditoriju
tržaškega muzeja Revoltella
začenja niz
TRIKRAT V SREDO
s slovensko izvirnostjo,
ki ga prirejata Skupina '85
in kulturno odborništvo
tržaške občine.

GLASBA SLOVENIJA

CANKARJEV DOM, LJUBLJANA

Danes, 4. oktobra, ob 20. uri: **SLAVNOSTNI KONCERT** ob petnajstletnici Cankarjevega doma, 50-letnici umetniškega delovanja **pianistke Du-bravke Tomsic Srebotnjak (na sliki)**, slovesni predaji novega klavirja-Steinway, katerega pokrovitelj je Zavarovalnica Triglav, in petnajstletnici delovanja Jezersek Catering, d.o.o.

V četrtek in petek, 5. in 6. oktobra, ob 19.30: **Oranžni abonma I. in II. - OR-KESTER SLOVENSKE FILHARMON-IJE**, dirigent **MARKO LETONJA**, so-listka **ANGELINA REAUX**, mezzoso-pran. Program: Mihelic, Bernstein, Weill.

V petek, 6. oktobra, ob 21. uri v dvorani Slovenske filharmonije: **ZVOKI SESTIH STRUN - Roberto Aussel**, kitara. Program: F. Kleynjans, R. Dyens, L. Brouwer, M. Ponce, A. Barrios, A. Piazzolla.

Sobota, 7. oktobra, ob 19. uri: ponovitev **SLAVNOSTNEGA KONCERTA** pianistke Du-bravke Tomsic Srebotnjak. Program: W. A. Mozart, M. Ravel, F. Chopin.

Ponedeljek, 9. oktobra, ob 19.30: dobitnica številnih mednarodnih nagrad **IRENA CHRIBKOVÁ**, orgle.

NOVA GORICA

Danes, 4. oktobra, bo ob 20.15 v veliki dvorani Kulturnega doma koncert kla-

sične glasbe. Nastopata violinist Vladimir Spivakov in pianist Sergej Besrodni. Program: Franz Schubert - Sonata za violino in klavir v a-molu D 385; Alfred Schnittke - Sonata za violino in klavir st. 1; Arvo Pärt - Spiegel im Spiegel; Manuel de Falla - Spanska suita; Igor Stravinski - Suite italienne za violino in klavir.

NOVO MESTO

Danes, 4. oktobra, bo v dvorani Doma kulture koncert klasične glasbe. Nastopata Michael Grube, violina, in Igor Dekleva, klavir. Program: J. S. Bach - Ciaccona, G. Fauré - Berceuse, J. Massenet - Meditacija Thais, N. Paganini - Dva capriccia, M. Ravel - Skladba v formi Habanere, I. Dekleva - Prividi in sanje, N. First - Something wild, P. de Sarasate - Carmen - fantazija.

LJUBLJANA

Jutri, 5. oktobra, ob 19. uri v Modrem salonu Grand hotela Union: **ZVOKI MLADIH V UNIONU**: Vilma Zalaznik, violina in Hinko Haas, klavir.

RAZSTAVE SLOVENIJA

CANKARJEV DOM

V Mali galeriji je do 20. oktobra na ogled fotografska razstava Kumbhu mela Smiljana Siske in Boruta Sraja.

V Galeriji CD bodo nocoj ob 20. uri odprli razstavo **CHRISTO** in **JEANNE-CLAUDE**: projekti 1961-1995.

GALERIJA KAPELICA

V galeriji je do 10. oktobra na ogled instalacija Voyager Davida Bizovičarja.

MALA GALERIJA, Slovenska 35

V galeriji je na ogled razstava slik nemškega umetnika Imija Knoebela.

NARODNI MUZEJ, Prešernova 20

Na ogled je razstava Gotika v Sloveniji - Svet predmetov.

GALERIJA KRKA, Dunajska 65

V galeriji do 7. oktobra razstavlja nizozemski slikar Kees van Eyck.

GALERIJA SKUC

V galeriji je na ogled samostojna razstava mladega fotografa Tomaza Gregorica.

GALERIJA ILIRIJA, Tržaška 40

V galeriji je na ogled razstava makedonskega umetnika Goce Kalajdziskega Ikone.

MUZEJ JESENICE

Na ogled je razstava slik, plastik in reliefov umetnice Eve Gasparšič. Razstava bo na ogled do 29. oktobra.

LAŠKI DVOREC, LAŠKO

V dvorcu je na ogled razstava risb, stripov in slikanic Mikija Mustra.

POKRAJINSKI MUZEJ, MURSKA SOBOTA

Na ogled je arheološka razstava **AVARI NA JUGOZAHODNEM MADZARSKEM**. Razstava bo na ogled do 20. novembra.

GALERIJA BOŽIDAR JAKAC, KOSTANJEVICA NA KRKI

V grajski cerkvi galerije je predstavljeno zivljenjsko delo akademskega kiparja Staneta Jarma.

GALERIJA BELVEDERE, BLEJ

V galeriji je na ogled razstava Zvezda in Odeon pijeta kavo v Titovi kajnici Petre Varl Simončić.

RAZSTAVNI SALON ROTOVŽ, MARIBOR

V salonu je na ogled pregledna razstava del nemškega velikan konceptualne umetnosti Hermann a Glöcknerja (na sliki: Vzpenjačica oblika v rdecem).

GALERIJA-EQRUNA, Gregorčičeva 3

V galeriji je na ogled razstava Palcki kiparke in docentke na Pedagoški akademiji v Ljubljani Dragice Cadez.

ŠUBICEVA GIMNAZIJA, LJUBLJANA

V prvem nadstropju gimnazije bodo nocoj ob 20. uri odprli razstavo Arhitektura v risbah nasih dijakov.

GLASBA FJK

TRST

Gledališče Miela

V petek, 6. t. m., ob 20.30 - koncert madzarske glasbene skupine Ando drom, ki bo izvajala cigansko glasbo. Koncert organizira Romski odbor Rom Sinti dezele F-Jk in Zadruga Bonaventura. Vstop prost.

V nedeljo, 8. t. m., ob 11. uri koncert Riccarda Zadrea. Koncerte, osem nedeljskih glasbenih matinej, je organiziralo gledališče Verdi v sodelovanju z Zadrugo Bonaventura in bodo trajali do 17. decembra. Nastopilo bo osem mladih ze uveljavljenih pianistov, ki bodo izvajali Beethovnovne sonate. Vstopnice so na razpolago pri blagajni Dvorane Tripocovich po 10.000 lir za koncert, medtem ko abonma stane 50.000 lir.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej Revoltella-Galerija moderne umetnosti (Ul. Diaz 27): do 15. t. m. razstavlja James Rosenquist.

Palaca Costanzi: do 5.11. bo na ogled razstava »Od gosenice do metulja: na poti ponovnega odkrivanja sveta zuzelk«. Urnik: vsak dan 9-13, 16-20, ob nedeljah samo jutraj.

Miramarski park- Konjušnica: do 7.1.1996 je vsak dan od 9.00 do 19.00 na ogled razstava izkopanin antične Eble.

Dvorana Krozka Generali-Trg Duca degli Abruzzi 1: Do 6. t. m. bo na ogled razstava albanskega slikarja in kiparja Gavril Pritfuli.

GORICA

Kulturni dom: do 8. t. m. razstavlja slikar Jona Gal Planinc iz Ljubljane.

V Pokrajinskem muzeju na gradu in v Coroninijevem dvorcu je do 31.12. odprta razstava »Ottocento di frontiera«.

Galerija Katoliške knjigarne: do 28. t. m. razstavlja akademski slikar Kristof Zupet.

ŠTANJEL

Galeriji Lojzeta Spacala je odprta od delavnikih 14-19 (razen ponedeljkov); ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10-12, 14-19.

PASSARIANO

V Vili Manin bo do 10.12 odprta razstava o Pier Paolu Pasoliniju.

KOROŠKA

CELOVEC

Skofijski muzej (Lidmanskyygasse 10): odprt je do 15. t. m. Kunstforum (Villacherstrasse 8/II): do 14. t. m. razstavlja Ahmet Oran.

Galerija Freund: razstavlja Johannes Zechner.

Evropska hisa: kiparski simpozij Krastal-Celovec.

Hisa umetnikov: do 7. t. m. je na ogled razstava T. Woschitza.

Galerija Ars temporis: razstavlja Vlastimila Teske in Angele Hübel.

PLIBERK Do 14. t. m. razstavlja Werner Berg.

TINJE

Galerija Tinje: stalna razstava lesorezov Wernerja Berga.

ŠPITAL OB DRAVI

Grad Porcia: do 15. t. m. bo na ogled razstava »50 let Akademije za likovno umetnost v Ljubljani«

TRST

Avditorij Muzeja Revoltella

Danes, 4. t. m., ob 18. uri prvo srečanje ciklusa »Trikrat v sredo ob slovenski izvirnosti«. Na njem bo govora o pesniku Cirilu Zlob-

KOLESARSTVO / SVETOVNO PRVENSTVO V KOLUMBIJI

S kronometrom začetek drugega dela prvenstva

Pri moških je glavni favorit za zmago Miguel Indurain, ki se je na SP izredno vestno pripravil - Od Slovencev danes samo Pintarič

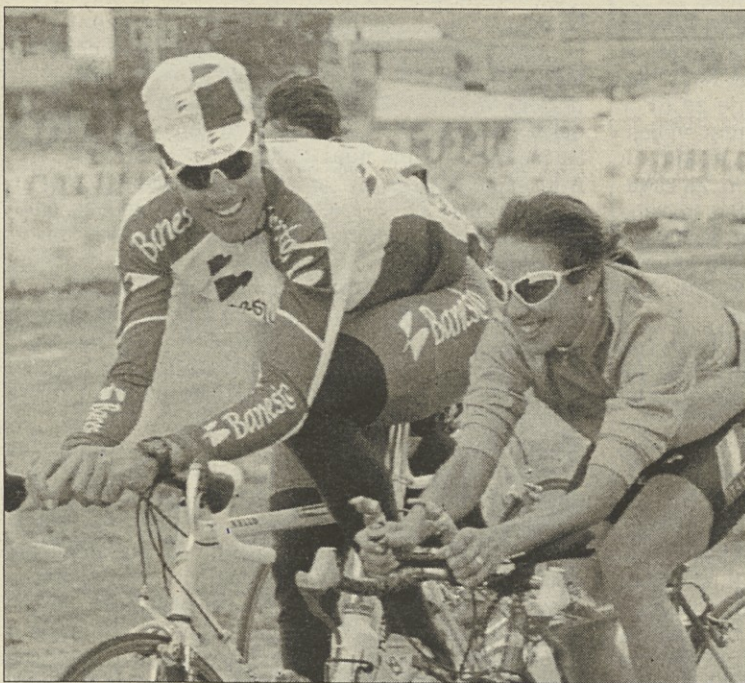
PAIPA - Danes se bo začel drugi del kolesarskega svetovnega prvenstva, ko bo na programu preizkusnja v cestni vožnji na 42 kilometrov dolgem kronometru od Paipe do Tunje. Skupaj bodo tekmovali profesionalci in amaterji. Glavni kolumbijski sportni dnevnik El Tiempo je prvenstvu v ponedeljkovi številki posvetil štiri strani, od tega eno najboljšemu profesionalcu Basku Miguelu Indurainu. V Baskovem taboru ne skrivajo ambicij. Indurain se je na letosnje svetovno prvenstvo izredno vestno pripravil, saj v svoji zbirki trofej svetovnega naslova se nima. Prvega bo poskušal osvojiti že danes, ko je na vrsti kronometer, po mnenju mnogih pa je Indurain glavni favorit tudi v nedeljo, ko se bodo najboljši profesionalni kolesarji pomerili se v cestni vožnji. Danes na startu ne bo branilca naslova, Angleža Chrisa Boardmana, zato pa bodo mnogi drugi čakali na morebitno Indurainovo napako.

Organizatorji so se tudi zelo potrudili glede varnosti kolesarjev, spremljevalcev in novinarjev. Hoteli in ulice so polni pripadnikov vojske in policije, marsikdo pa dvomi, da bo organom javnega reda in miru uspelo ukrotiti domače navijace, ko bodo ti praznovali novega svetovnega prvaka. Med prvimi favoriti je namreč tudi Kolumbijec Oliviero Rincon.

Od Slovencev bo nastopil le Robert Pintarič, saj je Brane Ugrenović tik pred odhodom zbolel in

ostal doma. Pintarič je včeraj treniral loceno od drugih slovenskih reprezentantov. Progo je ocenil kot zelo zahtevno, vseeno pa bo skušal storiti vse, da bi se uvrstil med prvo tretjino tekmovalcev, s čimer bi izpolnil normo za olimpijske igre. »Proga ni po mojem okusu, saj je preveč dolgih vzponov. Dodatna težava je močan veter, ki je značilen za to obdobje v tej pokrajini. Vseeno upam na najboljše. Menim, da lahko izpolnim cilj in se uvrstim med prvo tretjino nastopajočih,« je dejal Pintarič, ki bo na kronometru nosil številko 71, kar pa se nič ne pomeni. Za moškimi se bodo za naslove svetovnih prvakinj v kronometru pomerile se ženske. Njihova proga je speljana od Tute do Paipe in je dolga 23 kilometrov.

Slovenska reprezentanca je v Kolumbijo prišla v nedeljo, nastanjenja pa je v Paipi, približno dvesto kilometrov od Bogote. Pred tem se je slovenska reprezentanca v ameriskem Coloradu tri tedne pripravljala na visoko nadmorsko višino in vremenske razmere v tem delu sveta. Po besedah prvega trenerja reprezentance Andreja Cimprica so bile priprave uspešne. »V Coloradu smo postopoma zviševali nadmorsko višino. Z izjemo Stanglja, ki je imel s prilagajanjem največ težav, so vsi dobro prenesli spremembe, kontrolna tekma pa je pokazala, da se slovenski kolesarji lahko postavijo po robu prav vsem, z izjemo najboljših profesionalcev,« je po-

Miguel Indurain in Imelda Chiappa med včerajšnjim treningom (AP)

ložaj v ekipi opisal reprezentanci zdravnik dr. Milic. Bolj ga skrbijo razmere v skromnem naselju v Paipi. »Te so tako slabe, da moramo paziti, kaj jemo in pijemo. Organizatorji nam niso priskrbeli niti najnujnejše medicinske opreme, zato se bomo morali znati, kot vemo in znamo,« pravi dr. Milic.

Kljub takšnim razmeram Kolumbija v teh dneh živi za kolesarstvo. V tej državi je ta sport po priljubljenosti trenutno celo pred nogometom. Paipa, Boyaca, Tunja, Sagomosa in druga mesta so okrasena z zastavicami držav udeleženk prvenstva, ljudje so z zastavami okrasili tudi avtomobile in motorje, najbolj navdušeni pa si dajo duška celo s streli iz pušk in pistol, ki jih v tej državi ne manjka.

KOŠARKA / NBA

Senzacionalen prestop Rodmana k Bullsom

DEERFIELD - Denis Rodman, eden najboljših skakalcev in najbolj spornih osebnosti ameriške poklicne košarkarske lige NBA, je prestopil iz San Antonio Spurs k Chicago Bulls, so potrdili novici iz kluba v Chicagu. Kluba sta Rodmana zamenjala za dosedanjega centra Bullsov Willa Perdueja. Štiriinšestdesletni Rodman, zadnja štiri leta najboljši skakalec lige, ni znan samo po kriceče pobarvanih laseh in tetovirani koži, temveč tudi po številnih izgrelih in neresnem pristopu do treningov, kar je bilo zlasti očitno v San Antoniu, kjer je bil nekajkrat v disciplinskem postopku zaradi nespoštovanja klubskih pravil in je dobil klubsko prepoved nastopanja na nekaterih tekmah. Toda kljub temu je ta igralec znal s simpatičnimi potezami zbuditi pozornost in celo zgladiti marsikatero od nespornostov. Ko je bil nekoč kaznovan, se je pomešal med domače navijace in s transparentom »Trener, prosim, pusti me igrati,« požel veliko odobravanje in je nato že na naslednji tekmi stopil na igrišče. Izteka se zadnje leto njegove pogodbe, letosnjo sezono pa bo dobil 2, 5 milijona ameriških dolarjev.

SAH / SVETOVNO PRVENSTVO PCA

Trinajsta partija prinesla srečo branilcu Kasparovu

Svetovni prvak zdaj vodi s 7, 5 : 5, 5 V 7 partijah potrebuje še 2, 5 točke

NEW YORK - Trinajsta partija dvoboja za naslov sahovskega svetovnega prvaka je Gariju Kasparovu prinesla srečo. Svetovni prvak poklicnega združenja PCA je čedalje bližje obrambi naslova. V ponedeljek ponoči je tretjič premagal izzivalca Ananda in skupno vodi s 7,5:5,5.

Dvaintridesetletni Rus je s črnimi figurami znova igral zmajevsko različico sicilijanske obrambe, ki mu je že v enajsti partiji prinesla uspeh. Kasparov je po oceni velemojstrov prikazal suvereno in skoncentrirano igro. Anand je zaman skušal razrahljati položaj svetovnega prvaka. Po močni potezi prvaka PCA s skakačem na sredini deske je »tiger iz Madrasa« po 25. potezi položil orožje in predal partijo. »Popolnoma sem se osredotočil na saha in zdaj se kažejo rezultati,« je Kasparov na novinarski kon-

ferenci razložil svoje prepričljivo vodstvo. Najboljši sahist zadnjega desetletja je bil vidno zadovoljen, po njegovem mnenju pa je poraz Ananda v enajsti partiji pustil psihološke sledi na izzivalcu. Statistiki so ugotovili, da je trinajstica se naprej Kasparovova srečna številka. Trinajsti svetovni prvak v zgodovini saha se je rodil 13. aprila in v dyoboju svetovnega prvenstva se nikoli ni izgubil trinajste partije.

Poteze trinajste partije: beli Anand - črni Kasparov: 1. e4, c5; 2. Sf3, d6; 3. d4, cxd4; 4. Sxd4, Sf6; 5. Sc3, g6; 6. Le3, Lg7; 7. Dd2, Sc6; 8. f3, 0-0; 9. Lc4, Ld7; 10. h4, h5; 11. Lb3, Tc8; 12. Sxc6, bxc6; 13. Lh6, c5; 14. Lc4, Db6; 15. Lxg7, Kxg7; 16. b3, Le6; 17. Sd5, Lxd5; 18. exd5, e5; 19. dxe6, d5; 20. Le2, c4; 21. c3, Tce8; 22. bxc4, Txe6; 23. Kf1, Tfe8; 24. Ld3, dxc4; 25. Lxc4, Se4 - 0:1.

NOVICE

Britanci se potegujejo za SP 2001

LONDON - Britanska atletska zveza (BAF) je potrdila, da bo vložila uradno kandidacijo za organizacijo svetovnega prvenstva v atletiki leta 2001. Izvršni predsednik BAF Peter Radford je dobil nalogo, da začne z »agresivno« kampanjo, ki bi Britaniji omogočila, da bi leta 2001 zbrala najboljše atlete na svetu. Radford je povedal, da bi se svetovno atletsko prvenstvo uvelo z zgraditvijo novega nacionalnega športnega stadiona. Britanci so v kandidacijo privolili sele potem, ko jih je za ta korak opogumil predsednik IAAF Primo Nebiolo.

Igralci NHL bodo nastopili na olimpijskih igrah

NEW YORK - Komisar severnoameriške poklicne hokejske lige (NHL) Gary Bettman je objavil, da bodo v prihodnje tudi igralci, ki nastopajo v NHL, lahko zaigrali za svoje nacionalne reprezentance na olimpijskih turnirjih. Mednarodna hokejska zveza in NHL sta dosegli dogovor, da bo imela NHL v času olimpijskih iger šestnajstodnevni premor.

Susić odpuščen

PARIZ - Safet Susić, nekdanji dolgoletni član jugoslovanske nogometne reprezentance, ni več trener francoskega prvoligaša Cannes. Susića je uprava kluba odpustila zaradi slabih rezultatov. Cannes je namreč v enajstih srečanjih doživel osem porazov in je trenutno na predzadnjem mestu francoske nogometne lestvice. Susića bo nadomestil nekdanji igralec Cannes William Ayache.

Tao in Deng Japingova vodita

LONDON - Kitajec Vang Tao vodi na namiznoteniški lestvici Mednarodne namiznoteniške zveze, na drugem mestu je njegov rojak Kong Ling Hui, tretji je prvi Evropejec, Belgijec Jean-Michel Saive. Pri ženskah so na prvih treh mestih Kitajke. Vodi Deng Japing, druga je Cjao Hong in tretja Liu Vej. Med prvo deseterico ni nobene evropske predstavnice. Lestvica - moški: 1. Vang Tao (Kit), 2. Kong Ling Hui (Kit), 3. Jean-Michel Saive (Bel), 4. Kim Taek Su (J. Kor.), 5. Jan-Ove Waldner (Sve), 6. Jörg Rosskopf (Nem), 7. Jean-Philippe Gattien (Fra), 8. Liu Guoliang (Kit), 9. Zoran Primorac (Hrv), 10. Ding Song (Kit); ženske: 1. Deng Japing (Kit), 2. Cjao Hong (Kit), 3. Liu Vej (Kit), 4. Caj Po Va (HoKon), 5. Geng Lijuan (Kit), 6. Vang Cen (Kit), 7. Cen Ling (Tai), 8. Vang Nan (Kit), 9. Cire Kojama (Jap), 10. Cen Zihe (Kit).

Krickstein izpadel

KUALA LUMPUR - Italijan Christiano Caratti je v prvem krogu teniskega turnirja ATP za nagradnim skladom 415 tisoč ameriških dolarjev v Kuala Lumpuru v Maleziji premagal osmega nosilca Americana Aarona Kricksteina s 7:5 in 6:2. Drugi nosilci so imeli več sreče, saj se je večini uspelo uvrstiti v drugi krog. Izidi 1. kroga: Caratti (Ita) - Krickstein (ZDA) 7:5, 6:2; P. McEnroe (ZDA) - Stark (ZDA) 3:6, 6:3; 6:4, Dreekmann (Nem) - Sapsford (VB) 6:2, 6:3; B. Black (Zim) - Bates (VB) 7:6 (7), 7:6 (2); Rios (Cile, 4) - Stolle (Avs) 7:6 (6), 4:6, 7:6 (2); Furlan (Ita, 5) - Tebutt (Avs) 6:7 (2), 6:0, 6:3; Palmer (ZDA) - Frana (Arg) 7:6 (3), 7:6 (4); Pescosolido (Ita) - Prinosil (Nem) 7:6 (3), 2:6, 7:6 (5).

ŠPORTNA GIMNASTIKA / SVETOVNO PRVENSTVO NA JAPONSKEM

Domači telovadci še naprej v vodstvu

Pri ženskah vodijo Romunke pred Američankami

SABAE - Na 31. svetovnem prvenstvu v gimnastiki na Japonskem je domača moska reprezentanca tudi po drugem dnevu ekipnih obveznih vaj v vodstvu pred branilci naslova Kitajci. Od 24 prijavljenih reprezentanc jih je doslej nastopilo 19, štiri zelo močne reprezentance pa bodo svoje znanje pokazale šele v sredo. Rusija, Belorusija, Ukrajina in Nemčija so bile lani na SP za Kitajsko od drugega do petega mesta.

Med posamezniki vodi olimpijski zmagovalec iz leta 1992 na parterju, Kitajec Li Xiaoshuang (56.987), drugi pa je Japonec Hikaru Tanaka (56.800).

Romunske telovadke so po nastopu 16. od 26 ekip prevzele prvo mesto. Svetovne prvakinja imajo 197.570 točke, druge so svetovne podprvakinja Americanke (191.722), tretje pa četrtje z zadnjega SP Kitajke (190.819). Prednost Romunk bi bila lahko še večja, vendar je Lavinia Milosovici, ki je tekmovalje dobro začela in za vajo v parterju dobila oceno 9.800, naredila napako na gredi in dobila samo 9.475 točke. Najboljši posamični rezultat po obveznih vajah mnogoboja ima svetovna in evropska

prvakinja Gina Gogean (38.799) pred Američanko Shannon Miller (38.699), na tretjem mestu pa je najboljša Kitajka Mo Huilan 38.687. Belorusinja Svetlana Boginskaja je ob vnovični vrnitvi na mednarodna tekmovanja na začasnem enajstem mestu z 38.012 točke.

Izidi: moški ekipno - obvezne vaje (po 19 od 24 ekip): 1. Japonska 282.060, 2. Kitajska 282.048, 3. ZDA 280.336, 4. Romunija 279.974, 5. Bolgarija 278.174, 6. Južna Koreja 277.661, 7. Francija 277.225, 8. Italija 276.249, 9. Madžarska 276.150, 10. Kanada 274.762; posamično - mnogoboj: po petih od sedmih skupin - obvezne vaje: 1. Li Xiaoshuang (Kit) 56.987, 2. Hikaru Tanaka (Jap) 56.800, 3. Daisuke Nisikava (Jap) 56.661, 4. Josiaki Hatakeda (Jap) 56.512, 5. John Roethlisberger (ZDA) 56.500, 6. Jordan Jovcev (Bol) 56.412, 7. Nistor Sandro (Rom) 56.337, 8. Lee Joo-hyung (J. Kor) 56.287, 9. Zoltan Supola (Mad) 56.275, 10. Zhang Jinjing (Kit) in Yuri Chechi (Ita) 56.237; ženske - ekipno: 1. Romunija 192.570, 2. ZDA 191.722, 3. Kitajska 190.819, 4. Ukrajina 189.033, 5. Francija 187.483, 6. Belorusija 185.893.

Najboljša kitajska telovadka Mo Huilan (AP)

NOVICE

Nocoj v Trstu prva tekma rokometashev Principa v A ligi

Rokometasi trzaskega Principa bodo drevi odigrali prvo tekmo v letošnji A ligi. V trzaski sportni palaci se bodo, s pricetkom ob 20.30, pomerili z mostvom Mazara del Vallo. Uradno se bo letošnje prvoligasko prvenstvo začelo konec tega tedna. Ker pa bo Principe v nedeljo (ob 18.30) imel prvi nastop v šestnajstini finala pokala prvakov, je bilo srečanje s sicilskim mostvom predstavljeno na danes. Mazara del Vallo je novinec v ligi, a se je za nastope v A ligi primerno okrepil. Najel je namreč močnega srbskega levega branilca Brakočevića, kot Italijana pa sta v mostvu še Tunizijec Abdal al Khalib in Srb Stanic.

Kljub temu, da zaradi bolečin v hrbtu se vedno ne bo mogel igrati Antonio Pastorelli, so dvanajstkratni državni prvaki Principa v tem srečanju nesporni favoriti.

Canatagalli in Bracci sprejela krčenje plače

MODENA - Odbojkarji prvoligas Daytona Las iz Modene je podaljšal pogodbo trem svojim igralcem. Luca Cantagalli in Nizozemec Bas Van de Goor bosta ostala v Modeni tudi prihodnje leto, Marco Bracci pa vse do junija leta 1998.

»Tem igralcem zelo zaupamo. Posebej moram poudariti, da sta oba italijanska igralca v zameno za podaljšanje pogodbe že od letošnje sezone sprejela zmanjšanje letne plače. Dogovor nam omogoča, da obdržimo kakovostno mostvo, hkrati pa da nadaljujemo s politiko omejevanja stroškov,« je povedal sportni vodja modenskega kluba Franco Bertoli.

Pama v Göteborgu

STOCKHOLM - Prva tekma osmine finala nogometnega pokala pokalnih zmagovalcev med Halmstadom in Parno bo 19. oktobra na stadionu Gamla Ullevi v Göteborgu. Stadion v Halmstadu je namreč nedostopen zaradi nepopustljivih občinskih mož, ki stavekajo že cel mesec.

Totocalcio z domačega fotelja

MILAN - Ze cez nekaj tednov bo mogoče oddajati stave totocalcia, totipa, loterije in drugih iger naravnost s svojega doma po telefonu, telefaxu, z računalnikom preko modema ali interneta. Sistem oddajanja bo družba International Telematic Service (ITS) uradno predstavila 11. oktobra. Interesenti bodo morali predhodno pooblastiti družbo ITS in položiti določeno vsoto denarja na tekoči račun v enem od z ITS povezanih bančnih zavodov ali pa uporabljati kreditno karto Cartasi. Na razpolago bo 130 telefonskih zvez 144. Nekateri bodo avtomatične, druge pa z operaterjem, vsak uporabnik pa bo dobil tajno sifro z dvanajstimi števkami. Družba ITS bo dobiček imela od uporabe linij 144 (635 lir na minuto). Z novim sistemom naj bi omogočili igranje tudi telesno prizadetim, zato ni naključje, da bo pobudo družbe ITS reklamiziral nekdanji avtomobilistični dirkač Clay Regazzoni, ki je že dolgo let prikovnan na vozike. »Igralska strast« Italijanov je v minulem letu navrgla davkarji kar 6.914 milijard lir dobička, daleč najbolj popularna pa ostaja državna loterija, delež katere znaša 5.423 milijard lir.

Obvestila

NOGOMETNA KOMISIJA ZSSDI

obvesca, da bo seja jutri, 5. t. m., ob 20.30 na Stadionu 1. maj s sledecim dnevnim redom: sodelovanje v sezoni 95/96, pripadnost igralcev-seznami, razno.

SK DEVIN

sklicuje jutri, 5. t. m., ob 20. uri sejo članov na klubskem sedzu v Cerovljah s sledecim dnevnim redom: zimski program smučarskega odseka, telovadba, tečaj na plastični stezi, nakup klubskih vetrovk in razno. Vabljeni!

SK KRAS - odsek za otroško telovadbo

obvesca, da bo tudi letos potekala popoldanska telovadba za otroke, ki obiskujejo vrtec ter 1. in 2. razred osnovne sole. Prvo srečanje bo v petek, 6.10.1995, ob 16.30, v telovadnici v Zgoniku. Vpisete se lahko v tajnistvu društva ali na prvi vadeni uri. Telefon tajnistva v SKC v Zgoniku: 229477.

SMUČARSKI ODESK SPDT

prireja od 26.12.1995 do 1.1.1996 zimovanje v Auronzu. Za prijave in informacije o zimovanju in ostalih smučarskih dejavnostih interesi lahko pokličejo Valentino Fachin (tel. st. 571327) ali Marka Presla (tel. st. 425105) ob uri kosila.

GINNASTICNA SEKCIJA

SZ DOM GORICA

obvesca, da vpisuje za sportno ritmično gimnastiko (deklice letnika 1989 in starejše) in sportni gimnastiko (dečki in deklice letnik 1989 in starejši) za sezono 1995/1996 ob torkih in petkih od 15.30 do 17.30 v telovadnici Kulturnega doma v Gorici. Treninki so se ze priceli.

SZ GAJA - teniski odsek

sporoča, da se je začelo vpisovanje za novo sezono in za začetniški tečaj v tenisu za osnovnošolske otroke. Vpisovanje na sedzu društva ali po telefonu (226115) od 18. do 20. ure. Treninki se bodo pričeli 9. oktobra.

NOGOMET / PRED NEDELJSKO KVALIFIKACIJSKO TEKMO ZA EP MED HRVAŠKO IN ITALIJO

Sacchi in Blažević v težavah s postavo

Poškodbe in kazni vplivajo na sestavo obeh ekip - Sacchi napoveduje igro na zmago

RIM, ZAGREB - Tako za Italijane kot za Hrvate je to »tekma leta« Kvalifikacijsko srečanje za EP v Splitu bo namreč veljalo za prvo mesto v skupini. In ne samo za to. Za Hrvate ima nedeljsko srečanje tudi »politično važnost«, Italijani pa bodo skušali popraviti »sramotni poraz« iz Palermo.

Oba zvezna trenerja, Sacchi in Blažević, pa imata nekaj težav s sestavo reprezentance.

Italijanski trener je ostal skoraj brez napadalcev. Oba standardna napadalca Ravanelli in Zola, ki sta dokaj dobro igrala proti Sloveniji, sta sicer nared, enakovrednih menjav pa ni. Casiraghi je izključen, Roberto Baggio se je poškodoval v nedeljo v Bariju, Signori je začutil

bolečine v nogi. Vialli se je odrekel reprezentanci, tako da je moral Sacchi pozvati Milanovega napadalca Simoneja. Z obrambo pa Sacchi nima nobenih težav. Nasprotno: v reprezentanco sta se vrnila se Benarrivo in Maldini.

Italija bo v Splitu najverjetneje igrala v naslednji postavi: Peruzzi, Benarrivo, Ferrara, Costacurta, Maldini, Di Livio, Albertini, Di Matteo, Ravanelli, Zola, Del Piero.

Sacchi je bil na včerajšnji tiskovni konferenci dokaj zgovoren. Zacel je z ugotovitvijo, da tudi državna reprezentanca potrebuje večjo pozornost na mednarodni sceni. Italijanski selektor si zeli, da bi mednarodna zveza priredila svetovno ligo za

državne reprezentance. Nakar se je Sacchi lotil svojih izbir: »O Vialliju ne bom spregovoril. Za Crippa in Simoneja je to povratek v državno selekcijo. Da Baggio in Pagliuca ne igrata najbolje, gotovo ni kriv selektor. Odsotnih je več nogometashev, tako da nimam večje izbire igralcev. Preprčan pa sem, da bodo ti reprezentanti dali vse od sebe. Igrali bomo odprto, na zmago.«

Tudi hrvski selektor Miroslav Blažević ni brez problemov s postavo. Jarni je izključen, Prosinecki in Bilić sta poškodovana, vprašljiv je tudi nastop Stimca. Sele jutri bo Hrvatska končno trenirala v popolni postavi, saj je več reprezentantov zaposlenih v španskem (Asano-

Sacchi (desno) in Albertini na včerajšnjem treningu (AP)

vić, Jerkan in Suker) in avstrijskem prvenstvu (Mladenović, Kocijan in Jurčević).

Blaževićevi kandidati za nedeljsko tekmo proti Italiji so naslednji: VRA-TARJA: Ladić (Croatia Zagreb), Gabrić (Hajduk). OBRAMBNI IGRALCI: Soldo (Croatia), Jerkan (Oviedo), Hibić (Hajduk),

Kocijan (Salzburg), Brajković (München), Stimać (Hajduk), Pavličić (Alicante), Jurčević (Salzburg). VEZNI IGRALCI: Boban (Milan), Asanović (Valladolid), Mladenović (Salzburg), Pralija (Hajduk). NAPADALCI: Suker (Sevilla), Boksic (Lazio), Kozniku (Cannes), Spehar (Bruges), Stanic (Bruges).

ODBOJKA / PO EVROPSKEM PRVENSTVU ZA ŽENSKO

Zmaga Nizozemske presenetila vse odbojgarske strokovnjake

Najboljša igralka prvenstva je bila domačinka Elles Leferink, najboljša napadalka in serverka pa Hrvatica Barbara Jelić - Italija nazadovala

ARNHEM - Brzkone niti najboljši poznavalci zenske odbojke niso pričakovali, da bo 19. EP prineslo tak razplet. Prvic v zgodovini prvenstev je naslov osvojila Nizozemska, ki je najprej v polfinalu nadigrala Rusijo, v finalu pa se Hrvasko. Varovanke trenerja Berta Goedkoopa so s prikazano igro navdušile številne izredno sportne gledalce, ki so napolnili Rijnshale do zadnjega kotika.

Za največje razočaranje so prav gotovo poskrbele Rusinje, ki so bile doslej kar stitirajstkrat najboljše v Evropi. 12 zlatih kolajn so osvojile pod imenom SZ, nato pa po eno kot SND in pred dvema letoma v Brnu prvic kot Rusija. Ceprav so morale Rusinje pred tem prvenstvom prepustiti stiri naslove (Ceskoslovski, Bolgariji in dvakrat NDR), pa so na vseh dosedanjih prvenstvih igrane v finalu za prvo mesto. Tokrat pa so se morale varovanke trenerja Nikolaja Karpola zadovoljiti z bronasto kolajno.

Rusinje so res nastopile z najmlajšo reprezentanco, toda bile so tudi povprečno najvišje in vse tudi iz istega kluba (Uroločke), tako da glede uigranosti in možnosti skupnega treniranja ni bilo težav. Nimajo pa podajalke, ki bi znala organizirati igro, saj izredno dobrih tolkačic ne manjka. Prav polfinalna tekma a rotzemski je pokazala, da Gradceva ni dorasla ostalim igralkam, saj v boju za sam vrh ne moreš uspeti samo z visokimi podajami v cono 4 ali v drugo linijo. Po našem mnenju je Karpol napravil veliko napako, da ni poslal na igrišče Likhtenhteinove, ki slabše od Gradceve prav gotovo ne bi igrala. Za konec naj se dodamo, da take organizatorke igre, kot je Irina Kirilova, ki sedaj igra za Hrvasko, v Rusiji zaenkrat ni na vidiku.

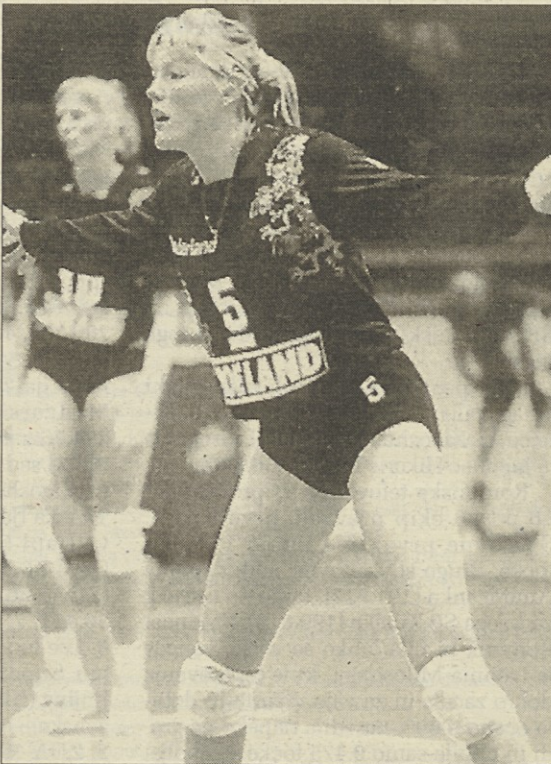
Izreden uspeh je na 19. EP dosegla Hrvatska, ki je bila se pred dvema letoma sesto. Tokrat pa so varovanke trenerja Ivice Jelića osvojile srebrno kolajno, kar predstavlja enkratni podvig. Ne gre pozabiti, da je Hrvatska odigrala vseh sedem tekem v Arnhemu le s 6 igralkami, ker Kirilova, Cebukina, Kuzmanovićeva, Mijićeva, Osmokrovićeva in Jelićeva nimajo primerne menjavae za tako zahtevne nastope, saj so rezerve so sicer obetavne, a se premlade in povsem neizkušene. Brzkone pa je Hrvatska v finalu v največji meri pokopal slab sprejem in izredna igra Elles Leferink, ki je bila v napadu iz prve linije in se toliko bolj iz druge ter s servisi v skoku neustavljiva, s ci-

mer si je priborila lovriko najboljše igralko prvenstva. Pri tem je v napadu celo zasencila Barbaro Jelić, čeprav je bila ta proglašena za najboljšo tolkačico in serverko. Jelićeva je visoka 193 cm in stara 18 let, Leferinkova pa meri samo 176 cm in je leto dni starejša. Njena velika prednost pa je v tem, da je levicarka in lahko napada iz cone ena. Ne bo odveč, če poudarimo, da je pri odbojki izredno važna višina, toda centimetri ne morejo igrati, potrebne so tudi druge kvalitete, na katere nekateri trenerji čisto pozabljajo in dajejo prednost izključno telesni višini.

V primerjavi z zadnjimi tremi EP je Italija napravila korak nazaj. Leta 1989 je osvojila edino bronasto kolajno, potem pa je dvakrat zapored obitala na četrtem mestu. S tem, da je bila Italija vključena v skupino z Nizozemsko in Hrvasko je bilo povsem jasno, da se tokrat ne bo mogla boriti z kolajne. V kvalifikacijah so italijanke izgubile se z Bolgarijo in vsi upi v visoko uvrstitev so bili prava utopija. Brazilski trener Marco Aurelio Motta se je trudil na vse kriplje, da bi tudi zensko odbojko popeljal v evropski vrh, a mu ob spletu okoliščin, za katere ni sam kriv, ni uspelo napraviti kakovostnega skoka. Z osvojenim 6. mestom je Italija verjetno izločena iz kvalifikacij za nastop na OI v Atlanti. Brez bloka in obrambe ni možno doseči boljših uspehov v Evropi, se manj pa v konkurenci azijskih in ameriških reprezentanc, ki zadnje case prednjačijo v svetovni konkurenci.

Glede na dejstvo, da odnosi med trenerjem in igralkami niso najboljši, bo po vsej verjetnosti prišlo do zamenjave trenerja. Jasno pa je, da nasledniku Motte ne bo lahko, dokler ne pridejo v ospredje mlade igralko, s katerimi sta Delgado in Buseti delala po drugacnem konceptu kot klubski trenerji.

Na prvenstvu so poleg Jelićeve in Leferinkove med najboljšimi igralkami prvenstva se naslednje: Irina Kirilova (podajalka), Marjolein De Jong (obramba), Cintha Boersma (sprejem), Jerine Fleurke (blok) Jelićeva in Kirilova sta hrvatici, ostale 4 pa so Nizozemke. G. Furlanč

Cintha Boersma je bila najboljša sprejemalka EP

KOŠARKA / EVROPSKI POKAL

Illy izločen kljub zmagi

Navijači so razjarjeni

Švedski Frölun so Tržačani premagali le s štirimi točkami prednosti - Shorter vnovič razočaral - Bernardi pod udarom

Illycaffè - New Wave Göteborg 75:71 (35:33)

Illycaffè: Gori, Calbini 14 (- p.m., 4:6 za 2 točki, 2:3 za 3 točke), Gironi 2 (-, 1:1, -), Tonut 14 (1:2, 2:3, 3:7), Guerra 16 (3:4, 2:9, 3:6), Zamberlan 6 (-, 3:5, 0:3), Pol Bodetto 10 (4:10, 3:4, -), Shorter 7 (0:2, 2:10, 1:2), Piazza (-, -, 0:2), Crudup 6 (-, 3:6, -). Trener: Bernardi.

New Wave: Johansson 12 (5:8, 2:3, 1:2), Hultman, Palm, Widmark, Svensson, Fredrikson 14 (6:7, 1:3, 2:5), Rowe 19 (2:2, 7:9, 2:5), Salter 16 (5:12, 4:8, 1:4), Brander, Sahlström 10 (0:2, 5:9, -). Trener: Mravec.

Sodnika: Masterfts (Grija) in Krajnovič (Hrvaška)

Delni izidi: 9:10 (5), 16:21 (10), 23:31 (15), 41:42 (25), 46:48 (30), 58:57 (35)

50N: Zamberlan (29), Calbini (34) in Shorter (40)

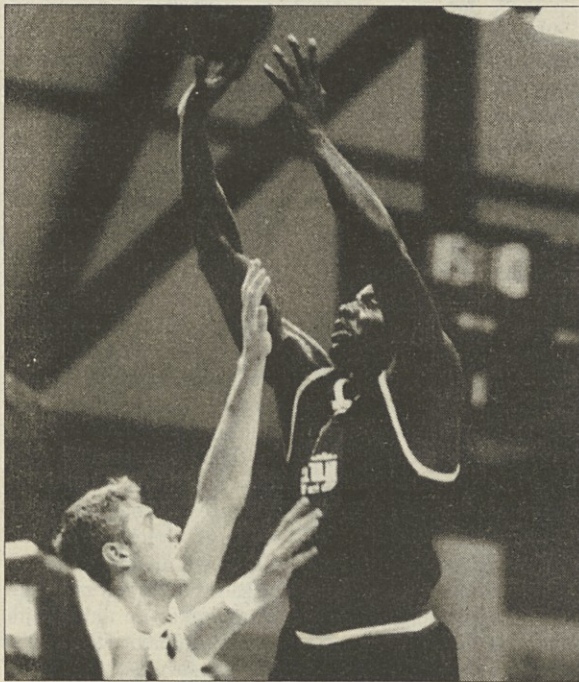
Illycaffè je v povratni tekmi drugega kola evropskega pokala sicer premagal švedsko ekipo New Wave iz Göteborga, vendar je izločen iz nadaljnjegega tekmovanja, ker je v prvi tekmi izgubil z dvajsetimi točkami razlike. Sve-di so si prestop v nadaljnje kolo povsem zaslužili, saj so bili tudi v Trstu povsem enakovredni domačinom in so lep del tekme tudi vodili.

Tržačani so že v začetku skušali nadoknadi ves zaostanek, metali prenačljeno in iz napačnih pozicij. V obrambi pa so dovolili nasprotniku, da je razvijal dolge napade in zaključeval iz dobrih položajev. Vse to pa je vidno razburjalo navijače. Tako so Švedi povedli s 27:18.

Bernardi je tedaj naročil svojim varovancem consko postavitev 2-3, ki je v Trstu nismo videli vsaj deset let. Zazuda pa je ta poteza bila dokaj učinkovita, saj je Illycaffè do konca polčasa prešel v vodstvo.

Tržaski igralci pa niso v drugem polčasu znali izkoristiti ugodne prilike in jim ni nikoli uspelo se odlepiti od nasprotnika. Pri tem gre omeniti, da je bil doprinos obeh Američanov dokaj skromen. Crudup je igral v prvem polčasu, potem pa očitno ni mogel več. Shorter je igral skozi celo tekmo, a je bilo vidno, da ima fizične probleme; kaže namreč, da ima poskodovala kolena. Ali ga bomo čez dva tedna v prvenstvu se videli?

Marko Oblak

Shorter spet razočaral

Italijanske ekipe pred lahko nalogo

BOLOGNA - Vse italijanske ekipe, ki bodo nastopile danes in jutri v raznih evropskih klubskih pokalih, bi se morale brez večjih težav uvrstiti v nadaljnje kolo.

V »euroclubu« bo Benetton danes v Trevisu igral z Banikom iz Prievidze, s katerim je že zmagal na prvi tekmi na Slovaškem z 81:77. Se pred lažjo nalogo bo bolonjski Buckler, ki bo jutri igral proti Kalevu iz Tallina in katerega je v Estoniji premagal z 81:65. V tem pokalu pa je ljubljanska Smelt Olimpija dejansko že izločena, saj bo jutri igrala s francoskim Orthezom, ki je na prvem srečanju odpravil ljubljancane kar s 96:61.

V Koracevem poklau pa se bodo vsi italijanski predstavniki zanesljivo uvrstili v nadalnje kolo, saj so si že na prvih tekmah prislužili več kot

zanesljivo prednost. Bolonjski Team-system bo doma igral s Hapoel Holonom iz Izraela (prva tekma 89:75). Cagiva bo v Vareseju gostila prasko Slavijo, katero je na prvem srečanju premagala s 104:89. Večji odpor naj bi danes v Pesaru Scavoliniju nudili Rečani, ki so na prvi tekmi izgubili le za tri točke (72:75), toda tudi Bianchinijeva ekipa je dane nesporni favorit za uvrstitev v nadaljnje kolo.

Obe italijanski ekipi se bosta zanesljivo kvalificirali tudi v pokalu L. Ronchetti. Dacca iz Messine je že v Skofji Loki odpravila domačo slovensko ekipo s 83:44 in bo zato danes opravila le formalnost. Tudi Alcamo je nesporni favorit proti švicarski ekipi Arlesheim. Na prvi tekmi so Italijanke namreč zmagale z 79:52.

ODBOJKA / MOŠKI ZVEZNI POKAL

Imsa prepričljivo boljša od Pallavola TS, Koimpex v Vidmu zdržal en set

Goričani so Tržačanom prepustili le tretji set Slogaši so pri set žogi (14:13) zgrešili servis

Imsa - Pallavolo Trieste 3:1 (15; 8, 15:4, 7:15, 15:4)

IMSA: Feri 8+9, L. Populini 7+11, M. Cernic 6+1, Princic 4+7, Cola 3+3, Rignonat 3+1, Florenin 1+0, C. Populini 3+0, Paoletti 0+0, S. Cernic 0+0, Radetti, Korsic.

Trajanje setov: 15, 13, 28 in 16 minut. Servis (točke/napake) Val 11/23, Pallavolo 5/24. Blok Imsa 10, Pallavolo 6, Napake: Imsa 13, Pallavolo 16.

Valov tekme 2. kola v zveznem pokalu je bilo spet trzasko mostvo in sicer C 1 ligas Pallavolo Trieste, ki je v soboto nepričakovano premagal videmski VBU. Presenečenje pa se v Standrežu ni ponovilo.

Obe ekipi sta na začetku izredno forsirali servis (skupno sedem asov). Izenačenost je trajala vse do izida 8:8, ko so valovci prevzeli pobudo in vnovčili prvi niz. Tudi v drugem setu so domačini nadaljevali z izrednim tempom igre in prepustili nasprotniku le štiri točke. V tretjem setu so plavordeci popustili in gostje so zasluženo osvojili set. V četrtem setu, ko je mladeža Mateja Cernica zamenjal Giancarlo Populini, je Imsa spet zagrala v slogu prvih dveh nizov in s točko na servisu končali tekmo v svojo kroist.

Levatino (trener Pallavola Trieste): »Nasa ekipa je se neizkušena in ne zmore se določenih ritmov. Val je bolj homogeno mostvo. Za nas je to samo druga letošnja

tekma in smo se neugi-rani.«

Zamò (trener Vala Imsa): »Današnji nastop ocenjujem pozitivno. Danes smo igrali bolj zbrano kot v soboto proti Koimpexu. Zado-voljen sem s sprejemom servisa, tudi če je Pallavolo Trieste dosegel nekaj asov. Izboljšati moramo servis v skoku in protinapad.« (A&D)

VBU - Koimpex 3:0 (16:14, 15:3, 15:5)

KOIMPEX: Bozic 1+6, Riolino 1+7, Stabile 0+1, A. Kralj 3+7, Rovere 2+0, D. Kralj 1+5, Cac 0+1, Volcic, Strajn 0+0.

Trajanje setov: 24, 15, 16 minut. Servis (točke/napake) 2/4.

Slogaši so se v videmskemu B1 ligasu odlično upirali en set, potem pa so povsem popustili. VBU je za razliko od prejšnje tekme proti Pallavolu zaigral tokrat v popolni postavi, kar pa ne velja za Koimpex, ki je nastopil brez Zucco-na. Na centru ga je nado-

mestil Riolino, kar je prisililo trenerja Blahuto, da je precej spremenil postavbo. Prvi set je bil vsekakor zelo spodbuden, Koimpex pa je imel tudi zaključno zogo (14:13), a je ob nepravem trenutku zgrešil servis in izkušeni gostitelji so to spretno izkoristili.

Vrstni red 16. skupine po 2. kolu: Imsa 4, VBU Videm in Pallavolo TS 2, Koimpex 0.

Prihodnje kolo (7.10.): Imsa - Koimpex (20.30 v Standrežu); VBU - Pallavolo TS.

15. skupina

Igralci Soce Sobema bodo svoj prvi nastop v zveznem pokalu opravili drevi v Pordenonu proti tamkajšnjemu novopečenemu drugoligašu Volley Pordenone. Doslej so sočani odigrali že vrsto prijateljskih tekem, a izključno proti mostvom iz Slovenije, konec prejšnjega tedna pa so nastopili na močnem četverboju v Kočevju, na katerem je sodelovala tudi novomeška Krka, za katero bo letos igral tudi bivši profesionalc v Italiji Nurko Causevic.

V mostvu Soce Sobema bosta danes debitirala Boris Šiligoj (na prijateljskih tekmah skoraj vedno v začetni postavi in diagonalni s podajcem) in Matej Makuc, vrnil pa se je tudi Lucijan Battisti. Mostvo je se vedno nepopolno, ker »vojak« Mitja Feri se ni bil premesčen v Gorico (trenutno je v civilni službi prav v Pordenonu) in se tudi ne ve, kdaj mu bo to uspelo.

Stefano Rignonat (Imsa)

NAMIZNI TENIS / KRAS V MOŠKI C2 LIGI IN UNDER 14

Dvojni poraz fantov proti goriški Azzurri

V moski C-2 ligi si mladince Bojan Simoneta in Goraz Milic ob pomoči starejših igralcev (Giusto Fabiani, Roberto Milic, Edi Bole) nabirata nove izkušnje. V drugem krogu je Krasova ekipa doživela pričakovan poraz proti starejšim nasprotnikom iz goriške Azzurre s 5:1. Točko je prispeval Fabiani. Simoneta (na sliki) je pokazal dobro igro proti Martiniju (-19, -19), Milic Gorazd pa je dobro zaigral proti Marangottiju (-11, 18, -12).

Azzurra Gorica - Kras 5:1

Maragotto - Simoneta 2:0 (21:5, 21:15), Martina - Fabiani 1:2 (18:21, 21:18, 19:21), Vechiatto - G. Milic 2:0 (21:14, 21:17), Martina - Simoneta 2:0 (21:19, 21:19), Maragotto - G. Milic 2:1 (21:11, 18:21, 21:12), Vechiatto - Fabiani 0:2 (21:14, 21:15).

Bolj prepričljiva je bila vzporedna igra Krasove ekipe »under 14«. Zmaga se je Bostjanu in Urosu le za las izmuznila iz rok. Slavili so Goričani s 3:2. Od petih tekem le ena ni terjala dodatnega seta. Krasova dečka sta dala vse od sebe, a sreča je bila na strani domačinov.

Under 14

Azzurra Gorica - Kras 3:2

Coceancig - B. Milic 1:2 (21:16, 19:21, 16:21), Maniaco - U. Fabiani 2:0 (21:18, 21:18), Coceancig/Maniaco - Milic/Fabiani 2:1 (16:21, 21:15, 21:17), Coceancig - Uros Fabiani 2:1 (21:18, 18:21, 21:12), Maniaco - B. Milic 1:2 (17:21, 21:18, 22:24).

JJ.

ODBOJKA / TURNIR V PIRANU

Sokol brez težav prvi, druga ekipa Sloge na četrtem mestu

Sodelovala še Cimos in domači Piran

V Piranu je v nedeljo potekal ženski odbojkar-ski turnir, ki ga je v okviru občinskega praznika priredila Italijanska športna skupnost iz Pirana. Poleg domačink so na njem sodelovali se nabrežinski Sokol, koprski Cimos in Sloga. Tako Sloga kot Cimos sta prisla s svojo drugo ekipo, Sokol pa s kombinirano, v kateri so starejšim igralcam (nekaj standardnih članic prve ekipe je sicer bilo odsotnih) stale ob strani se družvene mladinke. Turnir je povsem uspel, za vse ekipe pa je predstavljal idealno priložnost za uigravanje in preverjanje forme. Ekipa so igrale po sistemu vsaka proti vsaki, na dva osvojena seta. Najuspešnejša je bila nabrežinska sesterka, ki je v vseh treh

srečanjih gladko zmagala. Na drugo mesto so se uvrstile mladinke koprskega prvoligaša Cimos, Sloga pa je bila četrta, potem ko je tekmo z domačinkami izgubila s tesnim 2:1. Sokol je za prvo mesto dobil pokal, ostale tri ekipe pa spominske diplome.

Izidi: Cimos - Piran 2:1, Sokol - Sloga 2:0, Sloga - Cimos 0:2, Sokol - Piran 2:0, Sokol - Cimos 2:0, Piran - Sloga 2:1.

Lestvica: 1. Sokol, 2. Cimos, 3. Piran, 4. Sloga.

SOKOL: Vizintin, Kosmina, Lara in Tanja Masten, Semec, Svava, Skerk, Vidali.

SLOGA: Babudri, Ban, Blazina, Furlan, Kufersin, Kocijančič, Mijot, Molassi, Soscic.

(Inka)

izidi in letsvice

Mladinski nogomet

NA GORISKEM

NARASCAJNIKI

Izidi 2. kola: Aris San Polo - Isonzo Turjak 5:2, Corno - Sovodnje 0:7, Capriva - Real Isonzo 1:0, Staranzano - Pro Romans 2:3, Gradese - natisone 1:1, Lucinico - Mossa 1:3.

Vrstni red: Capriva in Mossa 6, **Sovodnje,** Aris San Polo in Natisone 4, Real Isonzo 3, Gradese 2, Lucinico 1, Corno, Isonzo, Pro Romans in Staranzano 0.

Prihodnje kolo (8.10.): Sovodnje - Capriva.

NAJMLJASI

Izidi 2. kola: Aris San Polo - Pro Romans 2:1, Corno - Sovodnje 0:11, Fincantieri - Sanrocchese 1:2, Audax Sant' Anna - Gradese 6:0, Ronchi - Lucinico 2:2, Staranzano - Isontina 0:2.

Vrstni red: Sovodnje, Audax S. Anna, Isontina in Sanrocchese 6, Aris S. Polo, Gradese in Staranzano 3, Lucinico in Ronchi 1, Corno, Fincantieri in Pro Romans 0.

Prihodnje kolo (7.10.): Sovodnje - Fincantieri.

ZACETNIKI

Izidi 2. kola: Pieris - San Sergio 0:3, Fincantieri - Staranzano 8:1, **Mladost** - Aris San Polo 2:2, San Canzian B - Gradese 2:5, San Canzian A - Ronchi 1:2, Sistiana - Monfalcone 0:6, Real Isonzo prost.

Vrstni red: Fincantieri, Gradese in Ronchi 6, Monfalcone 4, Real Isonzo, Staranzano in San Sergio 3, **Mladost,** San Canzian A in Aris San Polo 1, Sistiana, San Canzian B in Pieris 0.

Prihodnje kolo (8.10.): Staranzano - Mladost.

CICIBANI

TRZISKA SKUPINA A

Izidi 2. kola: Real Isonzo A - San Canzian A 0:4, Ronchi A - Staranzano A 0:5, Gradese A - Fincantieri 3:1, Sistiana - Aris San Polo A 3:2, **Mladost A - Mladost B** 1:2.

TRZISKA SKUPINA B

Izidi 2. kola: Monfalcone - San Canzian B 2:0, Real Isonzo B - Gradese B 0:4, Staranzano B - Ronchi B 0:8, Pieris - Aris San Polo B 3:0, **Mladost B - Mladost A** 2:1.

GORISKA SKUPINA A

Izidi 2. kola: Sanrocchese - Mossa 2:2, Piedimonte - Juventina 5:2, Azzurra B - Azzurra A 0:9, Pro Gorizia - Lucinico 5:0, Audax B - Audax A 1:7.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Na uho vam bo prisla informacija o človeku, ki baje obvlada skrivnostne moči. Hoteli ga boste na vsak način spoznati. Ampak najprej spoznajte izvor svoje naivnosti.

BIK 21. 4. - 20. 5.: S tekmečem se boste zapletli v živahno polemiko o sebičnosti in velikodušnosti. Potihem si boste priznali, da tudi sami nimate med tema dvema skrajnostima.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: V želji po napredovanju boste sprejeli dodatno odgovornost. Vprašanje odgovornosti je vsekakor pomembno; se zlasti, ko gre za odgovornost do svojega življenja.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Zatekli se boste v svet domisljije, saj boste opazili, da se je v vaše ljubezensko gnezdo prikradla sivina. S pomočjo namiselnega ljubimca vam bo uspel prekrasen podvig.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Sprostili se boste in se predali toku spontanosti, čeprav ste si dan splanirali z vso natančnostjo. Nacrtovanega žal ne boste dosegli - pač pa nekaj veliko vrednejšega.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Vaša vztrajnost vam sicer pogosto pride prav, vendar se bo tokrat zgodilo drugače. Nič cudnega, saj boste trmasto vztrajali pri odločitvi, ki se bo izkazala kot nepravilna.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: S sodelavcem bosta začela kovati macsevalni nacrt, s katerim naj bi enkrat za vselej opravila z izkoriščevalskimi odnosi. Bog daj, da vama uspe premagati zlo hudičev.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Zahtevnejše delo boste raje preložili na ugodnejše case, saj vaše občutje ne bo ravno poskočno. Privoscite si popoldanski dremez, pa boste z nalogo opravili kot za salo.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Laskanje okolice vam bo godilo bolj, kot se vam zdi potrebno. Zamisljeni boste obstali pred zrcalom. Ni kaj, lepi ste, a ravno zato lahko na to dejstvo mirne duše pozabite.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Medtem ko boste pometali pred svojim pragom, boste mimogrede počistili se sosedovega. V zahvalo vas bo povabil čezenj, v notranjosti pa bo brezmadežnosti žal konec.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: S partnerjem bosta v iskrenem pogovoru razkrila veliko skrivnost plodnega odnosa. Prepleta bosta dobro in zlo ter sprejela odločitev, ki vaju bo popeljala v raj.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Namesto neznega dotika se boste poslužili trde besede. Izid trdega pristopa do drugih vas bo se lopnil po betici; vse kaže, da bumeranga nimajo le v daljni Avstraliji.

BENJAMIN

Odstrta skrivnost
naše prihodnosti

Videc odgovarja na vprašanja bralcev

Plot

Sem poročen, vendar v zakonu nisem zadovoljen. Pred nekaj leti sem spoznal poročeno žensko, tudi nezadovoljno v zakonu. Postala sva ljubimca. Nato se je, čeprav se danes zatrjuje, da me ima rada, prenehala sestajati z menoj, medtem ko jo jaz se vedno ljubim. Zanima me, ali ima drugega ljubimca. Ali se bova se kdaj sestajala oziroma zazivela skupaj? Jaz si to zelo želim. Se bo ločila ona ali jaz ali oba? Zanima me tudi, kako bo z menoj naprej. Ali se bo moj finančni položaj izboljšal?

Benjamin: Vasa nekdanja ljubimka ni prekinila stikov z vami zaradi novega ljubimca, pač pa zato, ker ni želela spodkopati svojega družinskega gnezdeca. Njeno življenje z mozem je resda ni zadovoljevalo in je se vedno ne zadovoljuje, vendar je sprevidelela, da si utegne z dolgotrajnim in cedalje bolj izpostavljenim »cezplotnim« razmerjem prisluziti veliko več hudega kot lepega. Tezko ji je bilo pri srcu, ko se je poslavljala od vas, vendar se je takrat pač tako odločila. Ni prekinila srčnega stika z vami, kar vi tudi čutite. Bodite strpni, pa bodo čez čas njene družinske razmere toliko dozorele, da si bo znova prižgala zeleno luč za obcasno sestajanje z vami. Ne vidim, da bi se kdaj ločila - ne ona ne vi. Bodite namrec prepričani, da bi se čez nekaj casa skupnega življenja tudi med vaju naselila sivina, dolgas in nestrpnost, pa bi pristala na istem, kot sta zdaj. Če se bosta sestajala obcasno, car vajinega ljubimkanja ne bo zbledel. V prihodnje se vam obeta obetavnejši finančni položaj.

Jesen

Blizam se šestdesetim. Nisem poročen, imam poklic, avtomobil in hišo z vrtom. V preteklosti sem imel več priložnosti, da bi spoznal žensko, ki bi mi bila vse; ko je ta vlak odpeljal, sem skušal spoznati sopotnico prek agencij, vendar brez uspeha; praviloma se oglašajo ločenke, kar mi ni najbolj všeč. Najraje se oziram za mlajšimi dekleti. Ker se moram kmalu odločiti bodisi za ločenko, vdovo ali samsko žensko, mi prosim odgovorite, katera poteza bi bila najpravičnejša, kajti tako ne morem več naprej.

Benjamin: Dragi gospod Jesen, ce hocete ujeti se kaksen nežen vlak, ki bo pripeljal v vašo blizino, v želji, da bi pri vas tudi ostal, boste morali najprej temeljito »predihati« nekatera svoja stališca. Povsem vas razumem, da bi najraje sprejeli lepo, svežo, prijetno mladenko, kajti moška duša se z leti ne spremeni; ideali, ki si jih ustvari v mladosti, ga spremljajo do konca življenja. Toda ideali so eno, resničnost pa drugo. Ohranite torej svoj ideal za trenutke svojih sanjarij, v realnosti pa sprejmite dejstvo, da je vzajemno življenje veliko več kot zgolj užitek v erotični estetiki. Gre za celovit odnos, ki prezene samoto in vnese v življenje razgibanost, razumevanje in cloveko toplino. Te vrednote vam lahko ponudi veliko stevilo zenskih dus, toliko prej, kolikor zrelejši in bolj izkuse-ne bode - ne glede na oddaljenost njihove podobe od vaših estetskih idealov. In sploh ni važno, ali bo vdova, ločenka ali samska; prav

vse so predvsem zenska bitja, ljudje s srcem in dušo, to, da so ločenke ali vdove, nima nobene teze. Bodite prepričani, veliko bolje se boste razumeli z osebo, ki so jo življenjske izkušnje ze izpilile, kot z neizkušeno mladenko, ki vam ne bi znala niti prav prisluhnniti, ampak bi kaj hitro »zbezljala« in pred vašim nosom zazivela svoje življenje. Razmislite o tem, nato pa se podajte med ljudi - simpaticni ste, modri in nadvse vitalni, zato sploh ne dvomim, da boste ze kmalu ugedali svojo bodeco sopotnico; veliko prej jo boste spoznali »v živo« kot prek »loterije« oglasov ali agencij. In ko bo vaše srce zaigralo v ritmu zaljubljenosti, nikar ne vklaplajte svojega tehtajočega, idealističnega razuma; predajte se čustvom in zaplesite s soplesalko v skupno prihodnost.

Upajoča

Prebiram tvojo rubriko in simpaticen si, zato sem se opogumila in ti pisem. Sem v srednjih letih in »na koru-zi« živim ze več kot desetletje. Z otroci živimo v tesnem stanovanju, ki sem si ga uredila ze v mladosti, ko sem bila se sama. Moj »moz« rad pogleda v kozarec. Zanima me, ali bo kdaj opustil pijačo. Ali se bova znova zblizala? Se bom zapletla v kaksno avanturo? Kako bo s stanovanjem in z najino službo? Kako bo z našim zdravjem? Kaksna bo prihodnost otrok? Bo sin zdrav, ali se bo tudi vdal pijaci? Kako bo z njegovim solanjem, službo in družino? Kaksni bodo moji odnosi z očetom, s katerim se ne razumeva najbolje? Prosim te za odgovor.

Rubrika Benjamin je namenjena vsem, ki poleg pri-jateljskih nasvetov želite izvedeti se kaj o svoji priho-dnosti. K sodelovanju smo povabili vidca Benjamina, ki je doslej ze mnogim pomagal iz življenjskih zagat in jim odstrl prihodnje dogodke. Videc Benjamin se pri posvecanju dopisovalcem ne opira na varljive rekvizi-te, kot so karte, kristali ali astroloski izracuni; zanasa se izključno na svojo modrost in telepatsko preplete-nost z vašo usodo.

Razpisite se o svojih tezavah, zastavite vprasanja in pismo z geslom posljite na urednistvo Republike, Slo-venska 54, 61000 Ljubljana (s pripisom ZA BENJAMI-NA). Podatki, po katerih bi vas lahko kdo prepoznal, bodo izločeni. Ce ne želite čakati na odgovor v Repu-bliki ali želite obsirnejši in cimhitrejši odgovor, vam lahko videc Benjamin odgovori tudi na dom. V tem primeru ne navajajte gesla; napišite zgolj svoj naslov.

Benjamin: Hvala, ker me tikas; tikanje odstre marsika-ko zaveso med cloveskimi dusami in občutno prispeva k večji blizini. Nihče se ne vdaja pijaci brez razloga ali zgolj iz čistega veselja - tudi tvoj nekronani moz ne. Al-koholna omama je razmero-ma poceni in priročen način za odrivanje skrbi, mucnih misli in spominov oziroma za zmanjšanje trpljenja. Zdi se mi, da je tvoj partner do-kaj zaprt clovek, saj bi ti si-cer ze zdavnaj razkril svoje težave. Morda pa ni zaprt le zato, ker bi bil takšen po na-ravi, ampak zaradi bojazni pred tvojim neugodnim od-zivom; boji se, da se bos na njegove izpovedi odzvala z nestrpnostjo, moraliziranjem in nerazumevanjem, zaradi cesar bi bilo njegovo trplje-nje se večje. Dokler bo uje-tnik notranjih napetosti, ni veliko verjetnosti, da bi opu-stil alkohol; opuscati ga bo zacel takrat, ko bo zacutil, da ga bliznji sprejemajo taksne-ga, kot je, in da so mu pri-pravljeni prisluhnniti in mu pomagati, da se izvlece iz notranjih zank. Poskusji, pre-pričan sem, da ti bo uspelo. Čeprav si včasih prav grdo zajedljiva, si v bistvu ven-darle zelo dobrosrčna in ra-zumevajoca dusai. Z malo volje in prijateljske naravna-nosti vajinega odnosa ne bo-sta le resila, temvec ga scaso-ma pognala v neslutene visa-ve. O avanturah razmislej takrat, ko (in ce) bodo tvoji poskusi resevanja stare ladje doziveli popoln poraz; manj-so avanturo pa tako ali tako dozivilas ze zdaj. V seda-njem stanovanju se boste zal

stiskali se nekaj casa, prilo-znost za selitev v večje se bo pojavila kot darilo. Enako velja za službo. Vaše zdravje bo toliko boljše, kolikor bolj boste zanj poskrbeli sami; tvoja kuhinja kar kliče po manjši revoluciji. Čeprav pravijo, da jabolko ne pade daleč od drevesa, to za otro-ke alkoholikov praviloma ne velja; glede na travme, ki so jih doziveli zaradi alkohola, jih ta hudičev napitek ne za-suznji. Dokler bo sin zivel v družinskem gnezdecu in se silil k učenju, bodo njegovi resnicih potenciali omtvice-ni; v polni meri se bodo izra-zili sele takrat, ko se bo ose-bnostno osamosvojil. V zi-vljenju bo uspešen bolj, kot si drznete upati. Ce bos pri ocetu uporabila vsaj del mo-drosti, s katero bos pomagala partnerju, se bodo uredili tu-di odnosi z njim. Vse naj-boljše vam želim!

Les

Zanima me, ali bom uspešno koncal osnovno solo in prišel do poklica, ki me naj-bolj veseli. Rad bi bil lesar. Zanima me tudi, kako mi bo uspelo v življenju. Ali bom zdrav?

Benjamin: Dragi osnovno-solec, kljub majcenim teza-vam, ki jih imas in jih bos se imel z učenjem, bos uspešno zakljucil solo - tako osnovno kot srednje, morebiti celo vi-sjo. Ljudje, ki jih veseli delo z lesom in naravo, so po srcu skromni, posteni in dobri, zato navadno niso najbolj bogati, so pa zato zadovoljni in radoživji. Tudi pred teboj je umirjeno, zadovoljno in zdravo življenje.

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

383	NAJSEVER-NEJŠA TOČKA NA ZEMLJI	TURISTIČNA TOČKA NAD SODRAŽICO	MINISTERICA KLINAR	STEVILKA V REDOVAL-NICI	JOHANN CRUYFF	PRAVILJ-ČARKA PEROCI	HRVASKI ARHITEKT (JOSIP)	MEMBRANA	DRAGO TRSAR	PREDSEDNIK DRŽ. ZBORA SKOLČ	PANTO-MINIK VALDES	AVTOR: MARKO BOKALIC	AM. PEVEC (FRANK)	LENNONOVA VDOVA (YOKO)	SLOV. ROKOMETAS (ALES)	CASL RADO	PESNIK MERMOLJA	OBVODNA ZIVAL	STRNIŠČNO ZITO	PRITOK DONAVE PRI REGENS-BURGU
UZPRAV-LJALEC LOKOMOTIVE												PREBIVALEC KRAJA V SAVINJSKI DOLINI								
AM. KITARIST IN PEVEC												VZTRAJNOST V FIZIKI MR. BEAN (ROWAN)								
POLITIK GOSNIK					IGRALKA BLYTH SMUCKA (POGOV.)		NEKD. SOVJ. POL. (ANDREJ) PRITOK MOZELE									ISLAND. ZBIRKA HRV. PEVEC (VICE)				
AM. TV IGRALKA (LINDA)						MESTO V J. ITALIJI MESTO V SIBIRIJI								CENE VIPOTNIK			OTOK JUŽNO OD KRKA NAKUP			
RADON			ZADETEK NA TOMBOLI REKA V BOSNI				CUSTVENI VISEK SL. ETNOMU-ZIKOL. (ZMAGA)							KURIVO ZA ZAR	PRITOK SAVE MARXOVO ROJ. MESTO				ENOVALENT. NENASICENA ATOMSKA SKUPINA	KAMNITA GMOTA
BIVALISCE UMRLIH				SMUCKARKA HROVAT REKA V FIRENCAH					TEKOCINA PO SIRJENJU DOMIS-LJAVEC								VALENTIN STANIC CLOVEKOVA NARAVA			
OTROSKI PREDMET						SMUCKAR KALIN IGRALKA ZUPANCIC					NAGROBNI KAMEN PAS PRI KIMONU									
KDOR SE S KOM POBRATI								ORGAN VOHA TANTAL					METALUR. OBRAT LJUBLJANA							
ALŽIRSKA LUKA						OBUP NAD SVETOM PRI PESNIKIH										SMUC. SREDISCE V ZDA				
INDIJAN. ZANKA						ITAL. POLICIST										VELIKA VEZA				

AVILA
KARABINJEK.
LASO,
VAII,
SVETOBOLJE,
ORAN,
LIVARNA,
NOS,
POBRATIM,
NAGROBNIK,
URS,
IGRACKA
VS,
SIROTKA,
URSKA,
NAV,
UNA,
AFEKT,
AMBA,
RN,
RAB,
CV,
CASERTA,
EVANS,
EDDA,
ZDANOV,
ANN,
VANE,
ENERGIJA,
ERIC CLAPTON,
SOLCAVAN,
STROJEVODJA,
Vodovarstvo:
RESITEV:

Draperije za drzne in samozavestne

Draperirana oblačila so za oči zelo privlačna in se zdijo nekaj posebnega. Malce spominjajo na dobo baroka in rokokoja, ali pa kar na kraljične nasploh, vendar imajo v današnji modi pomembno mesto. Pri krojenju teh oblačil je treba uporabiti veliko mero tenkočutnosti in posluha, pomembna pa je tudi izbira materiala. Ta je lahko prosojno tenek, svileno lesketajoč ali celo mehka volnena tkanina.

Draperirana oblačila so primernejša za večere, pa tudi dnevno nošnjo v pravnih odmerkih si lahko privoščimo. Kostim za dnevno rabo s skice je nabran ob pasu za zapenjanje, kar se poudari žensko obliko telesa. Oblacilo je sicer mikavno, a zelo drzno. Sodi k ženski s popolno postavo in izrazito samozavestjo.

Dekoratívne gubice pa lahko prestavimo na si-

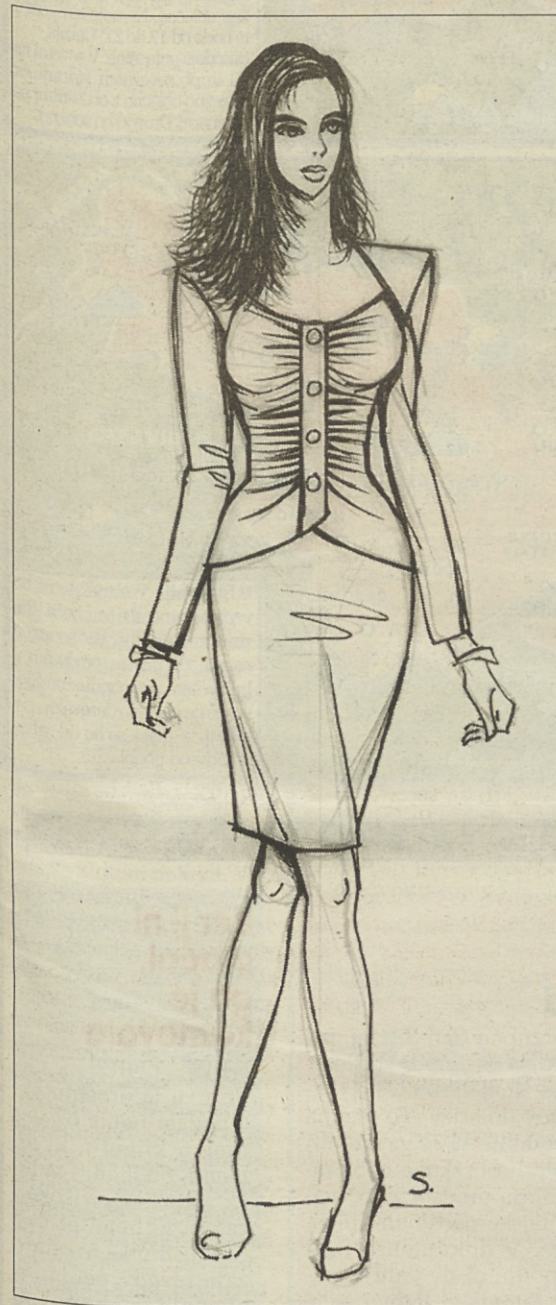

roko vrezan ovrtnik pri plašču. Draperija bo zelo učinkovita, izrazita, a vendar okusna!

Večerna oblačila prenesajo bogato draperijo in pestre barve. Na skici je prosojno plisirano krilo, v pasu prevezano s širokim, nagubanim trakom. Kot protiutez čez ramo položimo draperirano pregrinjalo, ki ga na drugi strani obesimo čez roko. Krilo in ogrinjalo sta v enakem barvnem tonu, a v različnih materialih. Ogrinjalo je iz trde svile. Zivotec pokrijemo z debelo majico z nestetimi svetlečimi našitki v vzorcu. Spuščeni lasje so zaključek padajoče draperije.

Moški spremljevalec obeh deklet je oblečen elegantno, v klasičen crn suknjič in hlače, bela srajca pa nosi kravato ali metuljčka, ki se zagotovo ujema z barvo njenega kostima ali dodatka. Od vzorcev je letos spet pomembno posnemanje živalskega krzna, zlasti v barvah. Mosko in žensko oblačilo se lahko ujemata samo v detajlih: on nosi kravato s tigrovimi lisami, ona pa ovratno ruto v enakem vzorcu.

Suzana Belak Pungartnik

ZNAMENJA ZODIAKA / TEHTNICA (2)

Želo se bo tisto, kar se je sejalo

Ljubiti - zahteva veliko mero poguma

Znamenje Tehtnice se začne v času enakonočja ter na ta način simbolno naznanja začetek jeseni. Tehnica v ravnotežju je grafični simbol tega znamenja, ki tudi pravi: poželo se bo tisto, kar se je sejalo. Tehnica nas uči ljubezni, tiste edine, ki nas vodi v mirno sožitje, povezuje in spaja. Osvoboditve nižje, egoistične potrebe po ljubezni je vse bolj kot enostavno, zato se morajo Tehtnice tega pogumno lotiti na način, ki jim je intelektualno dosegljiv. Da se naučimo, kako ljubiti, potrebujemo veliko mero poguma. Pripravljeni moramo biti na tveganje, da bomo znali sprejeti in pravilno doživeti bolečino ter razocarjanje.

Rumena barva za Tehtnice

Stremeti moramo za duhovnim napredkom. Z znamenjem Tehtnice je povezana rumena barva, ki po tradiciji veže to znamenje se na svetle, pastelne odtenke zelene in modre barve, ker obe vsebujeta rumeno barvo, ter na rožnato.

Miselne procese spodbujamo predvsem s kamni rumene, lahko pa tudi vijolične barve. Rumena barva simbolizira inteligenco, miselni potencial. Njene vibracije so pozitivne in krepijo živce, ko je naš organizem v nadraženem stanju.

Dragocena kristala, ki ju povezujejo z znamenjem Tehtnice, sta safir in spinel. Safir sodi v družino korundov, kamor uvrščamo tudi rubin. Najbolj iskan je modri safir, ki je tudi najbolj redek. Na splošno jih uporabljajo pri zdravljenju živčnih obolenj in boleznih, ki se pojavijo kot posledica teh, kot so astma, mrzlica in ciro. Svetlo-modri safir naj bi pomagal

pri različnih oblikah osebnih infekcij in podaljševal življenjsko dobo človeka. Safir vijolične ali rožnate barve spodbuja nesebično ljubezen. Oranžni pomaga impulzivnim in ekstrovertiranim ljudem, da postanejo bolj uvidni do svoje okolice. Brezbarvni safir pa deluje pomirjevalno in lajša težave tistih, ki jih pesti rana na želodcu. Spinel pogostokrat najdemo skupaj s korundi in se po sestavi približuje granatu. Ta kristal deluje na spiritualno raven tistega, ki ga nosi, ker ga navdaja z vseplošnim idealizmom. Talisman, ki ljudem, rojenim v znamenju Tehtnice, prinaša srečo, sta diopas in zad. Prvi naj bi se po lepoti kosal celo z smaragdom, zato mu nekateri pravijo tudi bakreni smaragd, ker vsebuje baker. Za holistično zdravljenje naj bi ga človek držal v levi roki vsak dan po pet minut, ker je tretji prst te roke povezan s srcem. Bakreni smaragd povečuje telesno odpornost in pomaga preprečevati utrujenost in izčrpanost.

Zad čisti čakre in krepi srce

Za zad pravijo, da deluje pomirjevalno, krepi srce. Priporočajo ga ljudem z visokim krvnim pritiskom, ti-

stim, ki imajo sladkorno bolezen ali kronične težave z ledvicami. Nosile naj bi ga predvsem nosečnice in doječe matere, ker so njegove glavne sestavine kalcij, železo ter magnezij, ki ga njihovo telo lahko sčasoma vsrkava. Zadu pripisujejo tudi lastnost, da čisti čakre, energijske centre organizma. Pri vsem tem pa je vredno opozoriti na to, da je posebno pozornost treba nameniti nosenju kristalov in kamnov, ki naj bi bili vedno neposredno v stiku s kožo oziroma telesom. Pri ogrlicah in obeskih je to zelo enostavno, uhani in se posebno prstani pa velikokrat niso ustrezno narejeni. Tako poskrbimo, da je njihovo moč zares mogoče popolnoma izkoristiti. Sicer pa se je o uporabi kristalov vedno priporočljivo posvetovati s strokovnjakom s tega področja. Ta nam bo dal podrobna navodila za nošenje oziroma drugačno uporabo kamnov ali z drugimi besedami: na katerem mestu bomo imeli kristal, kdaj in koliko časa ga bomo uporabljali, katere so dovoljene ali priporočljive kombinacije kristalov, katere so odsvetovane in kakšna je ustrezna nega, torej čiščenje ter shranjevanje določenega kamna.

(I. L.)

BOLGARIJA

Tisočletna zgodovina rilskega samostana (1)

Samostansko skupnost menihov v Rili je ustanovil Ivan Rilski, ki se je rodil sredi 9. stoletja. Menisko življenje je začel v imovitem samostanu. Ker ga razmeroma bogato in brezskrbno življenje ni zadovoljilo, se je odpravil v težko dostopen kraj sredi Rilskega gorovja in začel v gozdni samoti uresničevati svoje videnje meniskega življenja v skrbi za pravi nauk krščanske vere. »Pustavniku iz Rile« sta bila prava vera in spoštovanje enakosti med ljudmi nad vsem drugim. Od bogatinov je zahteval, da se odpovedo neposredno pridobljenemu premoženju, zavzemal se je za uboge in tlačne, katerih bridkosti so mu bile »sol zemlje«.

Legenda pripoveduje, da je bil njegov vpliv na sodobnike tolikšen, da je celo sam car Peter prišel k njemu v gorovje, da bi mu izkazal spoštovanje in ga prosil za pomoč. Toda sveti mož je odklonil carjeva darila, se več, ni ga hotel niti sprejeti.

O življenju tega svetega moža pišejo številne zgodbe, hagiografije. Prvi zapi-

si so nastali v 10. stoletju, kmalu po njegovi smrti, ko je bil razglašen za svetnika.

V sovražnem okolju srednjeveške muslimanske nadoblasti, v katerem je bil Bolgarom določen status brezpravne raje, prebivalstva brez nacionalnih in verskih pravic, je kult svetega Ivana Rilskega pridobil na veljavi in priljubljenosti. Samostan, ki ga je

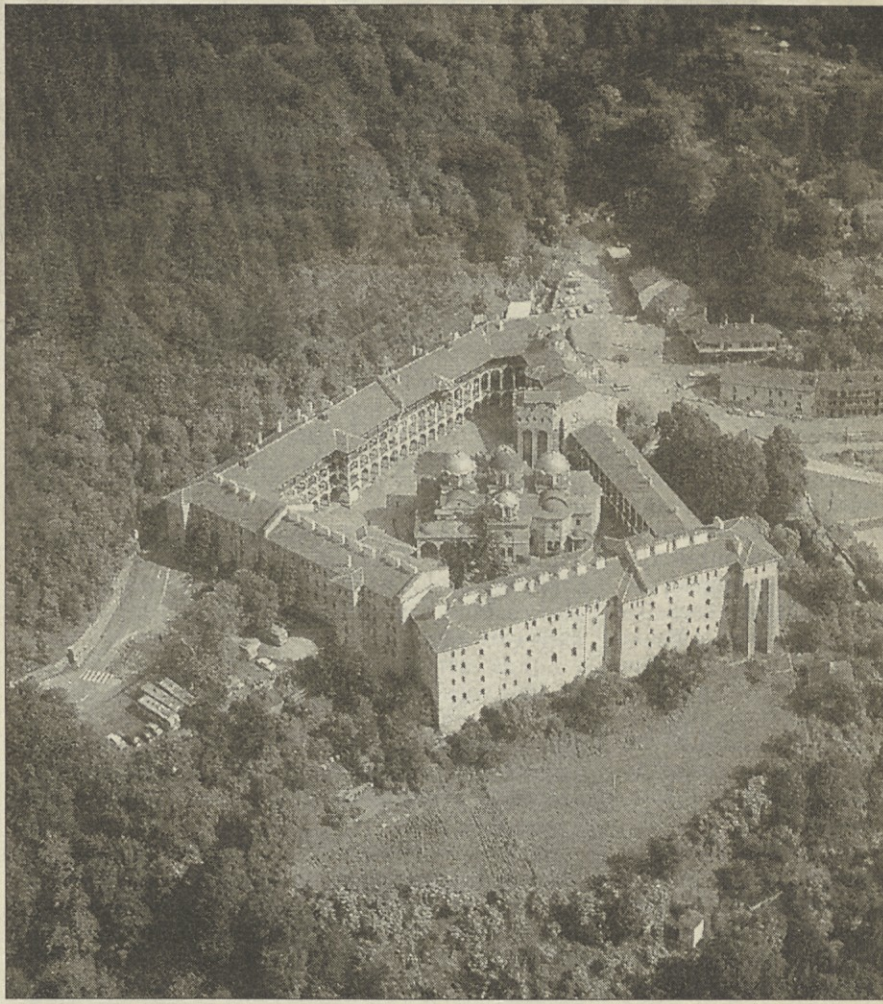
ustanovil, je bil kristjanom iz vseh balkanskih dežel dolga stoletja varno zavetje.

V srednjem veku so se na Balkanu krizale številne romarske poti, ki so vodile k najpomembnejšemu kraju vseh kristjanov - Bozjemu grobu. Ob teh poteh, ki so deželo prepredle po dolgem in počez, so zrastle številne cerkve in samostani. V njih našli so romarji varno zatočišče z oskrbo. Rilski samostan je postal križišče nekaterih romarskih poti: Prva je vodila iz Vlaske nizine prek Vidina, Sofije in Dupnice mimo Rilskega samostana do gore Athos; druga je vodila romarje iz vzhodnih krajev skozi savmostan do Jadranskega morja, tretja pa iz srednje Evrope skozi Dalmacijo in Srbijo do Rile.

V obdobju bolgarskega preporeka v 18. stoletju in še posebej v 19., so bili Ivanovi nasledniki tako številni, da je moral samostan poskrbeti tudi za gospodarsko rast. Dogradili ali popravili so gospodarska poslopja, gostišča, vzdolž reke pa postavili še dodatna bivališča za menihe. Tako so nastala številna manjša poslopja, kjer so bivali menihi, ali pa so se pobožni obiskovalci pripravljali na dostojen obisk najznamenitejšega bolgarskega svetega kraja.

Naselbina Sv. Ivan Rilski združuje številne krajinske in stavbne znamenitosti. Med skalovjem, globoko v gozdu, se skriva votlina, v kateri je živel svetnik Ivan. Sem vsak dan romajo številni pobožni obiskovalci.

(Se nadaljuje)

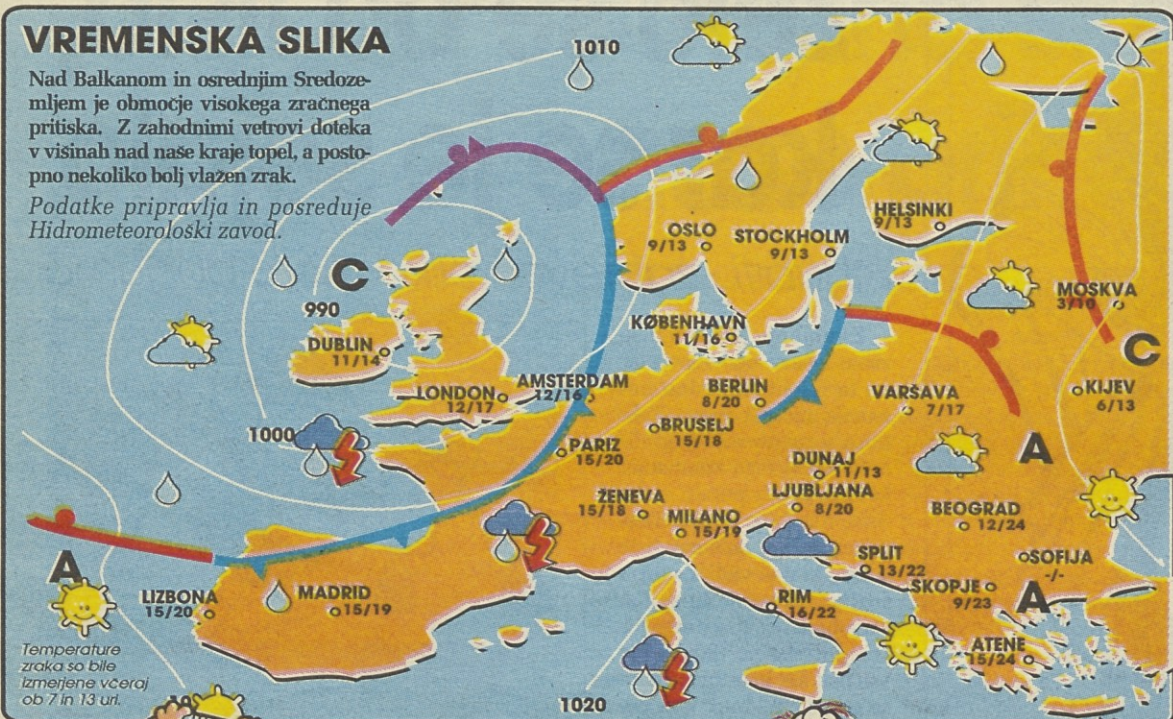
Pogled na samostan v Rili

VREMENSKA SLIKA

Nad Balkanom in osrednjim Sredozemljem je območje visokega zračnega pritiska. Z zahodnimi vetrovi doteka v višinah nad naše kraje tople, a postopno nekoliko bolj vlažen zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzslo ob 6.03 in zšlo ob 17.38. Dan bo dolg 11 ur in 35 minut. Luna bo vzslo ob 15.18 in zšla ob 1.11.

TEMPERATURE MORJA IN REK

	°C		°C
Trst	20,0	Mura	10,4
Portorož	20,0	Sava (Radovljica)	8,0
Poreč	19,0	Sora	10,0
Rovinj	20,0	Ljubljana	12,5
M. Losinj	20,0	Soca	10,2
Hvar	22,0	Paka	13,2
Dubrovnik	22,0	Vipava	10,3

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju: zjutraj: SE 4 do 8 vozlov
popoldne: S 6 do 10 vozlov

PLIMOVANJE

Danes: ob 0.08 najnižje -35 cm, ob 6.56 najnižje 35 cm, ob 13.06 najnižje -21 cm, ob 18.45 najvišje 24 cm.
Jutri: ob 0.57 najnižje -40 cm, ob 7.30 najvišje 43 cm, ob 13.44 najnižje -32 cm, ob 19.33 najvišje 31 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	18
1000 m	14
1500 m	10
2000 m	7
2500 m	7
2864 m	5

BIOPROGNOZA

Večini ljudi danes vreme ne bo povzročalo opaznejših težav.

VOX POPULI

Ce vinotoka mraz in burja brije, prosinca in svečana sonce sije.
Prevelika prijaznost je neprijaznost.

DANES

Slovenija: V vzhodni Sloveniji bo sončno. Drugod bo zmerno, v zahodnih krajih občasno tudi pretežno oblačno. Najvišje temperature bodo od 17 do 22° Celzija. Sosednje pokrajine: V severni Italiji in ob severnem Jadranu bo pretežno oblačno z občasnimi padavinami. Drugod bo sončno.

JUTRI

V Sloveniji: V četrti se ne bo večje spremembe vremena. Razmeroma toplo bo. Več sonca bo na vzhodu države, predvsem v hribovitih svetu zahodne Slovenije bo občasno deževalo. Obleti: V petek se bo od zahoda povsod pooblačilo.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Začetek procesa proti Rosemary West

LONDON - Včeraj se je začel postopek proti Rosemary West, vdovi tako imenovanega manijaka iz Gloucestra, obtoženi soudelezbe pri umorih najmanj desetih mladih žensk. To bo prvi proces v Veliki Britaniji, pri katerem bodo sodnik in odvetniki imeli na voljo računalnik, podobno kot na odmevni sodni razpravi proti O. J. Simpsonu.

Skupina treh steno-grafov bo zapisovala vse, kar se dogaja v sodni dvorani, zapiske pa bodo hkrati lahko brali z zaslonov svojih računalnikov sodnik, javno

tozilstvo in branilci. V Veliki Britaniji je to velika novost, zlasti če pomislimo, da morajo sodniki in odvetniki v sodni dvorani se vedno nositi lasulje in da televizijske kamere se nimajo dostopa v dvorano.

Sodna razprava se bo začela danes v Winchesteru, v dvorani, ki so jo preuredili nalasč za to razpravo, ki bo v Veliki Britaniji predvidoma proces stoletja.

Na njej bo navzročih 130 novinarjev, več sto oseb pa bo verjetno vsak dan čakalo v vrsti, da bi si zagotovilo enega od 59 mest, namenjenih občinstvu. Primer je

med najbolj shrhljivimi zločin, ki so se v zadnjih letih zgodili v Veliki Britaniji.

Neverjetno serijo zločinov so odkrili pred dvema letoma, ko je policija, ki jo je menda opozoril eden od Westovih sinov, v hiši zakoncev West v Gloucestru našel na številna pohabljen ženska trupla, ki so bila tam pokopana ali skrita že dvajset let.

Preiskovalci so takrat aretirali 51-letnega zidarja Fredericka Westa in njegovo zeno Rosemary, vendar si je Frederick West prvega januarja letos v zaporu vzel življe-

nje, tako da bo zdaj umore pojasnjevala samo njegova vdova - ki seveda trdi, da je povsem nedolžna.

O shrhljivih umorih je doslej znanih le malo podatkov. Znana so le imena žrtve; poleg tega obstaja pripoved neke ženske, ki ji je uspelo pobegniti, potem ko sta jo Westova ugrabila in mučila.

Javnost napeto caka na začetek sodne razprave, ko bodo naposled znane podrobnosti, ki so jih odkrili preiskovalci v hiši zakoncev West.

Na sliki (telefoto AP) prihod Rosemary West na sodišče

Nekdanji pekinški župan Cen Sitong je imel pravi zaklad

PEKING - Nekdanji pekinški župan Cen Sitong, prvi kitajski partijski voditelj, ki so ga zaradi korupcije izključili iz politbiroja, je imel ljubico in »zaklad«, vreden kar 25 milijonov dolarjev. To menda piše v strogo zaupnem dokumentu, ki so ga izročili partijskemu vodstvu in s katerim brzkone nameravajo zapečatiti usodo nekdanjega predstavnika najbolj konzervativnega krila kitajske partije in dolgoletnega gospodarja Pekinga. V dokumentu tudi piše, da je nekdanji župan podpiral dvomljive posle svojega sina Sjatonga. O Sitongovi ljubici se je izvedelo, da se je iz previdnosti že izselila v Hongkong, ko si je pekinški podžupan Vang Baosen aprila vzel življenje zaradi odkritja njegovih malverzacij z javnim denarjem.

Ker ji ni plačal, ga je kaznovala

NEW YORK - V Bronxu je prostitutka odrezala penis 67-letnemu klientu, ki je menil, da je bila cena za »storitev« visoka, zato ji ni hotel plačati. Prostitutka je odrezala njegov penis in zbežala - skupaj z odrezanim udom. Zrtev se je morala za vedno posloviti od svoje moskosti.

Oblasti pomagajo žrtvam

DINAR (TURCIJA) - Med ruševinami turskega mesta Dinar bivakirajo več tisoč meščanov, ki so zaradi potresa ostali brez hiš, elektrike in vode. Oblasti si prizadevajo, da bi omilile trpljenje ljudi, saj ponoči temperatura pade pod ničlo - Dinar namreč leži 800 metrov visoko.

Medtem število žrtvev narašča iz ure v uro in se bliža številki sto, kar naj bi bil po napovedih končni obračun tega katastrofalnega potresa. Gmotna škoda je velika, saj je potres popolnoma porušil kar četrtno vseh poslopj, polovica stavb je poškodovanih, nepoškodovanih pa je le četrtna domovanj. Ljudje si ne upajo vanje, saj tla v tem mestu še vedno drhtijo.

Ljudje bivakirajo pred svojimi domovi (Telefoto AP)